

1964

КАЛЕНДАР. АЛЬМАНАХ

КАЛЕНДАР
АЛЬМАНАХ

МІТЛА

НА 1964 РІК

ANUARIO DE LA REVISTA UCRANIA
de Humor y Sátira
"LA ESCOVA"
para el año 1964.

ВИДАВНИЦТВО ЮЛІЯНА СЕРЕДЯКА

БУЕНОС-АЙРЕС — 1963.

Право передруку дозволене за поданим джерела.

Обкладинка роботи Бориса Крюкова

EDITORIAL JULIAN SEREDIAK
Casilla de Correo 7 (SUCURSAL 7)
BUENOS AIRES — ARGENTINA

Talleres Gráficos "Champion" c. Mercedes 2163

З НОВИМ РОКОМ!

Свята традиція: хоч знаєм,
Що Рік Новий приносить пшик,
А все ж вітаем і гукаєм:
Нехай живе наступний рік!

Це — до прийдешнього пошана,
Це — вічна віра у людей,
Що лопне царство хама-пана
Й вік справедливості прийде.

Коли, мовляв, усі криниці
Добрінним пивом потечуть,
Коли баби та молодиці
Дівочу знов привернуть суть ...

І будем ми, хвоста задерши,
Ходити по своїй землі,
Вельмишановані і перші,
Як ті космічні кораблі ...

Гей, та ѹ життя в Новому Році!
Куди не глянь, куди не кинь,
Козак із шаблею при боці
Летить освоювати зірки.

А ті козачки повновиді,
В вінках із золота й срібла,
Танцюють «румбу» на овиді,
Таку жагучу, як стріла ...

Сміються діти. З дідусями
Щебечуть бабці-солов'ї,
І скрізь, над нами і під нами
Стежки второвані, нові ...

Це так у мріях, а насправді
Навряд, чи діждемося змін.
Хібащо прийдуть свіжі вади
І свіжий «фюрер» — сучин син.

Однак, не плачмо. Поки живі.
Тримаймось райдужних надій.
Казали в нас: вмирай на ниві
Ta перед тим її посій!

Іван Евентуальний

С Л О В О Д О Ч И Т А Ч І В

Як і минулими роками, так і цього року до вас загостив ваш випробуваний друг і приятель — Календар-Альманах «Мітла». Хай буде він для вас розрадою у вільні хвилини, і хай єднає нас, розсіяних по широкому світі гумористів і любителів українського гумору в одну велику громаду.

Календар-Альманах «Мітла» — єдине того роду видання в цілому світі, і приємно нам це відзначити, що при спільніх зусиллях — видавництва, точних передплатників, кольпортерів і відпродавців — це вже тринадцятий з-черги річник. Таких видань в українській мові було дотепер обмаль, тож видавництво «Мітла» докладає зусиль, щоб український вільний гумор жив і діяв на добро нашого народу, що поневолений і не має можности свободно писати та висловлювати свої погляди так, як це ми можемо робити у вільному світі. Не нехтуймо отже українським гумором в боротьбі за наше краще завтра, тим більше, що той бій все ще триває. Українські поети і письменники, такі велетні як Шевченко і Франко, часто вдавались у своїх творах до форм гумору чи сатири, щоб цим способом ще краще висловити свої думки і ще більше дошкулити ворогові, коли йшлося про політичний аспект справи. Знаємо, що Шевченко за свою сатиру «Сон» відбув тяжку неволю, але його сатира дошкульно вдарила по «царях і царенятах». Тож хай і вільний гумор сучасної пори б'є по «царях і царенятах» — поневолювачах нашого народу, хай викриває його пляни, хай допомагає українському народові пізнати забріханість комуністичного московського імперіалізму, і хай допоможе нам у боротьбі з царством червonoї тьми.

Видавництво

СІЧЕНЬ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 19 С Груд. 1963.	Боніфатія	Circunsc. del Señor
2 20 Ч Свящн. Ігнатія Богонос.		s. Isidoro. ob. y m.
3 21 П Юліянни вlmч.		sta Genovefa. v.
4 22 С Вlmч. Анастасії		s. Rigoberto. ob.
5 23 Н перед Різдв., 10 муч. в К		s. Telesforo, papa
6 24 П Пмч. Євгенії, Свят Веч.		stos Reyes Magos
7 25 В РІЗДВО ІСУСА ХР.		s. Teodoro, monje
8 26 С СОБОР ПРСВ. БОGOR.		s. Luciano, mártir
9 27 Ч Св. првмч. Стефана		s. Julián, mártir
10 28 П Свв. 20.000 муч. у Нік.		s. Nicanor, diácono
11 29 С Дітей убитих у Вифл.		s. Higinio, papa
12 30 Н Нед. по Різдві, мчн. Ан.		sta Taciana, mr.
13 31 П Прп. Меланії		s. Gumersindo. mr.
14 1 В НОВ. РІК, Вас., Гр., Ів.		s. Hilario. obispo
15 2 С Преп. Сильвестра		s. Pablo. 1er erm.
16 3 Ч Пророка Малахії		s. Marcelo, mártir
17 4 П Собор 70 апостолів		s. Antonio. abad
18 5 С Навечір'я Богоявлення		sta Prisca. virgen
19 6 Н БОГОЯВЛ. ГОСП. Йорд.		sta Maria, mártir
20 7 П Собор Ів. Хрестителя		s. Fabián, papa
21 8 В Еміліяна препод.		sta Inés. v. y m.
22 9 С Муч. Поліевкта		s. Vicente, mártir
23 10 Ч Св. Григорія Ніського		s. Raimundo, conf.
24 11 П Преп. Теодосія вел.		s. Timoteo. obispo
25 12 С Св. мчн. Татіяни		s. Donato, mártir
26 13 Н 29 по П., Пр. Єриила		s. Policarpo, obispo
27 14 П Отців у Синаї		s. Juan Crisóstomo
28 15 В Пр. Павла і Гавриїла		s. Pedro Nolasco, c.
29 16 С Покл. оковам св. Петра		s. Fco de Sales, c.
30 17 Ч Преп. Антонія Велик.		sta Martina. virgen
31 18 П Свв. Атанасія і Кирила		s. Juan Bosco, conf.

ПРОБЛЕМА

До висилкової фірми в Торонті, яка висилає пакунки в Україну, зйшла одна стара емігрантка й каже:

— Хочу вислати хустини своїй сестрі в Україну.

— Добре, добре. — вдоволено приговорює продавець, і питает: — А які завеликі мають бути хустини?

Бабуся хвилину подумала а потім й каже:

— От, мушу написати, хай поміряє голову, і щолиш тоді вишлю ти посилку.

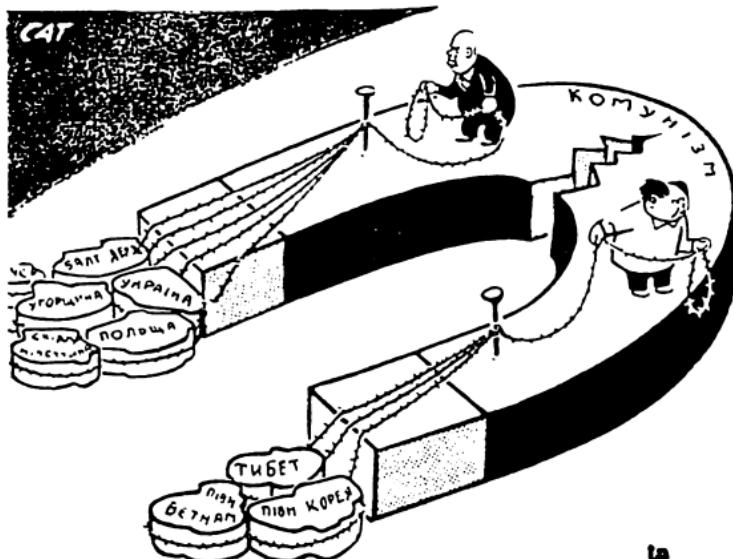
— ** —

НІЧОГО НОВОГО ПІД СОНЦЕМ ...

Сучасний польський журналіст відвідує Східній Берлін. Фанатичний німецький комуніст показує йому відомий мур.

— Бачиш, — каже гордо, — такий мур. товаришу, напевне бачиш уперше?!

— Ні, — відповів поляк, — вчас минулого світової війни бачив такий самий мур довкруги варшавського гетта.

Хто на черзі?

ЛЮТІЙ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
----------------------------	------------------	-----------------

1 19 С Преп. Макарія		s. Ignacio, ob. y m.
2 20 Н 30 по П., Преп. Євтимія		s. Fortunato, mr.
3 21 П Преп. Максима ісповідні.		s. Blas, ob. y mártir
4 22 В Препмч. Анастасія		s. Andrés Corsini
5 23 С Свцнм. Климентія		sta Agueda, virgen
6 24 Ч Преп. Ксені (Оксани)		s. Tito, ob. y cf.
7 25 П Св. Григорія Богосл.		s. Romualdo, abad
8 26 С Ксенофонта і Мар.		s. Juan de Mata, e.
9 27 Н 31 по П., Пер. мощів І.З.		s. Cirilo, conf., CARN.
10 28 П Преп. Єфрема Печерськ.		sta Escolástica, CARN.
11 29 В Пер. мощів Ігн. Бог.		N. S. de Lourdes, CARN.
12 30 С ТРЬОХ СВЯТИТЕЛІВ		Mierec. de Ceniza
13 31 Ч св. муч. Кира і Івана		s. Benigno, obispo
14 1 П Муч. Трифона		s. Valentín, pbro
15 2 С СТРІТ. ГОСП., муч. Гав.		s. Faustino, mártir
10 3 Н 32 по П., Св. Сим. і Анни		sta Juliana, virgen
17 4 П Преп. Ісидора		s. Alejo, confesor
18 5 В Свцнмч. Агафії		s. Simeón, obispo
19 6 С Свцнм. Христини		s. Gabino, pbro.
20 7 Ч Св. Партемія і Луки		s. Eleuterio, obispo
21 8 П Св. прор. Захарії		sta Irene, virgen
22 9 С Св. муч. Никифора		sta Margarita
23 10 Н МИТ. І ФАРИСЕЯ		s. Pedro Damián
24 11 П Свцнм. Власія		s. Matiás, apóstol
25 12 В Св. Мелетія і Марини		s. Cesáreo, conf.
26 13 С Преп. Мартиніяна		s. Néstor, obispo
27 14 Ч Гівнап. Кирила		s. Gabriel, confesor
28 15 П Св. ап. Онисима		s. Ramón, abad
29 16 С Преп. Памфілія		s. Osvaldo, arzob.

СЮРРЕАЛІСТИЧНЕ

До елегантного бару прийшов кангуру, сів на столику та казав подати собі склянку віскі.

— Скільки коштує? — запитав.

— Один долляр.

Кангуру витягнув зі своєї торби зелений банкнот і кинув на стіл. Господар бару взяв і почав розмову:

— Це велика для нас приємність, сер. Кангури до цього часу до нас ще не заходили!

— Це вас дивує? — відповів і додав: — При таких високих цінах у вашому барі!

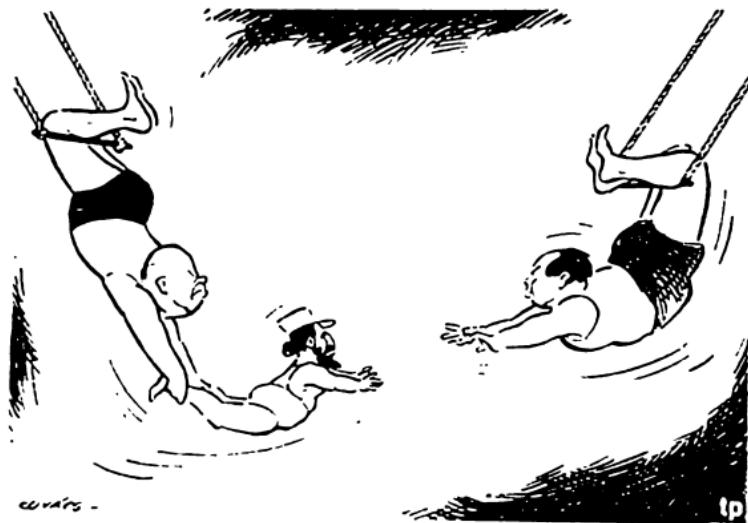

ДОБРА ПРИГАДКА

Митний урядовець перевіряє клунок поворотця з СССР, який шість років тому виїхав з Аргентини, і тепер повернув.

— А це вам нашо? — сказав урядовець, вийнявши з валізки поворотця портрет Хрущова.

— Це для пригадки, щоб мене вже більше не кортіло їхати в Советський Союз! .

У червоному цирку

БЕРЕЗЕНЬ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 17 Н БЛУДН. СИНА		sta Eudosia, mártir
2 18 П Преп. Теодора Тирона		s. Simplicio, papa
3 19 В Св. Лева папи		s. Emeterio, mártir
4 20 С Св. Архіпа і Теодота		s. Casimiro, conf.
5 21 Ч Преп. Корнилія		s. Adrián, conf.
6 22 П Проп. Тимотея		sta. Perpetua, mr.
7 23 С Св. мч. Маврикія		s. Tomás
8 24 Н М'ЯСОП., Свщн. Пол.		s. Juan de Dios, conf.
9 25 П 1 і 2 найд. гол. І. Зр.		sta. Francisea, vda.
10 26 В Св. Тарасія		s. Heraclio, mártir
11 27 С Преп. Порфірія		s. Eulogio, presb.
12 28 Ч Св. Прокопія		s. Gregorio, papa
13 29 П Преп. Василія, ісповідн.		sta. Eufrasia, vg.
14 1 С Примцц. Євлокії		sta. Matilde, reina
15 2 Н СИРОП., Свщн. Теод. З.		Domingo de Pasión
16 3 П Св. Зенона (Поч. В. П.)		s. Abraham, erm.
17 4 В Преп. Гарасима		s. Patricio, ob. y cf.
18 5 С Св. муч. Конона		s. Cirilo, ob. y cf.
19 6 Ч Св. 42 муч. Аморейськ.		s. Jose, conf.
20 7 П Свящнм. Євгенія		s. Benito, abad
21 8 С Преп. Теофілакта		s. Deogracias, OTOÑO
22 9 Н 1 В. ПОСТУ, Свв. 40 м.		D. de Ramos
23 10 П Кондра та ін. муч.		s. Victoriano, mr.
24 11 В Св. Софронія		s. Braulio, obispo
25 12 С Преп. Теофана		s. Juan, confesor
26 13 Ч Никифора патр.		Jueves Santo
27 14 П Венедикта препол.		Viernes Santo
28 15 С Св. мч. Агапія		s. Eustasio, abad
29 16 Н 2 В. П., мч. Савина		PASCUA de RESUR.
30 17 П Преп. Олексія		s. Pedro Regalado
31 18 В Св. Кирила		s. Damiáu, mártir

З СУДОВОЇ ЗАЛІ

СУДДЯ: — Оскаржений, прошу вияснити, чому ви, після образливих слів сказаних у сторону позовника, підскочили до нього й з усієї сили вдарили його в лицеб?

ОСКАРЖЕНИЙ: — Бо коли я, високий суде, промовляв до розуму отого ось пана, нагадав собі, що він глухий, як пень!

— ☆ —

БЕЗ ПОЛІТИКИ

Надійного члена кочуністичної партії, Колю Долгорукова відрядили за кордон. Коли прибув до Нью-Йорку, почав скаржитись на постійний біль голови.

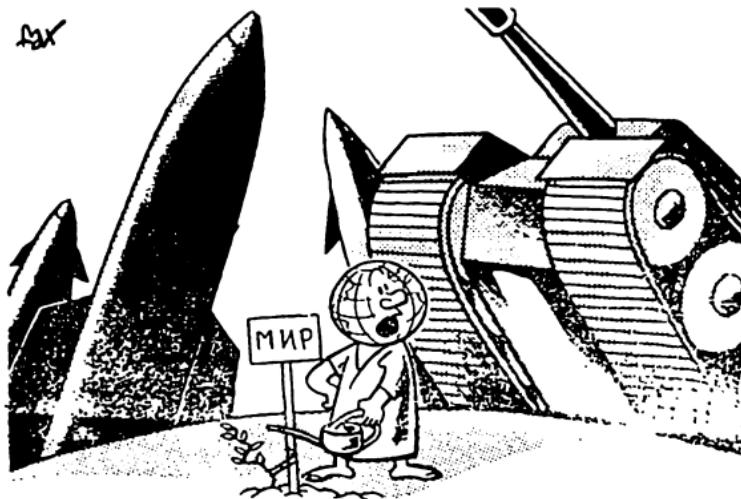
Начальник місії, в складі якої був Долгоруков, казав покликати спеціяліста. Той обслідував пацієнта і каже:

— Думаю, що це зміна клімату вплинула на стан вашого захворювання.

— Цікаво. — відповів москаль. — іншим той клімат помогає, а мені — шкодить.

— ☆ —

В тіні небезпеки

КВІТЕНЬ

д

н. ст. н   українські свята
ст. ст. і

латинські свята

1	19	С Свящн. Хризанта, Дарії	s. Venancio, obispo
2	20	Ч Отців, уб. в обор. Сави	s. Ffco. de Paula, cf.
3	21	П Св. Якова Ісповідника	s. Benito, confesor
4	22	С Свящн. Василія	s. Isidoro, obispo
5	23	Н 3 В. ПОСТУ, Лідії	s. Vicente Ferrer, conf.
6	24	П Преп. Захарія	s. Sixto, papa y mr.
7	25	В БЛАГОВ. ПРЕСВ. БОГ.	s. Pablo, mártir
8	26	С Собор Св. арх. Гавриїла	s. Germán, conf.
9	27	Ч Св. Матрони	s. Hugo, obispo
10	28	П Преп. Іларіона	s. Ezequiel, conf.
11	29	С Преп. Марка (Поминл.)	s. Gabriel, arcángel
12	30	Н 4 В. П., Пр. Івана Ліст.	s. Abel, mártir
13	31	П Преп. Іпатія Печерськ.	s. Roberto Bel., dr.
14	1	В Преп. Марії Єгиптянки	s. Juan Damaseeno
15	2	С Преп. Тита (Поклони)	sta. Anastasia ,mr.
16	3	Ч Преп. Никити, іспов.	s. Lamberto, mr.
17	4	П Преп. Йосифа	s. Aniceto, papa
18	5	С Преп. Теодула і Агатона	s. Amadeo, conf.
19	6	Н 5 В. ПОСТУ, Пр. Мет.	s. León, papa
20	7	П Георгія, ісповідника	s. Mareelino, obispo
21	8	В Преп. Іродіона	s. Anselmo, obispo
22	9	С мч. Евпсихія	s. Sotero, mártir
23	10	Ч Св. мч. Терентія	s. Jorge, mártir
24	11	П Смчн. Антипи	s. Fidel, mártir
25	12	С Василія ісповідника	s. Marcos, evang.
26	13	Н КВІТНА, Свщн. Артим.	s. Cleto, papa y mártir.
27	14	П Св. Мартіна	s. Pedro Canisio, cf.
28	15	В Ап. Аристарха	s. Pablo de la Cruz
29	16	С Свв. мчн. Агапії, Ірини	s. Pedro de Verona
30	17	Ч СТРАСНИЙ, мч. Андр.	sta. Catalina. vg.

s. Venancio, obispo
s. Ffco. de Paula, cf.
s. Benito, confesor
s. Isidoro, obispo
s. Vicente Ferrer, conf.
s. Sixto, papa y mr.
s. Pablo, mártir
s. Germán, conf.
s. Hugo, obispo
s. Ezequiel, conf.
s. Gabriel, arcángel
s. Abel, mártir
s. Roberto Bel., dr.
s. Juan Damaseeno
sta. Anastasia ,mr.
s. Lamberto, mr.
s. Aniceto, papa
s. Amadeo, conf.
s. León, papa
s. Mareelino, obispo
s. Anselmo, obispo
s. Sotero, mártir
s. Jorge, mártir
s. Fidel, mártir
s. Marcos, evang.
s. Cleto, papa y mártir.
s. Pedro Canisio, cf.
s. Pablo de la Cruz
s. Pedro de Verona
sta. Catalina. vg.

ОДНАКОВА СИТУАЦІЯ

Африканський студент, що вчиться на університеті ім. Ломоносова в Москві, зайдов в московський зоопарк. Побачив жирафу і почав довго їй приглядатися.

Така поведінка чорного студента зацікавила сторожа і він підішов до нього й сказав:

— Здається, що жирафу бачити — для вас не новина.

— Не так. Признаюсь, що жирафу бачу вперше у своєму житті, — відповів студент.

— Цікаво! — вигукнув москвич. — Як це так? Адже Африка — батьківщина жирафа, і ви ще дотепер не бачили цієї звірини?!

— Не нічо надзвичайного. От Советський Союз є батьківщиною прогресу, а того прогресу ви теж не бачите!

— Це для тебе!

— Це для тебе!

ТРАВЕНЬ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 18 П ВЕЛ. П'ЯТН., Віктора		Fiesta del Trabajo
2 19 С Преп. Івана Старопеч.		s. Atanasio, obispo
3 20 Н ВЕЛИКДЕНЬ, мч. Гавр.		s. Alejandro, mártir
4 21 П СВІТЛІЙ, свмч. Діоніс.		sta. Mónica, viuda
5 22 В СВІТЛІЙ, Преп. Вітал.		s. Pío papa y conf.
6 23 С Св. Влкмч. ЮРІЯ		s. Lucio, obispo
7 24 Ч мч. Сави Стратилата		Ascensión del Señor
8 25 П св. ап. Марка		s. Dionicio, obispo
9 26 С Світл. Василія Асам.		s. Gregorio, ob.
10 27 Н ТОМИНА, Ап. Симеона		s. Antonino, obispo
11 28 П Мч. Ясона і Сосипатра		s. Felipe, apóstol
12 29 В Св. 9 мч. в Кизику		s. Nereo, mártir
13 30 С Св. ап. Якова		s. Roberto, obispo
14 1 Ч Прор. Єремії		s. Bonifacio mr.
15 2 Н Св. Бориса і Гліба		s. Juan de la Salle
16 3 С Преп. Теодосія Печер.		s. Ubaldo, obispo
17 4 Н МИРОНОС., Свмч. Пел.		s. Pasqual Bailón, c.
18 5 П Св. влкмч. Ірини		s. Venancio, mr.
19 6 В Преп. Іова многостгр.		s. Pedro Celestino
20 7 С Явл. Чесн. Хреста		s. Bernardino, cf.
21 8 Ч Свч. ап. і єв. Іоана		s. Torcuato, mártir
22 9 П Пер. мощей св. Миколи		sta Rita de Casia
23 10 С Св. ап. Симона Зилота		Aseens. del Señor
24 11 Н РОЗСЛАБЛ., свв. К. і М		sta Juana, beata
25 12 П Св. Епіфанія		Fiesta Cívica
26 13 В Св. мчни. Глікерії		s. Felipe Neri, conf.
27 14 С Св. мч. Ісидора		s. Beda, venerable
28 15 Ч Преп. Пахомія вел.		Corpus Cristi
29 16 П Преп. Теодора Освяш.		sta. María Magdal,
30 17 С Св. ап. Андроника		s. Félix, papa y mr.
31 18 Н САМАР'ЯНКИ, мч. Теод		sta Angela Merici

СТАРА ІСТОРІЯ

Хрущов перевіряє один колгосп в Україні.

— Як бачу, — кричить, — збір збіжжя не дав того, що було запляновано!

— Правда, не дав, але це не наша вина, — оправдується голова району.

— А чия?! — гукиув Нікіта.

— Машин...

— То чому ж їх не спрavitє?! Де голова укрупленої машинно-тракторної станції?

— Немає, поїхав у Москву.

— У Москву?! За чим??

— По запасові частини до машин, які ви нам обіцяли прислати вже три роки тому...

— ☆ --

НАШІ В АМЕРИЦІ

— Всі кажуть, Іване, що ти задовжений по самі вуха!

— Це неправда! Такі підлі сплетні поширюють тільки мої вірителі!

Московські терміти

ЧЕРВЕНЬ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 19 П Свщм. Патрикія	s. Segundo, mr.	
2 20 В Мчн. Талалея	s. Erasmo, mártir	
3 21 С Св. Констант. і Олени	sta. Paula, vg. y mr.	
4 22 Ч мчн. Василіска	s. Feo, Caracciolo	
5 23 П Преп. Михаїла і Єфра	s. Bonifacio, obispo	
6 24 С Преп. Симеона Дивного.	s. Norberto, ob.	
7 25 Н СЛІПОГО, 3 зн. гол. I.X	s. Roberto, abad	
8 26 П Св. ап. Карпа	s. Severino, ob.	
9 27 В Свщм. Терапонта	s. Primo, mártir	
10 28 С Преп. Никити	sta. Margarita, vda	
11 29 Ч ВОЗН. ГОСПОДНЄ	s. Bernabé, apóstol	
12 30 П Преп. Ісаакія	s. Juan de Sahagún	
13 31 С Св. ап. Ермія	s. Agustín, obispo	
14 1 Н СВВ. ОТЦІВ, мч. Юст.	s. Basilio, obispo	
15 2 П Влкмч. Никифора	s. Vito, mártir	
16 3 В Св. мчн. Лукиліяна	s. Aureliano, mártir	
17 4 С св. Митрофана	s. Gregorio, obispo	
18 5 Ч Свщм. Доротея	s. Efrén, diácono	
19 6 П Преп. Вісаріона	sta. Juliana, vg.	
20 7 С Свщм. Теодота	Día de la Bandera	
21 8 Н ЗЕЛ. СВЯТА, свм. Марк.	s. Luis Gonzaga (INVR.)	
22 9 П Св. ДУХА, св. Кирила	s. Paulino de Nola	
23 10 В Свщм. Тимотея	s. Zenón, mr.	
24 11 С Ап. Вартоломея	s. Juan Bautista	
25 12 Ч Преп. Онуфрія Вел.	s. Guillermo, abad	
26 13 П Св. мчнц. Акилини	s. Juan, mártir	
27 14 С Прор. Єлісея	Nº Sª de Socorro	
28 15 Н 1 по П., Всіх Святих	s. Ireneo, obispo	
29 16 П Св. Тихона (Поч. Петр.)	stos Pedro y Pablo	
30 17 В Св. мч. Мануїла	s. Marcial, abad	

З ДОТЕПІВ ПРО СЕЛЕПКА ЛАВОЧКУ

Коли Селепко Лавочка прибув до Нойгаммеру, очевидно, пішов у рекрутську компанію. Ранком вийшли на площеу вправ, і капраль почав командувати:

— Марш! Стій! Марш! Стій!

Нараз капраль побачив, що один із рекрутів вийшов з ряду і прямує в цілком інший бік. Він дігнав його й питав:

— Ти куди?!

— Поки ви остаточно здедичуєтесь, що ми маємо робити, то йду до кантини щось випити, бо з тим вакцім «марш» і «стій» — далеко на зайдемо. — відповів Селепко.

— ** —

СПАСЕННА РАДА

— Вже давно доказано, що люди, які йдуть спати з курми, менше хворіють на нерви, — каже лікар своєму пацієнтові.

— Дуже радо скористав би я, пане докторе, з вашої поради, але, на жаль, не проваджу курячої фарми.

Сучасні Дамоклеві мечі

ЛІТНЬ

д
н. ст. н
ст. ст. і

українські свята

1	18	С мч.	Леонтія	
2	19	Ч Св. ап.	Юди бр.	Госп.
3	20	П Свящнм.	Методія	
4	21	С Св. мч.	Юліяна	
5	22	Н 2 по П., Свщн.	Евсевія	
6	23	П мчн.	Агріппіни	
7	24	В РІЗДВО СВ. ІВАНА ХР.		
8	25	С Преп.	мчиц.	Февронії
9	26	Ч Преп.	Давида	
10	27	П Преп.	Самсона	
11	28	С Пер.	мощів Кира і Івана	
12	29	Н 3 по П., Св. ап. ПЕТ.	і П	
13	30	П Собор 12 апостолів		
14	1	В Св.	Косьми і Дам'яна	
15	2	С Пол.	ризни ПРСВ.	БОГР.
16	3	Ч Мчи.	Якінта, Анатолія	
17	4	П Св.	Андрія Критського	
18	5	С св.	Атан. Атонськ.	
19	6	Н 4 по П., Сисоя Вел.		
20	7	П Преп.	Томи	
21	8	В Влкмч.	Прокопія	
22	9	С Свщнм.	Панкратія	
23	10	Ч Преп.	Антонія Печерськ	
24	11	П Блаж.	кн.	Ольги
25	12	С Св. мч.	Іларія	
26	13	Н 5 по П., св. арх.	Гавр.	
27	14	П Ап.	Акили	
28	15	В Св.	Володимира Вел.	
29	16	С Свщнм.	Атиногена	
30	17	Ч Влкмч.	Марини	
31	18	П Св. мч.	Еміліяна, Якін.	

латинські свята

s. Casto, mártir
s. Martiniano, mr.
s. Ireneo, obispo
s. Uldarico, obispo
s. Antonio, confesor
s. Isaías, profeta
s. Cirilo, obispo
sta. Isabel, reina
Fiesta Cívica
sta. Rufina, mr.
s. Pío I, papa y mr.
s. Juan, abad
s. Anacleto, papa
s. Buenaventura, ob.
s. Enrique, confesor
Nº Sra. del Carmen
s. Alejo, confesor
s. Camilo de Lelis
s. Vicente de Paul
s. Jerónimo, conf.
s. Lorenzo, conf.
sta María Magdalena
s. Apolinario, ob.
sta. Cristina, vg.
s. Santiago, ap.
sta Ana
s. Pantaleón, mr.
s. Nazario, mártir
sta. Marta, virgen
s. Abdón, mártir
s. Ignacio de Loyola

ТЯЖКИЙ ДЕНЬ

В житті кожної людини трапляються т. зв. тяжкі дні.

Один із футболістів «Тризуба» мав того дня пеха. Стріли не йшли так як треба, грище виглядало довше, ніж іншим разом, приціли не виходили... Публіка вголос почала виявляти своє невдоволення.

Матч урешті закінчився. Футболіст, злий сам на себе, сходить з гриць. Коли вже був недалеко розлягальні, підбіг до нього малій хлопчина і, подаючи якийсь кусок паперу, сказав:

— Маєте назад свій автограф!

ЗАЛЕГЛА ПОРЦІЯ

— Очевидно, ви можете спокійно щодня пити одну склянку пива, — каже лікар своєму пацієнтові. — І якщо йде про докладність, то ви вже могли пити тиждень тому, після закінчення приписаної мною курації.

— Нічо не втрачене, пане докторе, я ще сьогодні наздожену залеглість, — відповів пацієнт.

— Але зате які гарні зуби має цей кінь . . .

СЕРПЕНЬ

д
н. ст. н
ст. ст. і

українські свята

латинські свята

1 19 С Преп. Мокрини

s. Fausto, mártir

2 20 Н 6 по П., Св. прор. Ілії

s. Alfonso, fund.

3 21 П Преп. Симеона

s. Pedro, obispo

4 22 В Св. Марії Магдалини

s. Domingo, conf.

5 23 С Св. мч. Трофима

N^a S^a de las Nieves

6 24 Ч Св. мч. Бориса і Гліба

s. Justo, mártir

7 25 П Успення Св. Анни

s. Cayetano, conf.

8 26 С Свящнмч. Єромаля

s. Juan M. Vianney

9 27 Н 7 по П., Сввлм. Пантелейм.

s. Román, conf.

10 28 П Ап. Прохора

s. Lorenzo, mr.

11 29 В Мчн. Калініка

s. Tiburcio, mártir

12 30 С Ап. Сили

sta Clara, virgen

13 31 Ч Преп. Евдокіма

s. Hipólito, mr.

14 1 П Свящнм. Маковеїв

s. Eusebio, conf.

15 2 С Свящнм. Стефана

Asunc. de la Virgen

16 3 Н 8 по П., Прор. Ісаакія

s. Joaquin, conf.

17 4 П 7 молодців у Ефезі

Mte. G. S. Martín

18 5 В Євсигнія, муч.

s. Agapito, mártir

19 6 С ПРЕОБР. ГОСПОДНЄ

s. Juan Eudes, cf.

20 7 Ч Прпд. Дометія

s. Bernardo, abad

21 8 П Ісповідника Еміліяна

sta. Juana, viuda

22 9 С Св. ап. Матвія

s. Timoteo, mr.

23 10 Н 9 по П., Св. мч. Лаврент.

s. Felipe Benicio, conf.

24 11 П Мчн. Євила

s. Bartolomé, ap.

25 12 В Мчн. Фотія

s. Luis Rey, conf.

26 13 С Преп. Максима

s. Ceferino, papa

27 14 Ч Пер. мощів Теодоз. Печ.

s. José de Calasanz

28 15 П УСП. ПРЕСВ. БОГОР.

s. Agustín, ob.

29 16 С Пер. нерук. Обр. ГНІХ

sta. Sabina, mr.

30 17 Н 10 по П., Мирона

sta Rosa de Lima

31 18 П Св. мч. Флора і Лавра

s. Ramón Nonato

ДОВІДАВСЯ . . .

— Не розумію, чому хочеш брати шлюб о шостій годині ранку? — каже батько своєму, під п'ятдесятку, синові, який саме задумав одружитися.

— А це тому, тату, бо я вичитав, що супружжя, які одружуються рано є більш щасливі.

— ** —

ПЕВНИЙ ЗНАК

Іван пішов до театру. Коли вже усадовився зі своєю подругою Паранькою, мусів вийти за потребою. Вийшов. Повернувся на залю, але ба, де сидів, годі відшукати. Ряди всі одинакові, людей багато, і він іде прохідною між кріслами і не знає, сарака, де і в який ряд поступити. . .

Коли так розглядався, зупинив його якийсь пан і каже:

— Ах, це ви, коли виходили з ряду, настутили мені так сильно на палець, що ще й дотепер чую?

— Я і не відчув того, — каже Іван, — але завдяки вам я врешті-решт узняв, де сидить моя Паранька.

Клопоти червоного царя

ВЕРЕСЕНЬ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 19 В Свмч. Андрея Страт.		s. Egidio. abad
2 20 С Св. прор. Самуїла		s. Esteban. rey
3 21 Ч Ап. Тадея		s. Pio X. papa
4 22 П Мчн. Агатоніка		sta. Rosa de Viterbo
5 23 С Мчн. Луна		s. Lorenzo, obispo
6 24 Н 11 по П., Свч. Евтиха		s. Eleuterio. abad
7 25 П Возр. мощей ап. Варт.		sta. Regina. virgen
8 26 В Мчн. Наталії і Адріяна		s. Adriano. mártir
9 27 С Преп. Пімена		s. Gorgonio. mr.
10 28 Ч Св. Августина		s. Nicolás de Tol.
11 29 II Усікн. голови Св. Івана		s. Proto. mártir
12 30 С Олександра патр., Йоан.		s. Leonejo. mártir
13 31 Н 12 по П., Пол. пояса ПБ		s. Amado. obispo
14 1 П Преп. Симеона Стовпн.		s. Alberto. fund.
15 2 В Мчн. Маманта		s. Nicodemes. mártir
16 3 С Свящим. Антима		s. Cornelio. mr.
17 4 Ч Свящим. Вавили		s. Pedro de Arbués
18 5 П Св. правед. Зах. і Єл.		s. José de Cupertino
19 6 С Чудо Арх. Михаїла		s. Jenaro. obispo
20 7 Н 13 по П., Свнм. Созонта		s. Eustaquio. mártir
21 8 П РІЗДВО ПР. БОГОРОД.		s. Mateo. ap. PRIMAVERA
22 9 В Свв. Богоуг. Якима і Ап.		s. Tomás. apóstol
23 10 С Св. мчн. Мінодори		s. Lino. papa
24 11 Ч Преп. Теодори		Nº Sra. de la Merced
25 12 П Свящим. Автонома		s. Cleofás. mr.
26 13 С Св. мч. Корнилія		s. Cipriano, mártir
27 14 Н 14 по П., В. ЧЕСН. ХР.		s. Cosme, mártir
28 15 П Свящнмч. Порфірія		s. Wenceslao. mr.
29 16 В Св. влкмч. Євфімії		s. Miguel Arcángel
30 17 С Софії. Віри. Над. і Л.		s. Jerónimo. conf.

ПЕВНИЙ ЗНАК

— Гадаю, що Доляренкам не йде так, як то вони всім розказують.

— По чим так судиш?

— Я був у них минулого тижня і бачив, що їхні діти постійно бавляться в затягування позички.

— ☆ —

З НАШОГО ЗАГУМІНКУ

— Яка була Січнева Академія?

— Знаменита! Реферат був такий довгий, що не очуваєшся від нього аж після Свята Героїв.

— ☆ —

ОПРАВДАННЯ

— Ви чому крали авто? — питав поліційний урядовець якогось осібняка, що його приловили на гарячому.

— Бо авто стояло самітно над берегом моря, і я думав, що його власник утопився.

— ☆ —

Перспектива майбутнього

ЖСОВТЕНЬ

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 18 Ч	Мч. Аріядни, преп. Евм.	s. Remigio, obispo
2 19 П	Мч. Трофима і Сави	Ss. Ang. Custodios
3 20 С	Влкмч. Євстахія і Тат.	sta. Teresita
4 21 Н	15 по П., Ап. Кондрата	s. Fco de Asís cf.
5 22 П	Свящимч. Фоки	s. Plácido, mr.
6 23 В	Зачат. св. Івана Хрест.	s. Bruno, confesor
7 24 С	Ієрв. Теклі	Nº Sra. del Rosario
8 25 Ч	Преп. Евфросинії	sta. Brígida, viuda
9 26 П	Св. ап. Іоана Богосл.	s. Juan Leonardo, cf.
10 27 С	Мчн. Калістрата	s. Fco. de Borja. cf.
11 28 Н	16 по П., Преп. Харит.	s. Victor, mártir
12 29 П	Преп. Кириака	Día de la Raza
13 30 В	Свящимч. Григорія	s. Eduardo, conf.
14 1 С	ПОКРОВ ПРСВ. БОГ.	s. Calixto, papa
15 2 Ч	Свящимч. Кипріяна	sta. Teresa de Jesús
16 3 П	Преп. Діонісія	sta. Eudvigis, viuda
17 4 С	Свящимч. Еротея	sta. Margarita, vg.
18 5 Н	17 по П., Преп. Харит.	s. Lucas, evangel.
19 6 П	Ап. Томи	s. Pedro de Alcánt.
20 7 В	Мчн. Сергія і Вакха	s. Juan Cañio, cf.
21 8 С	Препдб. Пелагії	s. Hilarión, mr.
22 9 Ч	Св. ап. Якова	s. María Salomé
23 10 П	Св. мчн. Євлампія	s. Antonio, fund.
24 11 С	Ап. Филипа	s. Rafael, arcángel
25 12 Н	18 по П., ХР. ЦАРЯ	s. Crisanto, mártir
26 13 П	Св. муч. Карпа	s. Evaristo, papa
27 14 В	Преп. Параскевії	s. Florencio, mártir
28 15 С	Преп. Евтимія	s. Judas Tadeo, ap.
29 16 Ч	Св. Лонгина	s. Narciso, ob. y mr.
30 17 П	Св. прор. Осії	s. Alfonso, conf.
31 18 С	Св. ап. і єванг. Луки	s. Quintín, mártir

З ДОТЕПІВ ПРО СЕЛЕПКА ЛАВОЧКУ

Коли Селепко Лавочка був на Словаччині, несподівано дістав два дні відпустки і приїхав до Відня. Під нашою церквою запізнав пристійну лівчину, Марійку, і обидвое договорились відвідати ще таки цього дня Пратер.

— Чи ви вірите, Селепку, в любов від першого разу? — скромно запитала Марійка

— Панно Марійко, мушу, бо маю лише два дні відпустки!

••

ТОЧНІСТЬ НАДІВСЕ

— Скільки ти був дістав за Сталіна?

— П'ятнадцять літ.

— За що?

— За нішо.

— Брешеш! За нішо давали десять років.

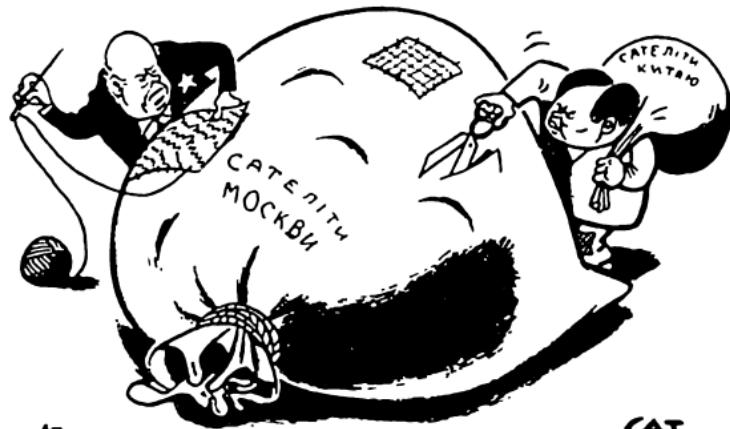
••

ПЕРЕДНОВОК

На зборах комсомольців. Голова гуртка почав промову:

— Дорогі товариші! Хоч маємо радісне життя і щасливе дитинство, а ніхто з вас не додумався принести соняшниково-насіння на сьогоднішні збори...

— Тепер передновок, товаришу, — гукнув хтось з гурту.

10

CAT

КЛОПОТИ ВОЖДІВ...

ЛИСТОПАД

д н. ст. н ст. ст. і	українські свята	латинські свята
1 19 Н 19 по П., Прор. Йоїла		Todos los Santos
2 20 П Влкмчи. Артемія		Todos los Difuntos
3 21 В Преп. Іларіона		s. Teófilo, mártir
4 22 С Мч. Аверкія		s. Carlos Borromeo
5 23 Ч Св. ап. Якова		s. Zacarías, prof.
6 24 П Мч. Арети		s. Leonardo, conf.
7 25 С Мч. Маркіяна		s. Florencio, obispo
8 26 Н 20 по П., Вмлч. Димитр.		s. Sinforiano, mártir
9 27 П Преп. Нестора Літопис.		s. Teodoro, mr.
10 28 В Мч. Параскевії		s. Andrés, mártir
11 29 С Мчнц. Анастасії Римл.		s. Martín de Tours
12 30 Ч Мч. Зиновія. Йосаф.		s. Aurelio, ob.
13 31 П Ап. Стахія		s. Diego, conf.
14 1 С Свн. Косми і Дам'яна		s. Josafat, obispo
15 2 Н 21 по П., Свч. Акинди		s. Alberto Magno
16 3 П Мч. Акепсила		sta Gertrudis, viuda
17 4 В Преп. Йоакінія		s. Gregorio, obispo
18 5 С Мч. Галактіона		s. Máximo, mr.
19 6 Ч Ап. Павла		sta. Isabel, viuda
20 7 П Мелитинських мучен.		s. Félix de Valois, e.
21 8 С СОБОР АРХ. МИХАЇЛА		s. Celso, mr.
22 9 Н 22 по П., Преп. Матр.		sta Cecilia, virgen
23 10 П Ап. Ерасті		s. Clemente, papa
24 11 В Мчн. Віктора		s. Juan de la Cruz
25 12 С Свщнм. Йосафата		sta. Catalina, vg.
26 13 Ч Св. Іоана Золотоуст.		s. Silvestre abad
27 14 П Св. ап. Филипа		s. Saturnio, mártir
28 15 С Мчн. Гурія (Поч. Пил.)		s. Valeriano, papa
29 16 Н 23 по П., св. ап. Мат.		s. Demetrio, mártir
30 17 П Мч. Григорія, Максима		s. Andrés, apóstol

КОРИСТЬ З ДОВГОГО ПРІЗВИЩА

Микола Перевернищенко купив авто й іде ним до Канади. Правду сказати — їздити добре не вмів, і щось там по дорозі «прошкробав» проти закону.

— Як називаєшся? — питає поліціст.

— Микола Олександрович Перевернищенко, — відповів. Поліціянт видивився на Миколу і почав пробувати записати його прізвище.

— Як? Пере... Пере.. — перепитував знову.

— Так. Микола Олександрович Перевернищенко, — відповів Микола вдруге.

Поліціянт покривився «Пере...» «Пере...», і по хвилині, віддаючи назад дозвіл їзди, сказав:

— Ідь і не показуйся мені більше на цьому шляху!

— ** —

— Яка різниця між Дністром а двійкарами

— Дністер не міняє корита!

— Щось моя симфонія не так виходить, як її компонував Маркс...

ГРУДЕНЬ

д

н. ст. н   українські свята
ст. ст. і

латинські свята

- 1 18 В Св. мч. Романа
2 19 С Преп. Варлаама
3 20 Ч Преп. Григорія
4 21 П ВВЕД. В ХРАМ ПР. Б.
5 22 С Св. ап. Філімона

- s. Mariano, mártir
sta. Bibiana, virgen
s. Feo. Javier, conf.
s. Pedro Crisólogo
s. Sabas, abad

- 6 23 Н 24 по П., Амфілоха
7 24 П Св. влкмчн. Катерини
8 25 В Свщимч. Клиmenta папи
9 26 С Преп. Аліпія
10 27 Ч Влкмч. Якова
11 28 П Св. препмч. Стефана
12 29 С Мч. Парамона

- s. Nicolás, obispo
s. Ambrosio, obispo
Inmac. Concepción
sta. Leocadia, vg.
s. Melquíades, papa
s. Dámaso, papa
Nº Sra. de Guadalupe

- 13 30 Н 25 по П., Св. ап. Андрія
14 1 П Св. прор. Наума
15 2 В Прор. Авакума
16 3 С Св. прор. Софонія
17 4 Ч Св. влкмч. Варвари
18 5 П Преп. Сави Освяцен.
19 6 С СВ. МИКОЛАЯ ЧУДТ.

- sta Lucia, virgen
s. Justo, mártir
s. Valerio, obispo
s. Eusebio, obispo
s. Lázaro, obispo
s. Rufo, mártir
s. Timoteo, mártir

- 20 7 Н 26 по П., Св. Амвросія
21 8 П Преп. Потапія
22 9 В ЗАЧ. ПРЕСВ. БОГОР.
23 10 С Мчн. Мини
24 11 Ч Преп. Даниїла Стовпн.
25 12 П Св. Спіридона
26 13 С Мчн. Евстратія

- s. Domingo, conf.
s. Tomás, ap. VERANO
s. Demetrio, mártir
s. Nicolás, conf.
s. Delfino, mr.
Natividad del Señor
s. Esteban, protomr.

- 27 14 Н 27 по П., Мч. Тирса
28 15 П Св. мч. Елевтерія
29 16 В Прор. Аггея
30 17 С Св. прор. Даниїла
31 18 Ч Мчн. Севастіяна

- s. Juan, apóstol
Santos Inocentes
s. Félix, mártir
s. Sabino, mártir
s. Silvestre, papa

РАДІОФІКАЦІЯ

В програму всебічної опіки над трудящими СССР звичайно входить і культурне обслуговування. В програму культурного обслуговування входить т. зв. радіофікація. А в програму радіофікації обов'язково входять радіовузли й радіопункти.

Про радіопункти читаємо вsovетських часописах захоплюючі репортажі. Радіопункти — тріомфsovетської радіотехніки та найвищий доказ неперевершеної російської винахідливості. Хоча радіофікація ще не стала суцільною в СССР, все ж можна сподіватися, що незабаром кожнийsovетський громадянин буде радіофікований.

В силу щасливих обставин у моєму селі Мар'янівці радіофікація почалася ще в часи першої сталінської п'ятирічки. Закопали стовпні. Натягнули дроти. І, як у тій пісні, «зашумілі, загуділі провода».

Хоч «проводи», справді, зашуміли, але гучномовці мовчали.

Правду кажучи, гучномовців взагалі ще не було. Були лише навушники. Симпатичний це, знаєте, прилад. Натягнеш на голову і слухаєш, як воно тихне навколо. Надзвичайний прилад. Російський винахід.

Все ж, одного дня заграли навушники. Кинулось населення до навушників. А тут комплікація: як цілу родину парою навушників обслужити?

Почалися різні родинні сцени, боротьба за першість, сварки.

Дехто навушники в порожні склянки приміщував, для посилення звуку. Але це мало допомагало.

Та незабаром наші навушники цілком замовкли Шпуля якась на радіовузлі згоріла. Послали до області. З області до центру. В центрі шпулю не знайшлося. Норма на заводі, здається, була недовиконана.

Через рік прийшла шпуля. Радість загальна. Шпуля, знаєте, новенька. Зключили ту шпулю і навушники наші заграли.

Не вспіли трудяші розібратися в програмі, як навушники знову замовкли. Лямпочка якась проклята на радіовузлі згоріла. Постали по лямпочку. Далеко кудись послали, а тим часом біографію радиста почали досліджувати органи безпеки.

І стався великий скандал. Радист виявився контрреволюціонером: його дід був колись церковним старостою. Тепер стало ясно, чого шпуля з лямпочкою погоріли. Засудили радиста в «отдалені» на перевиховання. Не можна таких злочинців по головці гладити. Дід ворогом народу був.

А лямочки нема їй нема. Тут ще й трудяші сусіднього села справу ускладнили. «Позичте, мовляв, нам навушники. Прийдуть наші, одержите новенькі.»

І позичили, знаєте, ми навушники. Чому б не позичити для культурних потреб?

Довго не було нашої лямпочки. Вже стовпи почали хилитися, дроти поржавіли. А лямочки нема. Все ж прийшла. Прислали. В час другої сталінської п'ятирічки прислали. Не забули. Сталінська, знаєте, опіка.

І знову зашуміли провода в нашому селі. Та що з того? Трудяші сусіднього села навушники відмовляються звернути. Цитатами Карла Маркса захищаються. Набралися, видно, радіокультури.

Какуть сусіди: «В безклясовому суспільстві немає прівілеїв. Все майно соціалістичне, державне. Ну ѹ як вам навушники звертати? Це ж було б явище дрібнобуржуазне, по суті антирадянське». «Чекайте, — порадили, — прийдуть наші навушники, одержите новенькі».

Через півтора року прийшов у село довгоочікуваний крам — доказ великої опіки партії та уряду. І прибули не навушники, а справжні гучномовці — «репродуктори».

Великий це винахід. На добру макітру змахує. А голос? У вухах закладає, стіни трясуться. В хаті не всидіти. Пси з села повтікали. Прекрасне життя почалося.

Всюди вам грає. Відробляєте трудодні — грає. Стоїте в черзі — грає. Везуть вас на перевиховання — грає. Грає, реве советський радіопункт.

— Заткало б тобі, — щиро бажають трудяші.

Та довго чекати не треба. Лямпочки з трансформаторами горять, як на замовлення.

І коли, перебуваючи «за рубежами», позбавлені всебіч-

ної опіки, ви блукаєте по етері своїм 6-ти чи 10-тилямповим радіоапаратом або телевізією, дозвольте вам поспівчувати:

Ех, не знаєте ви чару совєтської радіофікації!

(Із збірки: «І сміх, і горе»)

— Присягни мені раніше, що наколи вистрелою і не потраплю, не будеш з мене сміятися!

ГАЛЛО, ГОВОРІТЬ "КУЛЬТУРНА ГОДИНА"!

Кому не хочеться в неділю, ще лежачи і потягаючись у ліжку, послухати, як густий басок чи дзвінке юно-козиняче сопрано до тебе із приймача скакає:

«Доброго ранку, високошановне, високодостойне, високотитуловане і нетитуловане поважне панство. Починаємо нашу «Культурну годину...»

Тобі так на душі солодко робиться. Благодать та їй годі! Виспався по зак'язку, а тепер оце маніжишся у ліжечку, як якась неабияка величома, і від надміру почуттів ноги крізь ковдру на світ Божий висовуєш. Розкіш!

А тут до тієї розкоші тебе з радіоприймача так гарно ушановують: називають тебе і достойним, і поважним, і навіть паном... А жмен'ка того серця у тебе в грудях розширюється і розбухається — і тобі хочеться від щастя скочитися із ліжка і радіоприймач обніти і розцілувати.

Але... не встигли мене такі неземні піжності в своїй чарівній сіті охопити, як з приймача щось зачхало, заторохтіло, і... засвистіло...

— Знову той зачучвенілій з «Культурної години» кашляє, — чую з-за стіни голос господині. — От мара! Тільки почне програму — і бухикає.

— А що ж, коли кашлянуть хоче, — господар обороняє заповідача. — Хай собі викашляється вволю.

— Хай не в радіо кахикає, — не втихомирюється господиня. — Вдома хай сидить крячкою, і тоді хай чхає собі хоч до другого потопу. А то найшов коли — «Добрий ранок, шанованні слухачі..!» — і на тобі — пчихає та воду съорбає... Та іце так съорбає, що аж радіо від свисту захлинається.

— Е, — перечить господар знову, — то заповідач не воду съорбає, а гикає. А в нього хронічний катар — от і виходить з радіо таке деренькотіння. Треба, жінко, в голові кмету мати.

І мені вже в ліжку не так легко дихається. Настрій від того радіо відразу попсувається. Вже лежу, як на голках, і все збоку на бік від нервування перекидається. І як же його не перекидатися — «Культурна година» від самого початку не прибила, до глибини душі струсила.

І є, вважайте, через що!

Моїм господарям здається, що заповідач гикає, кашляє, чихає, а мені вчувається, що він під час говорення щось хрумкає, жує, мов би вату наминає і, плямкаючи, разом з ватою слова ковтає. І лине з радіоприймача не українська мова, а якийсь гуцульсько-донбаський суржик, якесь химерне, малозрозуміле есперанто.

Нарешті... інший заповідач почав чіткіше:

«Галло! Галло! З неділенькою бувайте всі здорові! Погода чудова, шановні слухачі. І напевно ваш настрій не менш чудовий. І на додачу, для підсилення вашого святкового настрою, для вашого пілбальорення, ми передамо ще й хорошу пісеньку...»

Ну, думаю, добре, що хоч так сталося. Припинеться зараз охчіяння і пісню путню вчую.

Аж раптом понеслося!.. І засюсюкало так тоненько, жа лібненько, а потім від сюсюкання на ще печальнішу нуту потягнуло. Гундоситъ, скиглить, мучить так, ніби у радіо кішку за хвоста хтось сіпає. Ну просто сліззи від такої скорботи на очі налітають...

Як помру я, умру,
Похоронять міня —
І мамаша не узнає,
Де могила моя.
Й до могили моїй —
Ої ніхто не прийде,
Тільки ранньою весною
Соловей запое...»

І в радіо соловейком як «запояло» — сили небесні! — від шуму-гармидеру в хаті годі вдергатись! Де там моя ранішня празникова розкіш і поділася! Як рукою її відібрало.

Зриваюся із ліжка — і коли б це не радіоприймач, що коштує сто тридцять долярів, я його кулаками від люті розтрощив би. Або коли б мені в цю хвилину дали довгу палицю-герлігу, щоб я нею до радіостанції досягнув — їй же Богу, я тому керівникові «Культурної години» ребра помісив би.

І знову чую з-за стіни:

— Чуєш, «Як помру» втілюшили. Цю пісню все на базарі безногий Хома канючива, — жаліється господиня. — Але Хома тягнув куди і куди ліпше.

— Та љ цей ось в радіо тягне непогано. — заступається знову господар. — Затяг — здавалося — трісне, а не витягне. Аж, бач, здолав, сердєга. Н-да, тяжкою гарматою смальнув на початку «Культурної години» наш пан професор.

— Віві! Йому пасти а че професор.

— Не кип'ятися, жінко. Без кмети овець також не напасеш. Треба також олії трінки в голові мати. Чи толком я кажу?

— Ти мені зуби не заговорюй. Заткни до біса таку програму!

— Чую за стіною програма вже «заткнулася». Замість неї загецала якась африканська фурія на зразок «Ромба-чомба-бомба-алля-трах!».

А я не здаюся. Я настирився рідну «Культурну годину» до кінця прослухати. Міркую собі, коли такими «цвітиками» програму розпочато, то якими «ягідками» обдарує пан професор слухачів на середині і на закінчення.

«Галло! Галло! — знову голос з радіоприймача того, що вату жує і слова ковтає. — Сьогодні в родині Коваленків, що мешкає на п'ятій вулиці, велика љ радісна подія. Іхньому синочкові, Богданчикові, козакові-пузанчикові сьогодні минає цілих і несповна півтора рочки. Для Богданчика ми спеціально програємо дитячу колискову пісеньку...»

І на тобі! — замість колискової, як лясне в радіо:

«Бюдай ся когут знудив,

Шо мене рано збудив...»

І як почало у радіоприймачі щось нудити — моторошно стало. І не розбереш, що то нудить?! Чи то когут, чи то співачка, чи збіговисько парубків на вулиці після оковитої.

Кажу ж, не уторопаєш, хто нудить, але нудота аж до

печінок добирає. Оце так, думаю, колискова для Богданчика! Від такого люлюкання-грюкання Богданчик може спересердя з колиски виплигнути і через вікно на брук упасті.

Оце так перша «ягідка». Що ж далі буде? Тепер вже я, як на спортивних змаганнях, кусаю нігті, очікуючи чергової неприємності.

Ось і вона — чергова «мілла-премила» вісточка:

«Галло! Галло! Цим разом ми звертаємось до шановних слухачів, що мають у хаті песика чи там собачку. Яка невимовна приємність, шановні слухачі, коли по кімнатах бігає отаке куценьке, маленьке, кучерявче створіння і на вас раз-по-раз так любо зубки винікіряє... Та ще їй так мило пишно на вас гавкає. «Гав-гав» — і вам на серці приємніше. А чи ви подумали про їжу для вашого чотирилапого любимця?! Найкращі харчі для нього — кісточки й сухарики, що їх виробляє фірма «Собача радість». Ті кісточки такі зgrabні, такі апетитні, такі пинці, такі смаковиті, що нес ними аж облизується. Ті кісточки хочеться не лине псові, а й самому, як делікатесу, відкуштувати. То ж не забудьте — купуйте псячі харчі «Собача радість». Купуючи, згадуйте завжди в крамниці нашу програму.

А зараз для фірми, що виробляє собачі кісточки і хрящики, ми програємо народно пісню «Думи мої, думи мої». Музика Шевченка. Виконує балалаєчно-співоча оркестра під керівництвом режисера Івана Тонкожилого».

І тут як задереньчало, як запилило — млюсно робиться! У жар людину кидає! Не «Думи мої», а якась струнина хурделиця. Балалайки надриваються, а співаки для більшого бешкету ще й надспівують, та покрикують, та ухкають, та охкають.

«Думи мої, думи мої — Ух-Ох!!
Лихо мені з вами — Ох-Ах!!»

А далі співаки на балалайки як натиснули — і вже слів цілком не чути. Один суцільний струнний гвалт упереміжку з ухканням та охканням.

Хотілося мені від образи також радіоприймач «заткнути»... та, чую, до мене в кімнату господар добивається... . Проситься у гості. . .

Сідає на ліжку і в балалаечки вслухається... .

— Моїй жінці терпець урвався. — кидає він мені, умо-

щуючись на ліжку. — Чисто зненавиділа програму. А я ще терплю. Що це він зараз оголошує — приїхі на спині?

— Ні, — кажу, — харчі собачі.

— А. Змінив пісню пан професор. Минулого тижня на собачих оголошеннях ставив Моцарта, а зараз «Думи мої» з балалайкою... Вперед пішов.

— Страшно вперед пішов, — підтверджую і я, — аж в голові макітриться.

Господар ще щось хотів мені вияснити. коли.. Затріцало...

«Продовжуємо нашу «Кульгурну годину». Дорогі друзі! Наши постійній слухач. пан Петро Климчук, тяжко захворів і під цю пору влома прикутий, на жаль, до ліжечка. Він напевно слухає сьогодні нашу програму. Ми йому бажаємо без операцій, тобто недорогим коштом виздорог'ї і повернутися...»

Тут заповідач умовк і почулося у радіо якесь йорзання й шунукаання...

«А зараз, — після легкого кашлю та съорбання, заповідач знову прийшов до голосу, — зараз на честь болящого Петра Климчука нову платівочку почуєте...

І заголосило... «Ой умру я мила,

Як ти будеш жива,

Чи згадаєш мила,

Де моя могила?»

Я їй господар похнюпалися... Слухаємо...

— Гарна штука, — згодом, після роздуму, господар оцінює пісеньку.

— Гарна, — кажу, — але не для болящого.

— Може їй болячому пособить, — веде своє господар. — Болячий може обуритися на програму їй через силу зірветися з ліжка. І таким чином може видужати. Бувають такі слухаї. Всяко буває...

А з радіоприймача що далі — то більші «перли» спілляться... Сипляться, як з мішка нещасть.

Для свята-академії на честь Лесі Українки заграли

«Ой що ж то за шум

Учинився,

Що комарик та їй на мусі

Оженився»,

а згадуючи Маркіяна Шашкевича, вішварили йому присвяту: танго «Бризки шампанського».

На цьому місці і господаря вже виведено з рівноваги.

— Чорти-батька зна що! Невже Шашкевич був у ПортоРіко?! — дивом дивується господар і ввесь очима прикипів до мене.

— Ні. — кажу. — здається, наш Маркіян не був у ПортоРіко. А то чому?

— Як чому? — вже він розчертонівся і аж покрикує на мене. — Не чуєте? Вони для нього грають тропічну музику! Невже Шашкевич справді близкає шампанським?

— Ні. — утихомирюю його, — лякувати Богові, не близкає. То керівник програми на нього шампанським не то що близкає, а хляпає.

Далі «Культурна година» від літератури перейшла до популярної медицини.

Пішла мова по радіо про геморой. Та хвороба, виявляється, тепер не страшна нікому. «Культурна година» має такий лік — звуться він — «Усміхнись відразу». Хто попробує того ліку, того плину — вмент у того крила від щастя виростають. І та особа розкошує — насолоджується життям більше як на сто відсотків. Тоді хочеться і пустувати, і шуткувати, і бавитися, і гуляти — коротко — геморой тоді не геморой, а забавка, чи якась там жартівлива вітівка чи там дарунок.

«Отож, шановні слухачі, — закінчує заповідач надзвичайно радісну подію. — замовляйте у нас лік «Усміхнись відразу». Замовляйте колективно — хто не має гемороя — буде мати. Прилбайте лік для себе, для цілої родини, а для ваших сусідів купуйте, як цікаву пам'ятку. Дзвоніть до нас. Пишіть до нас... коротко і ясно: «Культурна година» — риска — геморой». Таким замовленням ви показуєте, що шануєте нас, а одночасно й популяризуєте нашу програму...

Отож — ще раз пригадую: з нашою допомогою геморой тепер не страх, а справжнє добродійство. А зараз п'ять хвилин, призначених для ліку «Усміхнись відразу», присвячується музиці. Прослухайте «Апасіонату» Бетховена на чотири руки і два великі пальці...

— А щоб ти, — міркую собі, — там на радіостанції заапасіонатився!

— Оце так хвалить наш пан професор. — господар розмірковує й собі. — Так виходить, що хто не має гемороя — хай жалує. Бо він не знає, яке добро в житті він утрачає. А чи дійсно той лік так чудодійно пособляє?

— Людям. — кажу, навряд, але програмі, видко, здорово допомагає.

А програмі ні кінця ні краю не видати. Жується словесна вата, грається, об'являється та чхається.

Від медицини, від цьогобічного, так би мовити, життя заповідач перескочив на потойбічне царство.

«Культурна година» переїшла до вихвалювання похоронного заведення Івана Бульки.

«Чи ви знаєте, шановні слухачі...» — раптом щось на радіостанції — бебех! — чи то заповідач поваливсь із сидження, чи щось цінніше на землю скотилося — і все замовкло...

За хвилину — зашаруділо щось у радіо, потім — апчхи!

Кахи! — і чутно, як заповідач приклав хусточку до носа

І знову тиша...

Аж так...

— Чи ви знаєте, шановні слухачі, що похоронне заведення Івана Бульки, що міститься на десятій вулиці — це наше найкраще, найсолідніше підприємство. А яке воно вигідне! Там не приміщення, а справжнісінькі палати. Це раз. А по-друге — там завжди рожеве світло панує — і ви свого покійника бачите не в сумному, а в життерадісному вигляді. А по-третє. Там в коридорах встановлено з усіх боків люстра — і ви можете себе чи іншу якусь неживу особу оглядати з усіх чотирьох, прикрашених квітами, сторін. А почетверте, в похоронному заведенні ще й музика попилює — і ви в погребника почуваетесь, як у кінотеатрі або ще й того ліпше. Коротко — наш девіз, наша вам рада — йдіть до похребника й лежіть там із комфортом. Як умирати — то умирати з музикою.

А зараз на замовлення похоронного заведення ми програємо народню пісню...»

І тут як вдарили гітари, як задзілінькотіли якісь дзвіночки, як грякнули октави, баси і тенори — аж по всій кімнаті молодецькі баляндраси розлягаються:

«Тринь-бринь на бандуру,
Вискочила баба здуру,

Як ухвате руки в боки,
Як засмале в закаблукі:
«Як я була молодиця —
Цілували мене в лиця,
А як стала стара баба —
Цілували б — була б рада!
Ой гоп-гопака! — Полюбила козака!. .»

«Отак, — пояснює після вихідястої та іще й з підступом пісні знову заповідач. — отак ви почуватиметеся, шановні слухачі, отак легко, коли звернетесь до похоронного заведення Івана Бульки. Телефон для попереднього замовлення: три-три і два нулі спереду. При гуртових замовленнях похоронне заведення дає звичайну знижку. . .»

— Ну як вам? — після того, як заповідач знову розбудився, питав господаря.

— От же ж і гарно в того погребинка. Так пан професор розмалював, що хоч живцем лягай у домовину.

— Будете ще слухати, дядьку? Бо мені вже аж під горло підступає... Більше аніж досить.

— І мені вже на серці в'яло, — і господар ча радіоприймач махнув рукою. — Я б оце мав охоту, хоч і старий, того заповідача кулаком дзицинути, щоб у нього в очах свічки світилися. Хай її трясця візьме... ту «Культурну годину»... Давай уже щось некультурне, бо від цієї культури й мене злість розбриє... .

Я переключив радіо на китайську програму — вона чужа, незрозуміла і такого жалю, як рідна «Культурна година», не може мені завдати. . .

ДОБРА ДОНЯ

— Ганнусю, чому ти нічого не робиш?

— Бо, бачиш, мамо, зимовий день такий короткий, що й не варта нічого розпочинати.

КЛОПІТ З ВИЛКАМИ

— Знаєш, учора трапився Василеві великий клопіт.

— Який?

— Під час обіду в гостях випали юному вилки. . .

— Ну, що ж, кожному це може трапитись.

— Так, але не кожному випадають вилки з рукава!

- Ти чому розійшлась із Петром? Такий гарний хлопець...
- Бо він знає багато пікантних історій...
- І ти певне червоніла, коли він їх тобі розказував?
- Ні, власне тому й розійшлась із ним, що не хотів їх мені розказувати.

ЩО РОБЛЯТЬ ЕКСПРЕЗІДЕНТИ ЗДА?

Популярність кожного американського президента є велика, тож кожному цікаво знати, що роблять колишні президенти, які опустили Білий Дім. Конституція ЗДА не визначує засяну діяльності експрезидента, але зновже ж його повага не дозволяє на будь-яке зайняття. Кожний експрезидент Північної Америки одержує з уряду досмертну платню — 25.000 доларів річно, вдова дістає пенсію 10.000 доларів річно. Закон предбачує теж для експрезидента 50.000 доларів на утримання персоналу в системі Цивільної Служби та на влаштовання його бюро. До того ж він є звільнений від усіх поштових оплат в межах ЗДА та їх теритторії.

Кожночасний президент ЗДА може звернутись до будь-кого експрезидента з проханням про пораду, і їхнім обов'язком є допомогти йому.

Кеннеді, як знаємо, є 35 президент ЗДА. Отже, що ж роблять або робили його попередники? Деякі з них писали свої спогади, інші працювали над поширенням системи американського добробуту та освіти. Свої мемуари написали такі президенти: Грент, Кулідж, Гувер, Труман, Айзенгауер. Президент Медісон написав зауважи до Конституційної Конвенції в Філадельфії, президент Геррісон далі працював як правник. Теодор Рузвелт, який був письменником ще до часу президентури, опісля «на емеритурі» писав статті до газет і журналів. Тома Джеферсон заснував Вірджинський університет, а президент Монро — був членом урядової комісії того ж університету. Теж президент Тафт був після закінчення каденції професором права на Ейлському університеті. Так само працювали по різних американських університетах Гайлс, Філмор і Клівланд.

Та не всі американські президенти діждались емеритури. Чотири з них померли під час служби в Білому Домі а три — Лінкольн, Гарфілд і МакКенлі — померли від ран завданіх їм під час атентатів.

МУЧЕНИК ПЕРА

Писав би я поеми —
На жаль, бракує теми.
А може б. просто вірші?
Та справи тут ще гірші.
Хіба вгратити повість?
Нехай не мучить совість,
Це легко лише сказати.
А спробуй написати!
Узятись за щоденник? —
Морока повсякденна.
І вирішив я щиро:
Мій справжній фах — сатира.
Хоч працював я гірко.
Але стягнувсь на збірку,
Та доленька карає,
Бо видавця немає.
Шукав я безупину.
Аж врешті, в одну днину,
Я лазив, нюхав, товкся.
І видавець знайшовся.
Та знову тут нещастя:
Бракує мовознавця.
Всі мовні професори
Лежать, на грипу хворі.
Попався й мовознавець.
Приклав до лоба палець,
Став помилки шукати.
Рукопис виправляти.
І ось за пару тижнів
До мене каже ніжно:

— У вас тут кожне слово
Без змісту, як половина...
Багато москалізмів,
Іще більше полонізмів,
В правописі — Содома.
Ле крапка, треба б кому,
І я тут усе чисто
Повиправляв до змісту...
То ж, пане, вашу муку
Вже можна здати до друку.

І вийшла книжка. Клоніт!
Малий на неї попит.
Бо люди, хоч багаті,
Не хочуть книг купляти.
Лежать книжок копії
В книгарнях, на полині.
А я за них, бідняга,
Це не дістав і шага.
В додаток, критик лає.
В газеті ось читаю:
З болотом мене місить.
Збирається повісить.

То ж вам скажу я щиро:
Тяжкий є фах — сатира!

Панько Незабудъко

УКРАЇНСЬКИЙ ДИПЛОМАТ

— Це, мабуть, український дипломат, — каже один гість до другого в ресторані, вказуючи на людину, що направилась до виходу.

— А ти по чим це знаєш?

— Бо довго сидів над столом щось роздумуючи, пізніше встав, плонув, і нічого не сказавши — вийшов.

— Жінко, як твоя любов до пташків піде так далі,
то я хіба перенесусь жити на дерево!

ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я

В колгоспі «Око Леніна» скликали мітинг. Важлива-бо на порядку дня справа — треба вирішити зміст телеграми, яку колгосп обов'язково мусить вислати з нагоди уродин дорогої Нікіти Сергійовича.

Коли тік колгоспної стодоли був уже заповнений людьми, вийшов на підвіщення голова колгоспу і прокричав:

— Товариші! Важлива дата в житті нашого колгоспу. Дорогий Нікіта Сергійович, що його портрет все ще висить на стіні у рамках і за склом, це надхненник наших високих урожаїв і пропагатор нових ідей у плеканні свиноматок. І він саме тепер обходить важливу дату — шістдесятиріччя з дня народження. Тому пропоную вислати йому від імені нашого колгоспу телеграму. Чи всі згідні?

— Правильно! Згідні! Да, як треба, то треба! — загуло з усіх сторін.

— Вот, харашо, — почав знову голова, — справа тепер в тому, якого змісту має ця телеграма бути. Може хто з присутніх вискажеться?

Після декількох хвилин підводиться колгоспний коваль.

— Пропоную так. — каже: — «Дорогому Нікіті Сергійовичу від рідних дітей».

Зразу запротестувало декілька голосів:

— Ні, не так! «Від рідних дітей».. Ще подумає Ніна, що наш дорогий Микита укриває перед дружиною свої пасрубочі гріхи. Чого доброго може і до суда дійти.

— То в такому разі пропоную: «Трудолюбивому Нікіті від щасливих трудівників» — озвався колгоспний хитрун, герой якоїсь там стахановицінни, Грицько.

— О це, то вже краще! — похвалив голова колгоспу.

— Може ще хтось?! — запрошуєвав до ініціативи.

Тоді підвівся безбаченко Коля Хапайлов, відомий бешкетник і голова комісії поширення свідомого материнства:

— Коли б у мене було. — каже, — хоча півлітри, я б підніс чарку і гукнув би: «Доброго здоров'я, товаришу Нікіта!»

— Їй-Богу, от дотепно! — похвалив голова мітингу, а присутні зразу заплескали в долоні. Телеграма полетіла по прямих дротах у район, а чи звідтам далі послали — хто його знає?

— ☆ —

УКРАЇНСЬКА ВИШИТА СОРОЧКА

Я думаю, що в недалекім майбутнім ми зможемо пережити один із найбільших тріомфів української справи — бачити на перших сторінках світової преси американського президента в українській вишивці сорочці. Не можу гарантувати цього на сто відсотків, проте з певністю можу запевнити, що ми маємо більше шансів побачити в українському вбранні президента Кеннеді, ніж, скажімо, нашого доброго знайомого, пана Івана Панченка. Пан Панченко, бачте, не посить української сорочки не тому, що її в нього нема, — аякже, одни дружина вишила, а дві з України прислали, — він їх не вдягає просто тому, що трохи соромиться. Такий уже він зроду соромливий. Думав одного разу на пікнік у вишите вбратися, та й роздумав: там, все таки, часом і пани бувають, то солідніше виглядатиме, як одягнути ковбойку. Тільки раз на рік одягає пан Панченко котурсь із своїх вишиваних сорочок — коли на роковини Шевченка співає в хорі «І чужого научайтесь, й свого нѣ цурайтесь» та інші гарні пісні... Так що мабуть таки ми перші побачимо в українській сорочці президента Кеннеді, а тоді, за його прикладом, і пан Панченко виставить на показ свої вишивані скарби.

Але при чому тут президент Кеннеді?! Що він має спільногого з українською вишивкою і з українською справою взагалі? Досі він до нас був холодніший льоду... А проте, справа з українською сорочкою не така вже й безнадійна. Тільки до цього треба підійти обережно і помалу.

Перш за все, Кеннеді дуже тепленький до однієї цікавої країни з довжелезною назвою, що її американці, за прапарською традицією, зводять до «Росії». Візити, листи, подарунки курсують між Білим і червоною домом... Одного прекрасного дня, Микита Хрущов прислав американському президентові досить двозначний подарунок — потомка першого советського астронавта товариша Лайки. Собачка при-

був уже названий «Пушінкою». і намагання перейменувати його на «Флаффи» закінчилися невдачею. Зоологічний департамент Білого Дому, з санкцією директора Кароліни, ухвалив одноголосно (це бто, одним голосом) прийняти Пушінку до Білого Дому, і сразу ж совєтський песик зайняв домінуюче місце в резиденції, поступаючись популярністю тільки коникові Макароні, та й то тільки тому, що песик відмовився возити на собі Кароліну.

Через деякий час, американська преса офіційно повідомила, що Пушінка виявила ознаки психічного заломлення і була відправлена до собачого психіатра. Спорадично поінформовані власною інтуїцією особи виявили припущення, що насправді Пушінка була не у психіатра, а стояла на задніх лапках на переслухаханні в ФБІ, в наслідок анонімного доносу, авторство якого приписують коникові Макароні! Пушінка під час допиту поклялась совєтською владою, переманеною революцією і мавзолеєм Леніна, що ніякого шпигунства на користь СССР вона не проводила, а причиною її незрівноваженого поводження було насправді палке кохання до фокстер'єра Чарлі. На доказ своєї політичної невинності, Пушінка привела на світ четверо цуценят, і американська преса засвідчила, що всі вони від Чарлі.

З тих пір в Білому Домі тріумфально розкошують нащадки совєтського астронавта, провадячи серед американських собак комуністичну агітацію і пропаганду. Для збереження дипломатичних стосунків, американці дали їм необмежену свободу бігання і гавкання.

Але годі про собак. Я ще не наблизилася до справи з українською вишитою сорочкою, а вже пора. Бо воно не так вже і далеко. Щойно закінчилися конференції в Гаграх, між представниками совєтського й американського урядів. В неформальній атмосфері хрущовської вілли, в присутності його внуків, що раз-у-раз шмигали між ногами присутніх і близькавично зникали, як тільки котрий репортер пробував зловити їх для інтерв'ю, справи ішли досить гармонійно. Було тепло, може й гаряче, і гостинний господар запропонував гостям познімати свої піджаки. Ті з радістю послухалися, і тоді серед стереотипних білих сорочок, як веселка, гармонією барь заграла українська вишита сорочка Микити Хрущова. Хрущов, до речі, дуже любить парадувати в такій сорочці. Кажуть, що це тому, що він «в сорочці народився».

Як побачили гості таке диво, всі чудувалися і говорили ком-
пліменти. Державний секретар ЗДА, Раск, висловив своє за-
хоплення і запитався: «Чи це — грузинська сорочка?». Він
грав словом «Джорджієн», що по-англійськи означає і «гру-
зинська» і «зі стейту Джорджії». — «Ні, це — українська
сорочка!» — відповів йому Хрущов. Сорочка, разом із Хру-
щовим, була зфотографована і прикрасила сторінки світо-
вої преси. Справа з сорочкою отримала міжнародній розго-
лос і несподівано допомогла нашому «Союзові Українок»
в популяризації української вишивки.

Ще одна деталь: чужинні туристи, відвідавши СССР,
трафаретно розголошують, як то там нужденно, сіро, неці-
каво, як там погано вдягнені, зачесані та підмальовані жінки,
як порожньо в крамницях. А проте, кожний повертається в
совєтській шапці і гордо носить її потім в Америці, ство-
рюючи так званий «Рашен Лук». Ну, то тепер мабуть поч-
нуть привозити як сувеніри українські вишиті сорочки. Ціл-
ком імовірно, що наступним подарунком для американського
президента від Хрущова буде саме українська вишита со-
рочка — не дарма ж її так розхвалиювали державний секретар
Раск. Тепер вже моя гіпотеза може швидко прямувати
до переможного кінця:

Щоб не образити свого небезпечного і пріムхливого
друга-ворога, Кеннеді, звичайно, вдягне українську вишивку
сорочку, а преса помістить його світлицу в повних кольорах
на першій сторінці. А тоді вже напевно і наш пан Панченко
внітягне зі скрині свою вишивку...

ЩИРЕ ПРИЗНАННЯ

— Пані, які ви маєте чудові зуби!

— Але ж з вас підхлібник...

— Ні. Кажу щиро. Я ж — лікар. На штучних зубах
визнаюсь знаменито!

— ** —

ДОБРИЙ СЛУГА

Господар (до слуги): — Петре, чому ти хочеш від мене ві-
дійти?

Слуга: — Через наймичку.

Господар: — Та ж ми не маємо наймички!

Слуга: — Власне, я й тому відходжу!

ГОВОРИЛА , БАЛАКАЛА ...

(Щолиш після смерти письменника, київський журнал «Перець» відважився надрукувати цей твір Остапа Вишні, хоч він був написаний ще в 1948 р.)

— Ну, як у вас із підготовкою до весняної сівби?

— Чудесно!

— Що зроблено?

— Провели сорок вісім нарад ланкових, тридцять сім нарад бригадних і двадцять шість колгоспних. Приготувались як слід!

— Насіння є?

— Аж п'ять нарад було, щоб насіння було!

— А насіння буде чи не буде?

— Мабуть буде, бо ще про насіння сім нарад буде!

— А з плугами як?

— З плугами дуже добре! Чотири постанови було, щоб плуги відремонтували!

— Відремонтуєте?

— Хай тільки не відремонтувати, ми їм тоді таку постанову бахнемо, що носом заорють!

— А чи буде з носа просо?

— Про просо теж постановили. В постанові гостро підкреслили, що, мовляв, не буде проса — не буде їй пшоняної каши! Ми це питання ставимо руба!

— А з сіялками як?

— Постановили, щоб сіялки були!

— А чи як будуть?

— Раз постановили, значить будуть! У постанові так і сказано: не буде сіялок, не посіємо! А сіяти треба? Треба! Значить, сіялки будуть!

— А як не будуть?

— Як не будуть, коли сіяти треба!?

— А де гарантія, що вони будуть?

— А постанова хіба не гарантія?

— А насіння у вас до посівних кондицій доведено?

— От причепився! Буде! Все буде, бо про все єсть постанови!

— Та що мені ваші постанови! Мені сівба потрібна, мені врожай потрібний, а не постанова!

— Буде! Все буде! От Хома невірний! Та ми! Ех!

В п'ятницю сіяла,

А в суботу віяла!...

От які ми!

— Гратую вам, пане докторе! Ваша діагноза є така
сама як і моя!

ОДНА МОЖЛИВІСТЬ

На участок поліції у Варшаві прибігає заплакана жінка й каже:

— Пропав десь мій чоловік!

— Є дві можливості. — відповів урядовець. — або він десь п'є, або є в якоїсь іншої жінки.

— Не можливо! — відповіла жінка. — Він не п'яниця і за чужими жінками не заглядає.

— А як таک, то є дві можливості. — вів далі своє поліцій. — Або він придержаній поліцією, або вінав у руки бандитів.

— О, мій чоловік є заінтересованій, щоб так могли з ним поступити. — відповіла жінка.

— Заінтересованій?! Ну, то в такому разі існує тільки одна можливість: він утік на Захід!

— ☆ —

РУМУНСЬКО - СОВЕТСЬКА ПРИЯЗНЬ

— Румунський полковник у великому довір'ї каже своєму другові:

— Уяви собі, вчора, вернувшись додому, застав я свою дружину в недвозначній ситуації з советським генералом...

— І що ти зробив?!

— Мав я щастя, він мене не бачив!

— ☆ —

ВИСOKA ЦIНА

Дві українки, що їх «добровільно» вислали в Казахстан, працюють на цілинних землях: прочищають лан кукурудзи. Одна з них, зідхнувши, каже своїй подругі:

— Ох, щоб я дала, щоб я вже була вдома, разом зі своїм Федьком...

Подруга подивилася, чи поблизу нікого немає й каже:

— А я дала б ще більше, щоб на нашому місці працювали Хрущов з Хрущихою!

— ☆ —

НЕМАЛА РІЗНИЦЯ

Західний кореспондент зустрів раз на одному бенкеті сучасного польського дипломата й питає:

— Чи ви католик?

— Так, але не практикуючий.

— Цілком зрозуміло, ви ж — комуніст.

— Так, практикуючий, але не зірючий.

ПРАВІ УХИЛИ

”ДЕЯКИХ“ ТОВАРИШІВ

Місце дії Кремль. Присутні — члени ЦК КПСС. Порядок денний: дискусія над засекреченим документом комісії некомуністичної діяльності «деяких» товаришів, членів КПСС. Час — осінь 1963 року.

Предсідник, забувши дзвоник, первово дзеленчить склянкою і просить припинити розмови та усю увагу скупчини на незвичайно важливій справі — «некомуністичній діяльності деяких товаришів на відповідальних становищах в партії та уряді».

— Товариші, — починає докладчик, — незвичайно важлива тема моого звіту та грандіозні зрушенння, що ми їх переживаємо, примушують мене говорити дуже отверто, вживаючи імен.

Товариші, я звертаю вашу увагу на незвичайне явище в історії нашого переможного комуністичного руху. Капіталістична конспірація західного американського імперіалізму загніздилася на найбільш відповідальних становищах в партії та уряді й загрожує не тільки розвиток, але й звичайне існування нашої системи, нашого всеперемагаючого вчення.

Я бачу ваше здивовання, я відчуваю, вашу, товариші, оправдану трівогу за нашу священну справу.

Хочу вас також насамперед повідомити, що я не знаходжуся під впливом агентів Мао-Тсе-Тунга, або його вірного побратима, Чан-Кай-Шека.

Я рівно ж ще не хочу вірити обвинуваченням китайської комуністичної партії, що наш (тут голос промовиця тримтить від емоцій) дорогий Микита Сергійович продав священну справу Маркса-Енгельса-Леніна хижакам Воллстріт-у і сам став мерзінним охвістям та лакеєм американського колоніалізму. Я того ще не хочу твердити.

Однакче, дорогі товариші, наша чуйність поменшилася.

Ми мусимо звернути загострену увагу на тих людей, що оточують нашого ще дорогого Микиту Сергійовича.

Можливо, наш ще дорогий Микита Сергійович просто часово ослаб і почав занадто пильно прислухатися облудному голосові капіталізму.

Але він — це вже напевне — оточений людьми сумнівної вартості, що саботують нашу священну справу побудови комунізму.

Наш ще досі дорогий Микита Сергійович оточив себе зрадниками. (Пожвавлення на залі). Не кажу того, щоби вас налякати, не кажу того, щоби посіяти безпідставні підохріння. Ні. факти, страшні невмолямі факти, про які казав наш учитель, так, учитель я не боюсь тут цього сказати — друг і вчитель Йосип Віссаріонович Сталін — вперта річ. (Виразне пожвавлення на залі).

Отож, дорогі товариші, факти.

Всі ми знаємо, і не є тільки пропаганда жовто-блакитного охвістя, українських буржуазних націоналістів, які доздихують на американських смітниках і гавкають та безсило гарчать на нас. Ми програємо. Ми постійно знаходимось у відступі й терпимо невдачі повних останніх десять років. (Радісне пожвавлення на залі).

Як інакше, як не присутністю агентів американського імперіалізму та буржуазного українського націоналістично-го охвістя на керівних становищах в партії та уряді, ми можемо пояснити що сталося із нашою священною справою в Конго?

Бельгійці залишили Конго у стані повного хаосу. Все було готове до того, щоб ця країна стала бастіоном комунізму чорного континенту. І що сталося, товариші? Я пишаю вас — що ж сталося? Лумумбу — нашого вірного агента замордовано, а після того пропаганда продажних українських націоналістів розповсюдила відомості, що він просить отруїтися, бо з'їв власну тенцу.

Гізенга опинився у в'язниці, а країна у володінні кривавого американського колоніалізму під покришкою Об'єднаних Націй.

Наших чисельних «техніків» з консуляту разом із цілим консулятом постигло вигнання з країни.

Чи на тому кінець наших нещасть? На жаль, дорогі товариші, ні!

Перейдемо до Куби. Тут я собі дозволю на маленьке

відхилення. Борода — дорогі товариші. Я особисто ніколи не вірив бороді. (Присутні мимоволі дивляться на величезний портрет Маркса на лівій стіні).

Після того, як ми зліквідували Троцького, ми маємо всі підстави не довіряти бороді. Факти, страшні факти підтверджують таке підозріння.

Спочатку Кастро поводився згідно із нашими вказівками. Він не признавався до марксизму. Таким поступованням Кастро обманув не тільки власний героїчний пролетаріят героїчної Куби, але й американських колонізаторів.

Географічно Куба найкраще надається на базу для підривної діяльності у Південній Америці. Ми у Москві виробили такий прекрасний пляш — Куба, Венесуеля, Бразилія, Болівія, Перу і т. д.

Час ішов, і борода в Кастра підростала. А з тим і наші мрії не здійснилися. Замість раю для переможного героїчного пролетаріату героїчної Куби, ця бородата потвора обернула острів у другу після Мадярщини нашу найбільшу прогру. Героїчний народ голодує. Індустрія в руїнах. У горах партизані. І — Господи прости гріха — ті чорні кретини навіть забули як працювати біля цукру.

Хто, як не агент Воллістріт-у зміг би так хутко знищити цю прекрасну країну? Ми впакували в Кубу вже 400 мільйонів долярів, і кінця допомозі не видно. Але не про гроші мені розходитьсья.

Замість працювати, Кастро виголошує семигодинні промови і дозволяє собі на самостійні думки. Їого, бач, обходить по якій ціні ми продаемо його цукор нашим трударям? Ніби партія не мусить заробити?

У нічних клубах він провадить підозрілі підіжнічні інтерв'ю з американськими журналістками. Я пілкressлюю, товариші, з журналістками! (Присутні значуче переморгуються). Чому ми у Мінську або в Києві не можемо знайти доброго механіка? Чому наші трактори розсипаються по дорозі з фабрик у колгоспи? Чому підйомні машини в будинках Києва постійно стоять, а наші дорогі громадяни, потемку лазячи сходами, мають зайву нагоду непристойно висловлюватися про нашу рідну партію та уряд? Чому в Одесі ми не можемо знайти водопроводчика полагодити кран, що тече вже сорок п'ять років?

Чому? А тому, що ми послали всіх добрих механіків на Кубу. Ми їх послали! А що вони там роблять? Замість то-

го, щоби навчити наших дорогих менших чорних братів, вони валаються на пляжі з тими чорними пові... .

Товаришу Мікоян, прошу так іронічно не посміхатися. Ми знаємо, що ви були на Кубі. Занадто довго були. Але я ще вашого перебування там не квестіоную. (Радісне пожвавлення на залі. Всі присутні із заздрістю дивляться на Мікояна. Чути приглушенні вигуки: «От, як би путьовочку!»)

І наші прекрасні автобуси на Кубі вже обернулися в дрантя і псуються кожних п'ять кварталів. Я вас пытаю: хто на вікнах тих автобусів пише: «Іване, йди додому»?! І ще гірше пишуть, родичів згадують наших провідних товаришів.

А як реагує бородатий Кастро на такі непотребства? А ось як. Коли наш дорогий Микита Сергійович наплюжив советське абстрактне мистецтво і порівняв його малярів до осілів, то як заарегував Кастро? Дістав Микита Сергійович дійову підтримку від цього? Ні! Кастро сказав, що має багато важливіших справ, як слідкувати за малярами та ляти їх.

А потім — це вже остання соломинка, що може зломити хребет довготерпливому советському верблудові. Нехай він виниває. Хто, я пытаю вас, не виниває? Але що він ін'є? Він мішає непоганий (непоганий, товариші) кубинський ром з капіталістичною американською кока-кола і цю мішанину назавв «Куба лібрे!» (Тут чути, як присутні ковтають слинку).

Чи — пытаю я вас — винивши за три літри такої мішанини може людина думати про світову революцію?

Ні, ніхто не зміг би так хутко і безнадійно знищити свою прекрасну країну, коли б не діяв за вказівками американських імперіалістів.

А тепер я переходжу до дуже важливої частини своєї промови. Я хочу дати вам, дорогі товарищі, справжнє пояснення невдачі так званої американської інвазії на Кубу. Всім нам добре відомо, що американські повітряні сили могли впродовж години знищити Кубу і Кастра з нею. Чому ж так не сталося? Може вашингтонські фашисти злякалися могутності Советського Союзу? На жаль, товариші, не так. Вашингтон спас Кастра від народного гніву. Американська контррозвідка дісталася вірогідні повідомлення, що Кастра неминуче чекає доля Муссоліні. Тому президент Кеннеді відкликав американські повітряні сили і спас Кастра з єдиною

метою дискредитації світового комунізму. Вашингтон хоче рівно ж знищити нашу дорогу соціалістичну економіку при допомозі Кастра.

Тепер, товариші, подивімся на свої ряди. Хто вибрав Кастра для такої ганебної ролі? Чи потребуємо ми відповіді? *Ні!* Ми її і так знаємо.

Товариші, я не хочу надуживати вашою увагою. Тому я тільки побіжно згадаю решту трагічного списку наших невдач: Іран, Греція, Мала Азія, Гватемала, Югославія, Мадярщина, Польща, Альбанія, повстання у Східному Берліні, (ридає) Китай.

А Нассер, дорогі товариші, Нассер просто плює нам в обличчя. Він бере нашу допомогу і переслідує у себе комуністів. Чи не є це кінець комуністичного світу?

Тепер знову перейдемо до наших власних рядів. Які чинники сприяють відродженню фашизму у рядах нашої славної, рідної, дорогої (схлипу) партії?

Товариші! Що таке Ватикан? Я дозволю собі із зовсім зрозумілих причин зупинитися над характеристикою Ватикану за нашими офіційними пропагандивними джерелами.

«Інтереси Ватикану і римських пап були і є завжди пов'язані із найчорнішою реакцією. Історія Ватикану завжди шукала опори в найреакційніших режимах»... і, дорогі товариші, знайшла цю опору в рядах нашої рідної партії (доповідач коротко ридає).

Так офіційно каже партія у своїх офіційних виданнях, як «Комуналіст». І маси звички вірити рідній партії. А що ж ми бачимо на практиці? У той час, коли партія так каже масам, наші відповідальні товариші у той самий час з чорного ходу пробираються до Ватикану. Всім нам відомо, що наш дорогий редактор «Ізвестій» чогось ходив ло папи. Про що радились вони в таємниці цих вісімнадцять хвилин?

Дорогі товариші! У січні кожного року жовто-блакитні прапори зрадників українського народу вкривають будинки міських рад ЗДА. Коли так піде далі, то ті ж прапори завтра повіватимуть на вежах нашого священного Кремля! (Присутні з трівогою зиркають у вікна).

Товариші, повстанмо! (Хрипить). Знищімо хамелеонів з націоналістичного зоопарку та Воллстріт у рядах нашої славної, рідної партії, в рядах ЦК КПСС.

(Чути крики ура! Всі встають. Бурхливі аплодисменти іза овациї).

МУХА-ЗЕЛЕНУХА І ПАВУК

(Актуальна байка).

Літала Муха-Зеленуха та гула,
І самовпевнена така була.
Що Павуків мереж не обминала —
З розгону в леті розривала.

Оточ один Павук
(Пройшов багацько він наук!)

Серед малих травинок,
Де Зеленуха мала відпочинок.
Снувати став дрібних чимало павутинок.
Але ж і те мудрівания нове
З розгону Муха далі рве та рве...
Аж сіла раз, утомлена з дороги.
І павутинка — спутала їй ноги.

Зона відразу — в лет!..
Але ж то не секрет.
Що пари ніг, а головно — передні.
Підпори її безпосередні...
Оточ, сідавши на стебло
(Воно ж слизьке було).
Скотилася в пісок (склезнула).
А пташка — хап! — і проковтнула...
Тоді ніхто вже павутин-мереж не рвав —
Павук розкошував!

**

Чого ж навчає байка цяя Мух.
Простих і Зеленух.
Гучної навіть ранги?
А ось чого: пора змінить рахубу. —
І більш таки зважать на Кубу.
А не на всякі там Катанги!

Онисько Терпуг

tp

—Як тільки птахам підростуть крила, за-
раз лягть на південь...

В «НАЙДЕМОКРТИЧНІШОМУ» ССР

Нікіта з Ніною верталися поїздом з конференції у Відні.
Їхали вночі. Проїхали трохи, а Ніна питає:

— Як ти думаєш, Нікіто, де ми тепер?

Нікіта висунув руку з вагона через вікно та й каже:

— Ще в Австрії.

За який час знову Ніна питає:

— А тепер де ми?

Знов висунув руку Нікіта.

— В Мадярщині.

— Як ти знаєш?

— Бо на руку плюють.

Настало мовчанка. Так проїхали ще зо дві години і знов Ніна питає:

— А тепер де ми можемо бути?

— В Чехії.

— Знов щось сталося?

— Так. Цілуєть руку.

Ніна усміхнулася й від вдоволення задрімала. Аж над раном прокинулася та знов питає:

— А де ми вже тепер?

Нікітова рука знов помандрувала за вікно.

— В дома. В найдемократичнішому ССР!

— Якже ти довідався?

— Бо з руки годинник стягнули. . .

— ☆ —

КОРОТКИЙ СТИЛЬ

Члени партії в Східньому Берліні зібралися на мітинг, щоб гідно відсвяткувати прихід нового року. За кілька хвилин дванадцята. Предсідник зборів каже:

— Товариші, за кілька хвилин застукає нас новий рік. Є нагода побажати собі й випити...

Приявні зразу, мов на команду, гукнули:

— Хай живе комуністична партія! Хай живе світле майбутнє Німецької Демократичної Республіки! Хай живе мир!

— Доволі! — перебив предсідник мітингу. — Це все можна звести в короткому резюме: Хай нас, членів комуністичної партії Німецької Демократичної Республіки пролетаріят оставить у мирі!

— ☆ —

НІМЕЦЬКА ТОЧНІСТЬ

Німець купує авто. Продавець захвалює:

— Цей тип авта — знаменитий! А найважливіше — на кожних п'ять кілометрів дороги зуживає всього-навсього одну ложочку бензини.

Німець хвилинку подумав а потім питає:

— Ложочку від супу чи від кави?

— ** —

РОЗУМОВАННЯ БАБУСІ

Бабуся обходить своє 80-ліття. З тієї нагоди внуки запросили її до театру на прем'єру нової штуки. Вже в театрі бабуся питає найстаршу внучку:

— А що там грають, Іванцю?

— Не знаю як називається штука, але це буде якась трагедія.

— Ага, — каже бабуся. — я зразу так думала, бо коли ми прийшли по квитки, вже привезли кілька кошів квітів.

— Пані, купатись у строю з двох частин — заборонено!

— Добре, котру частину хочете щоб я скинула?!

”СВОБОДА РУХУ“

Приїхавши у відвідини на родину, привіз я з собою одну погану, сказати б, буржуазно-реакційну звичку: не носити при собі документів. А тепер маю клохоти. Іноді візьму, іноді ні. Забиваю.

Виrushив оце я в групі інтуристів оглядати київські новобудови. Лізemo в трамвай. Народу повно — ніяк всунутись не можна.

— Сідай в наступний. — радить кондукторша. Дала свисток і рушила.

Всів я в наступний трамвай. Їду по Васильківській, коли бачу службовці МВД документи в пасажирів контролюють. Я за кишенью, другу — нема! Що ж воно, думаю, буде?

— Документи! — звернувся до мене «мільтон».

— Забув, — відповідаю. — Відвік... Недавно, мовляв, з-за кордону.

— А-а-а, — каже. — шпіон... диверсант!.. Руки в гору!

З піднесеними руками йшов я до Катерининської. Один тілохранитель спереду, другий ззаду. Прохожі співчутливо кивали головами. Ще один ворог народу...

Катерининська вулиця, символ охорони недоторканості трудящих і далі непослаблено виконує свої благородні функції.

Привели мене до одної камери. Відчиняють двері.

— Заходь!

Людей набито, мов у бочці. Дверей ніяк зачинити. Преревнено, але втиснувся якось, і стою. Як у трамваї. Стоять і інші. Спішити нікуди. Ось сивоволосий дідок. Колгоспник. «Враг народу». Його обвинувачують в саботажі. Під час весняної посівкампанії він зламав колгоспну лопату. Біля нього

стоїть стахановець київської кондиторської фабрики. Це розбазарювач державного майна. В його кишеньках було знайдено два вкрадених на фабриці тістечка. За це його чекає кількарічне «исправління».

Представником трудової інтелігенції є професор київського університету. Злочин його непростимий: у своїй праці про штучне запліднення рогатої худоби він не керувався вченням марксизму-ленінізму.

Вчитель середньої школи обвинувачується в буржуазному націоналізмі, бо під час лекції він насмілився згадати заборонений твір Шевченка «Розріта могила».

Симпатичний двірник підозрюється в шпіонажі: він листується з доношкою, що перебуває в ЗДА. Інший «шпіон» одержав анонімовий пакунок з-за кордону. Дуже тепер дякує нейому добродієві.

Взагалі всіх ворогів народу та їх злочинів не перелічити. Я і не збираюсь це робити. Сидять тут за зрыв плянів, за відмову їхати «добровільно» в Казахстан, за спізнення, за непідписання позики і т. д.

Опівночі покликали мене на допит.

— Як ти, — питав слідчий, — проник в СССР?

— Легально, — відповідаю. — Як турист.

Розповів я свою історію.

— А які, — питав, — інструкції дала тобі американська розвідка? Які відомості збираєш? Скільки тобі платять?

— Повірте, — кажу, — товариші, що їхав з самими численними намірами.

— Віримо, — каже, віримо... — і відкручує, бачу, ніжку від столика.

— Ну що, — питав, — будеш далі впиратися, чи признаєшся?

І я, знаєте, признався. Призвався, як мене завербовувала американська розвідка, як я перейшов вищі кіл у школі шпигунів і диверсантів, як мене викинули з літака над терито-

рією УССР і як я зв'язався з підривними елементами та вів шпигунську діяльність у столиці України.

І лихо його знає, чим це все закінчилось б, якби в справу не втрутилися мої опікуни з «Інтуриста». На другий день мене викликали знову.

— Помилка. — кажуть. — товариш Шпилька, трапилася. Не беріть за зле. Продовжуйте подорож по нашій прекрасній і вільній країні.

З-під советської народної недрукованої творчості:

МАРУСЬКІВЩИНА

Трудився на заводі

Сергій-пролетарій.

Він в дошку був обізнаний марксист.

Він член фабзавкому.

І член житлркому.

Ну, словом, бездоганний активіст.

Їого Маруся — жінка

Хворіла на ухил.

Поганий по-між ними був контакт.

Накрашене личко.

Вине колін спідничка.

А це вже безумовно прикрій факт.

— Марусько, Марусько, лиши буржуїську вдачу,

Не доторкайся фарбою до губ!

А жінка йому басом:

— Котись ти к' своїм масам.

Мені вже осточортів твій робкотуб...

Толі розлостишився

Сергій-пролетарій.

Така розпочалася в них сварня!

— Ти клята зараза.

Наш клуб — марксизму база.

Маруськівщину ж вигнати нам пора!

Записав: Іван Евентуальний

ЩОДЕННИК СЕЛЕПКА ЛАВОЧКИ

(З Белярії).

29. липня 1946:

Большевики далі нас допитують. Витягають кожнього з окрема «с вещамі», випитують, пропонують їхати «на родину», а ми «с вещамі» вертаємось до табору.

Вечером я додумався: в таборі мучать нас москалі та воші.

30. липня 1946:

Для розваги ми заклали собі нашу власну repidrіяційну комісію. Сидять селепки за столом, набундючилися, а ми чергою перед ними.

— Де народився, коли і пощо?

— В червні, на Личакові, і щоб потішати лівчат.

— Що любиш?

— Гарні дівчата і риж зі сметаною.

— Маєш дівчину?

— Так!

— Одружишся з нею?

— Пізніше. Хочу бути якнайдовше закоханим!

— Чому її любиш?

— Бо вона є мішаниною легкої інтелігенції, цигарок, елегантності і добірного коняка.

Тепер почав розпитувати другий:

— Що ти робив би, як би тебе зробили політником?

— Теж нічого!

По кількох днях стало нам скучно. Ми почали писати п'еси і ставити театральні вистави. Режисером став мій командир, що є симпатичною людиною навіть без жінки, і в підштанцях.

4. серпня 1946:

Вечером стрінув Юська. Він сказав:

— Там, дорогою, біля шостої години щодня йде італійка і дивиться на нас!

— І що з того? Що можеш зробити нині, зроби завтра!

— Я думаю, що треба їй сказати, що вона одягається дуже яскраво.

— А що це тебе обходить?

— Бо я з нею вже умовився. А сам якось не маю відваги. Знаєш, чужий народ. Може б ти пішов зі мною? Її треба навчити як має одягатися. А ти на цьому розумієшся!

Я згорда глянув довкола. Так то буває, що слава розходиться і розходиться, а сам герой цього й не помічає. Інші теж.

Так я почув себе вже не тільки національним героєм, але ще й славним! Цілком слушно, бо я походжу не від селепків, але селепки від мене!

5. серпня 1945:

З італійкою все в порядку. Юсько посидів трохи та й пішов геть, бо він соромливий вояк. А я навчав її як має одягатися, як хотів цього Юсько.

Після повороту до бараку прочитав я в газеті, що Європа, а з нею і весь вільний світ входить в етап величині. На другій стороні прочитав, що втікачів видають москалям. Гарний етап і райдужнє майбутнє! Як у того бенікарта з добого дому, що заприязнився із злодійчуком.

7. серпня 1945:

Юсько так заглядає за своєю італійкою, що аж розболяла його голова. Пополудні пригадався мені запах печеної бараболі. Не витримав. Вечером виліз за дроти й накопав пазурами дві повні кишені. Вкрав — іншими словами. Але не для себе, а для духового скріплення нашого шатра.

15. серпня 1945:

Ходимо попід дроти і попри шатра. Скучно. Світ сумний навіть для тих, хто не має грошей.

Сьогодні покликала мене большевицька комісія.

Заходжу. Сидить Тарасов і позіхає. І йому скучно.

— Нема охоти розпитувати, що? — питаю його.

Тарасов позіхнув ще раз.

— Чому не прийшов «с'час», як тебе кликали?

— Бо я думав.

— Чи їхати «на родіну»?

— Ні, чи я падаюся до твого елегантного товариства!

— Чепуха! Кажи, хочеш їхати «на родину»?

— Ні!

— Чого боїшся? Комунізм не страшний. Комунізм є в цілій природі.

— О, то певне як людина ще не була людиною, то була московським большевиком.

Тарасов подумав. Мабуть важко йому стало від такої пригадки, тож махнув рукою і сказав:

— Правильно!

Тепер підійшла до мене московська лівка

— Вот, а я жду тебя!

І поправила зачіску.

— Ондульована? — запитав я.

— Ігі! — відповіла гордо.

— А ноги теж? — запитав я, дивлячись на її колюмни.

— Дурак! — крикнула. — Дурак!

— Ну, що ж, поїдець? — погрозливо сказав Тарасов.

— Піду... до свого шатра, — відповів я.

25. серпня 1945:

Хлопці навіть не підводяться, коли їх кличуть до большевицької комісії. Я лежу цілими днями і розмишляю. Є над чим. Наприклад, чому я вояк? Бо перше, що придумав прачоловік, це був патик. яким гепнув сусіда по голові. Це була перша зброя. Опісля народився Каїн. І так дійшло до атомової бомби, мимо того, що пророки та святі мужі в усьому світі проповідували: «Не вбивай!» Але що робити, коли цих слів не признають москалі.

Отже, боротьба є важливішою від лівчини. Навіть жінка поводиться як вояк: вона старається завжди задержати в хаті стан воєнної напруги. Але це не важне. Теща все полагодить на користь своєї доні!

Я думаю, що одружуся, коли мені мине сороківка. Скоріше боюсь, що не буду мати належного досвіду. Жінку треба розуміти. Наприклад, вона не має ніякого зацікавлення до технічного поступу: машин, електричних мозків, бомб. Вона воліє, щоб винайшли панчохи, в яких не опадають очка. Жінка завжди каже чоловікові: «ти мене не розумієш!» Такі є внутрішні труднощі кожньої сім'ї! А все ж світ без жінок був би сумний і глупий.

3. жовтня 1946:

Москалі виїхали, якось з-під ока споглядаючи на нас. А ми на праціння били їм ложками по порожніх бляшанках з кексів і консерв, свистали і кричали.

4. жовтня 1946:

Виїжджаємо! Їдемо в інший табір. Біля міста Ріміні. Нам всипали за ковпір порошок проти насікомих.

Так ми позбулися того дня і насікомих, і москалів.

ДИТЯЧА ЦІКАВІСТЬ

— Татку, казав нам учитель на курсах українознавства, що давніше ріки в Україні були медом і молоком текучі. Чи це правда?

— Правда, синку, правда, було багатство...

— Добре, а як жили в тих ріках риби?

— ** —

ЗАБЕЗПЕКА ЖИТТЯ

— Як ти гадаєш Іренко, підписати іншуру на життя чи ні?

— Очевидна річ, що підписати, бо як у друге злапає тебе горілчана лихоманка, то не потребуватиму вже бігти за лікарською допомогою!

— ** —

ГАРНІ АПЛОДИСМЕНТИ

— Вчораціння вистава рекії «Замотелічена теща» була така зла, що публіка обкінула артистів помідорами — каже Гринь Соломка до свого знайомого, театрального дверника.

— Але ж я чув знадвору гучні оплески. — каже дверник у відповідь.

— Так, люди тільки тоді оплескували, коли помідори потрапляли виконавця в обличчя.

— ** —

ДОГОВОРІВСЯ ...

— Слухай, дорогенька, в газеті написано, що погані жінки — найкращі господині.

— Дивись, який з тебе барбос! Уважаєш, що я погана?!

— Ні, дорогенька... Навпаки, навпаки...

— ** —

— Виходжу на п'ять хвилин до сусідки а ти маєш
що півгодини мішати суп що вариться.

НОВА СИСТЕМА

До колгоспу «Удачна п'ятирічка» прийшов новий голова. Зразу скликав мітинг і каже:

— Товариши! Раніше, коли був злий урожай, то винні були ви, а коли урожай був добрий, то заслугу в тому мали ми, тобто управа колгоспу.

— Правильно! Да! — вигукнули приявні.

Голова продовжував далі:

— Від сьогодні наступить зміна. Коли буде врожай, це буде заслуга партії, коли ж буде неурожай — вина буде за колгоспниками!..

ЄДИНІЙ РЯТУНОК

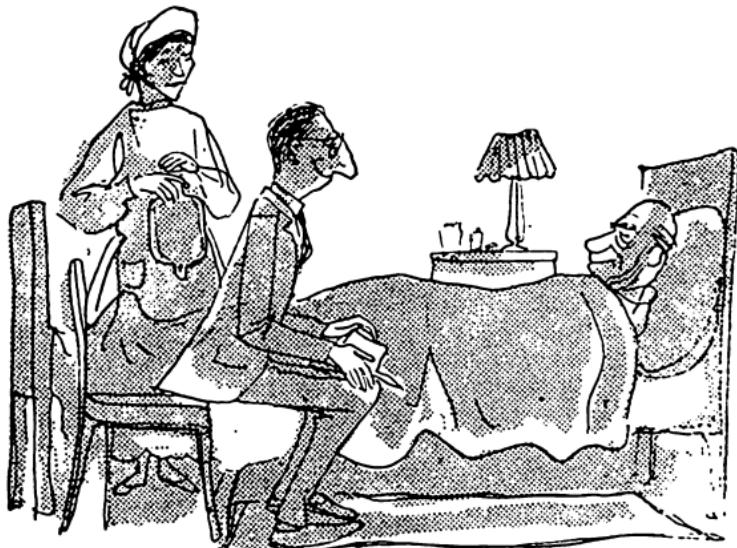
Студент техніки в Лайпцигу записав у свій індекс такі предмети: студії марксизму-ленінізму, проблеми політики комуністичної партії, коекзистенції і миру, боротьба класів, російська мова — курс перший, другий і третій, політичні засади СССР супроти капіталістів і релігія — опію народу.

Коли студент дав індекс до підпису, урядовець звернув їому увагу, що неможливо є вислухати ті всі виклади, бо вони відбуваються в той сам час. І вкінці запитав:

— А де ж. властиво у вас є предмети технічного навчання?

Студент відповів без надуми:

— Власне, хотів я доказати ректорові, що я так зайнятий вивченням політграмоти, що немає в мене часу на науку технічних предметів.

— ...а відносно урядовців, то не потребуєтесь, пане директоре. Журитись. Вони всі дуже задоволені й щасливі.

УКРАЇНСЬКА МУЗА НА ЕМІГРАЦІЇ

(Спроба короткого огляду)

Не дивлячися на відсутність рідного ґрунту під ногами, наша поезія твердо на нім стоїть. Деякі це роблять, вгрузнувши думками в минуле, інші сють навколо себе туманністю метафор і пускають коріння в той псевдогрунт, а поети модерніх напрямків висять у повітрі. Розглянемо на прикладах головні стилі та жанри, що в них виявляє себе українська еміграційна муза.

1. БАЙКА. АЛЬФА УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

Монополію в цій ділянці тримає безталанний український лайкар Іван Опудало. Чар примітивного анальфабета надає специфічної беззвартиності його творам. Як зразки його байок, наведемо тут дві, обидва твори автобіографічні:

Таки ріка.

Ріка,
Як така,
Почалася з струмка.
Струмок
Під шумок
Розбух від думок:
«Я таки
Важливіший ріки!»
• • • • •
Крапки.

Свиня.

Свиня
Блукала навмання.
Зустрівши карого коня.
Вона сказала: «Коню,
Подай мені долоню.
Ти карий, в мене очі карі.
То ж будьмо в парі!»
Сказав їй кінь:
«Покинь.
Ми з різних поколінь.
Свиня — не пара для коня.
Свині кабан рівня.»

2. ЖАНР НАРОДНЬОЇ ПОЕЗІЇ

Народня поезія досі ототожнювалась із фольклором і характеризувала твори колективного або анонімного автор-

ства. В дев'ятнадцятім столітті пересаджена скромність дала місце природній людській відважності, і народні поети стали підписуватися під своїми творами. Взірцем для цієї групи являється перший народний поет України — Тарас Шевченко. Деякі критики ворожо ставляться до цієї групи, називаючи їх літературними плягіаторами, але закиди ці безпідставні, бо, згідно з судовими законами, текст, що в нім змінене хоч одне слово, вважається не вкраденим, а оригінальним. Читач може пересвідчитися в справедливості такого твердження на зразковім для цієї групи вірші народньої поетеси Кулінни Веранди:

Світить місяць, світить сонце
У моє віконце;
День і ніч пишу я вірші.
Що не день, то гірші й гірші,
У білій суконці.
Сонце гріє, вітер віє.
Гуляє по полю.
Він пісні мені навіє.
Визволить від болю.
А найбільше я кохаю
Неньку Україну.
Я про неї пам'ятаю
Кожную хвилину.
Болять мені печінки.
Болять мені груди.
Всі болячки, всі хвороби
За вас терплю, люди.
Бо люблю вас дуже широ.
Мучаюсь тяжкенько.
Віддаю вам на офіру
Щиреє серденько.
Віддаю вам, добри люди.
Всю себе без лишку,
А за це ви, майте совість,
Купіть мою книжку.

Уважний читач добре помітить, що це зовсім не Шевченкові вірші, отже, обвинувачення критиків несправедливі. Цікаво, що поряд із віковічно-архаїчними здрібнілими формами іменників і повними закінченнями прикметників, поете-

са вживає їй модерних засобів -- це яскраво видно із нове лістичної пuanти її вірша.

3. НАРОДНИЙ ФЕЙЛЕТОН

Цей літературний жанр сполучає в собі плюси і мінуси двох вищеписаних груп. Плюс і мінус дає дуже солідний вислід. Поети цієї групи взоруються не на Шевченка, а на Руданського, тільки тематика їх сучасна. Для ілюстрації розглянемо вірш Івана Можливого «Брешеш»:

Прийшов комуніст додому,
Та їй жінки питают:
— А чи є в нас що поїсти?
— Ні, — каже, — немає.
Нема чого одягнути.
Нема чого їсти.
Та їй нацио ти записався.
Дурню, в комуністи?!
Комуніст перелякався:
Жінка лає віладу!
Взяв з полиці макогона.
Луп її по заду!
— Що ти брешеш, вража контра.
Що ми босі й голі.
Як на зборах нам казали —
Всього в нас доволі!

В наведених віршах автор ще вживає традиційного макогона, але замість старого українського вислову, що в сучаснім суспільстві вважається нецензурним, він застосовує новішої форми «зад». Побутова сатира Руданського переросла в політичну. Б'ємо нашого одвічного ворога українською національною зброєю — традиційним макогоном!

4. ПОЕЗІЯ НОСТАЛЬГІЇ

Скільки б людина не мала, вона завжди тужить за недосяжним. Така природжена риса людської натури не могла не знайти свого втілення в літературі. Поезія ностальгії особливого значення набрала на чужині. Це — найбільш популярний жанр, що виходить просто із серця людини, робить невелике сальто-мортале в небесах між хмарками і заломавшись вертається назад в серце людини, де їй зістаеть-

ся. Звичайно, коли поезія змальовує те, чого поблизу нема, а його дуже хочеться, тон і мельодія віршів — пессимістичні. Прикладом такого напрямку можуть бути вірші Свирида Гудбая:

Здається, і пити і їсти
Я маю — а справді не так...
Ні спати мені, ні сісти.
Нудьги не дає чиряк...
Варнякають заздрі сусіди.
Що я вже багач.
«Усе в тебе є. Свириде. —
Не плач...»
Усе! Легко вам сказати —
Якби ж так було!..
А де ж мені, людоньки, взяти
Своє споконвічне село?!
Де верби, де лози, де кози.
А де кропива?!
Згадаю — і виступлять слізни...
Овва!
Ой, краю, заморський краю,
Чужа чужина...
За рідним селом я скучаю.
То мука одна...
Де Секлета, кумася наша?!
Її тут нема...
А рижій, а пшоняна каша?
І їх тут нема...
Де вітряк і воли я побачу?!

Ой-ой!..

Дайте квасу, бо гірко заплачу...
Ой-ой-ой-ой...
В Дізніленді я бачив крізь дірку
Воли й вітряки.
Та воли ті із цирку.
Вітряки ж не такі.
То ж мене огортає знемога.
Назад моє серце несе.
Тут я справді не маю нічого.

Т а м —

усе.

Там лишив я коханку...

Може вмерла, може ще й ні...
Тут лих хата і гроші в банку
Та авта мої вороні...
Не розводьте мені тари-бари,
Я о-кей, я ол рейт, я Гуд Бой...
Ой, несіть мене, коні, до бари —
Ой-ой-ой-ой...

Близько до вищеназнаної групи стоїть

5. ПОЕЗІЯ БЕЗПРОСВІТНОГО ПЕСИМІЗМУ

що ще глибше проникає в серця української еміграції. На відміну від попередньої групи, це настрої пролетаріїв, що на новій батьківщині не тільки все втратили, але й нічого не придбали. Вони так уперто тужать за втраченим, що уникають можливості пристосування в нових умовах і навіть войовничо виступають проти будь-якого поліпшення своїх життєвих умов. Страждання і невідрядні умови — єдина відрада існування, як це бачимо з поезії одного з численних представників цієї групи войовничого пессимізму — Онисима Песа. Онисим Пес нещодавно порадував своїх прихильників таким віршем:

Холодна тінь байдужих кам'яниць...
Серця людей теж стали кам'яні...
Хоч плачу я і хоч схиляюсь ниць.
Ніхто не співчуватиме мені...
Нема минулого... Майбутнього нема.
Бовтаюся я в часі і просторі...
Навколо мене безпросвітна тьма.
Не сяє сонце і не гріють зорі...
В нудьзі, знеможений примарами хвороб.
В неволі прикрої, брудної праці
Тягну ярмо я — вічний чорнороб
В насиченій міязмами клоаці...
І скорбний усміх гіркне на устах.
Коли пригадую недавню я розмову...
Це правда, міг би я здобути кращий фах...
Так треба ж

вивчити англійську мову!

6. ВОЙОВНИЧИЙ ОПТИМІЗМ

В той час, коли більшості української еміграції дуже

імпонують твори четвертої і п'ятої групи, все ж є досить людей, що вимагає поезії бадьорої, переможної, заохочуючої. Циніки часом називають таку поезію «барабанною», але й вони не можуть довести, що вона не потрібна для виховання молодого, а особливо, старшого покоління і для репрезентації на святах та академіях. Не входячи в зміст твору, сама вже його музика й оркестровка пориває читача вперед, до високої мети. дуже вдало зформульованій у заключному катрені типового для цієї групи вірша Стрибога Бомбастого «Звитяжний відступ»:

Лютий ворог знов походом йде...
Щось недобре віщують сичі...
Ген козацтво встає молоде.
Забряжчали вже шаблі й мечі.
Гонор лицарський вийти велів
Нам на захист народу від біл.
Запрягайте коней і волів.
Доганяти загарбника велід.
Хай розвіться в порох тиран!
Кат проклятий від помети впаде!
Тра-та-та, тра-та-та барабан,
Тра-та-та, нас у похід веде.
Перемога розпростала крила!
За руїни! За кривду!! За кров!!!
Тільки встояти було не сила,
Й відступити ми мусіли знов.

7. ПОЕЗІЯ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Не менш почесна справа в літературі — виховувати молоде покоління найменших. Тому ділянка дитячої літератури на еміграції процвітає. Українська маті — перша помічниця дитячого письменника, як відомо, дає йому надійну підтримку. Матері просто атакують наші книгарні, вимагаючи нових і нових книжок для виховання молодого українського покоління, за що їм на День Матері належиться заслужене вшанування. Дитячі письменники стараються писати свої твори для найменших у легкій, сприйнятливій для дитини і для її матері формі, залюбки вживаючи здрібніліх форм і дитячої мови. Прикладом таких творів для наших малят служить віршник Дзюня Дитваківського «Люлі Лялю»:

Я пошила лялі льолью —

Люляй, люляй, лялю Олю!
Чуєш — пташка цір-цір-цір!
Вкрала мишка сир, сир, сир.
Сірий котик мур-мур-мур...
Грім на небі гур-гур-гур...
Дощ у шибку — стук-стук-стук...
Дятель дзьобом цюк-циюк-циюк!
Свинка в сажі рох-рох-рох
Із кабанчиком удвох.
Не йди гайту, лялю люба.
Там є дюдя, жижка й буба.
Не йди, лялю, чап-чап-чап —
Може вовчинець хап-хап-хап.
Вовк голодний — гам-гам-гам.
Не боїться мам, мам, мам.

8. МОДЕРНІЗМ

Ця група вічно молода, бо це покищо останній із поетичних напрямків. Їх пропагують старші віком критики, що приналежністю до цієї групи хочуть омолодитися. Робити критичний огляд модернії поезії дуже легко, бо її не треба пояснювати. А пояснювати її не треба тому, що цю поезію не треба розуміти. Її треба тільки сприймати на слух, так як ми сприймаємо свист фабричних сирен, звуки зудару авт у катастрофі, булькання закипаючої каші і бурчання в животі. Просимо читачів спробувати так само безпосередньо дві поезії молодого поета Емілія Світокрута:

Захлань.

Плюю на сонце. Ницість
Горою розірвалася ніяк.
І ніж, як блискавка повис
Над головою пів-на-пів.
Далекі піvnі мукали в імлі
Про ідеали заздрості й буття.
Бутелі биті на бетоннім дні
Одні покинуті у радіснім бою.
Полотні порох мороку. Кінець
Кінематичних зерен заблишав.
Покинь калину, линь у солоспів.
У синь багряну буряних світів.
Де місце тепле і статевий чин —

Причин недодуманих уяв.
Буяє захлань. Я є я, бо я є
Амебородна правесна і мул.

Не дивлячись на те, що ми порадили метод безпосереднього сприймання модерністичних віршів, читач напевно відчує при читанні кілька неясних сенсацій, тому спробуємо роз'яснити кілька важливих виразів у наведеній поезії. Якби читач почав дивуватися, як може «ніцість розірватися горою», треба прочитати відповідь на це запитання у дальших словах автора: «НІЯК». Чи можуть півні мукати? Відчуттям пророка, поет передбачає можливість генетичного скрещення травоїдних ссавців із деякими породами птахів. Рядки про «солоспів у сині багряній» — безпосередній відгук поета на космічний полет астронавта Кунера. Нарешті, якщо цнотливий читач буде вражений словами про «статевий чин» і «причини недодуманих уяв», то нехай прочитає Фройда, Юнга і Франсуазу Саган.

В той час, як перша поезія була написана верлібром, модерні поети доводять, що вони можуть писати і з римою. «Вмію, та не хочу», казав великий наш модерніст Тарас Шевченко. А коли модерніст поет хоче то він може і римувати свої поезії. Від того вони не втрачають змісту, як ми це бачимо із поезії Емілія Світокрута «Чад»:

Я є провина і спокута,
Я є дослухана поема.
Не закувати жаби в пута,
А визволяти — віща тема.
А дівчина? Вона єдина.
Що сіє мярку зорезерен
Стань на незігнуті коліна
І пий буття солодкий терен.
Займи йому належну нішу.
Немає гірше невважання.
Шукай черешню найсинішу.
Віддай цю їдь! Вона остання.
Не буде лiti сніг учора,
Не зацвіте камінний сад.
Порожнім сповнена комора,
Чарує царство чадо чад.

Не дивлячись на рими, цей вірш розрахований на більш рафіновану авдиторію, ніж попередній. Зрозуміти його так

важко, як і словами поета, стати «на незігнуті коліна». Проте, ця поезія має перед собою звитяжний шлях у Лету, і певність цього поет Світокрут висловлює в останнім катрені словами «Не буде лити сніг учора». Досягнувши ж своєї мети, Світокрут і йому подібні голосники модерної поезії зайдуть «належну нішу».

Цим завершуємо розгляд сучасної еміграційної поезії. Далі вже йти немає куди.

— Це гарно, чоловічку, що ти так любуєшся свіжим повітрям, але прошу тебе, не сопи так дуже!

СЛУХНЯНИЙ КОМСОМОЛЕЦЬ

Міша Туполовов, член комсомолу, зрозуміло, був вихованний у дусі вірності вченні Леніна-Хрущова. Але задумав він одружитись. З Ніною Сем'оновною, місцевою активісткою. Та ба! Одружитись — то так, але де ж дістати квартиру?

Побіг Міша до житлоуправління. Так і так, мовляв, наїшла невідклична пора, що годі нам довше ждати...

— Нічого не вдію. — розвів безрадно руками чиновник. — Вільних мешкань зовсім немає. Прийдіть за рік, може й знайдеться квартира.

Міша, вихований у респекті до влади, по хвилині надуми запитав:

— А коли прийти за рік, ранком чи після обіду?

СПРАВЖНЯ ПРИЧИНА

— Чому жінки в ССР не ходять в капелюшках, але в хустинках?

— Бо міністерство советської торгівлі затвердило лише чотири моделі капелюшків для всієї території ССР, тож котра жінка схоче носити той самий модель капелюшка, що й інша?

СУЧАСНЕ ЧУДО

Одного з поворотів, який п'ять років тому поїхав був в Аргентину на «родину» і тепер вернувся, запитали:

— Яка ваша думка про життя в ССР?

— Можу сказати, що чудове...

— Справді?!

— Властиво не так чудове, а чудо, що ще люди живуть у такій страшній нужді!

БЕЗ СКОРОЧЕННЯ

— Ви — цікавий народ. — каже американський турист у Львові до принагідного розмовника, якого зустрів на трамвайній зупинці. — У вас все в скороченнях: замість Союз Советських Соціалістичних Республік, кажете ССР, замість Міністерство Внутрішніх Дел — МВД, замість комуністичний союз молоді — комсомол. Немає у вас нічого без скорочення.

— Чому ні, — відповів чоловік до туриста. — є — Сибір!

А. Галан

ПРИГОДА З КОРОВАМИ

(Уривок з повісті «Пригоди Рубенса»).

Золотаве сонце танцювало на гірських галявинах. Було надзвичайно тихо, тільки десь нижче перегукувались нашийні дзвоники корів.

«Ця худоба, мабуть, і живе в горах, випасується, набирає тіла — подумав Ілько. — От би зараз попити молока! Чорти принесли того Бекера за півгодини до обіду й тепер я голодний, як пес. Ах, Боже мій! Не щастить у житті, не щастить. З одної халепи в другу...»

Ілько ліг під деревом і з годину відпочивав. Потім не витримав. Не полізе ж переслідувати так високо, і взагалі, як він може догадатися, що Ілько в горах?

А голод дає себе знати все дужче. Піти до корів... Адже Ількові доводилося не раз, під час своїх евакуаційних мандрів, доїти чужих корів на пасовищках. Треба спробувати...»

Ілько швидко розшукав череду. Була вона невеличка, мала, може, з десяток тварин. До якої ж підійти? Яка рахманіша? Він дістав із наплечника військовий казанок і по-прямував до рудої з білою шиєю.

— Бицю, бицю...

Корова дивилася спокійно, не виказуючи жодних злих намірів, але тільки-но Ілько присів коло неї й уявся за дійки, як тварина ірвонулася вперед і хвицькнула дояра ногою по ребрах.

— Ах, ти ж проклята! — засичав Ілько, зігнувшись удвічі. — Націстка гітлерівська, а не корова. Гестапівка!

А їсти ж хочеться...

Ілько підійшов до другої тварини, погладив її по шиї.
— Бицю, бицю...

Цього разу справа пішла краше. Молоко двома тоненькими цівками полилося в літровий казанок. Ось він уже наповнюється. І раптом хтось із несамовитим ревом «фарфлюхте!» вхопив Ілька одною рукою за плече, а другою з усієї сили затопив у обличчя.

Невідомо, чим би це закінчилось, але ж Ілько, як вуж, висмикнувся з агресивної руки й лишивши на полі битви казанок та наплечник, покотився з гори. А вслід йому летіла добірна лайка...

Куди ж тепер? Куди? В горах хоч можна було заночувати, там є клуні. А в місті? Жодничий австріяк не дастъ притулку незнайомій особі. Назад, у табір? Ні, не небезпечно. А що, як той Бекер чекає досі? На станцію? Так, на станцію. Ще вистачить грошей на квиток хоч би до Куфштайну. А в Куфштайні, як казали Ількові, є також табір неповоротців. Скоріше на станцію! Може, якраз до вечора потрапить Ілько в Куфштанський табір.

Квиток куплено. Поїзд мав бути за десять хвилин. Ілько пішов на перон і мимоходом глянув на себе у дзеркало... Боже милостивий! Та який же червоний ліхтар посадив під оком той паскудний власник корів...

Ілько дістав хусточку й прикрився нею.

Підходив поїзд. На пероні було з десяток людей. І раптом: що це? Якийсь чоловік бере його міцно під руку й запитує:

— Рубенс?

— Ні...

— Як то ні? А це що?

Перед носом Ілька тріпотіла видерта в нього шовкова хусточка з вишитими літерами Г. Б..

— Це чия хусточка, свинячий ти хвіст? Моеї жінки? Га?

На Ілька дивилися демонічні, повні ненависті, очі.

— Так ти хотів утекти від мене? Ні, не втечеш!

І тут Ількові ще раз пощастило. Він несподівано зауважив Івана Давигору й одчайдушно крикнув: рятуй!

А в Івана рука, як довбня, і та рука спочатку стукнула по голові напасника й поки той хитався на місці, очманіло кліпаючи очима, підсадила переляканого Ілька в вагон.

Поїзд рушив і, прискорюючи біг, помчав за своїм маршрутом.

— Хто то? — запитав Іван. — І чого він від тебе хотів?

— А чорт його знає! — відповів Ілько. — Прив'язалася, зараза. Може, перевдягнений енкаведист ..

— А куди ж ти оце їдеши?

— У Куфштайн.

— До жінки?

— До якої жінки?

— Та не до моєї ж. Ну, до Катрі

— А хіба вона там?

— Фі-і! — засвистів Іван. --- Та їй як же це, друже?

Не знаєш, де різца дружина? А я ж тебе шукав і не знайшов Ти начебто змінив квартиру. Де ж ти був увесь час?

Ілько набрав позажно-журливого вигляду.

— Мене вхопило НКВД.

— А-а! Били!

— А хіба ти не бачиш?

— Ну, тепер мені все ясно. І ти втік?

— Утік.

— Молодень А мене щоб ти зінав. послала твоя Катря. Поїдь, каже. Бога ради Іване та пошукай моого дурня, адже він пропаде без мене...

— Дякую тобі!

— За що? Хіба за те, що почастував отого ідіота? Так це дрібничка. Я ж був і в Лянденському таборі, питав людей, чи не знають такого. Ні кажуть, не чули

— І в канцелярії був? — затривожився Ілько.

— Чого мене понесе до канцелярії? От інше! Від людей довідаєшся швидше.

«Ну, слава Богу, — подумав Ілько, — все в порядку».

— Так, кажеш, послала Катря?

— Та послала ж.

— Щоб привіз?

— Щоб знайшов і привіз.

— А як вона там живе?

— Живе. На дітей добрий пайок получає. Ні з ким не балується.

Ілько готовий був обійти Івана але не скидав із себе журливого вигляду.

— Такі, брате, події трапляються в житті, — сказав

він. — Добре, що жінка виїхала раніше їй не зазнала горя.
А мені...

Тут перед очима Ілька майнула гарна Грета, але він здмухнув той спогад, як пух з убрання, й зідхнув.

— Бачиш, загубив усе, навіть не маю білизни, щоб перевдягтися...

— Нічого! — потішив Іван. — Білизну я тобі дам почищо, а як припиниш до табору, дістанеш усе, що потрібно людині. Тітка Уира голим не лішиш.

Поїзд зупинився на станції Куфштайн. Ілько й Іван не поспішаючи, пішли до табору.

— Ну, ось тут живе Катря. Кімната число 7. Іди, цілуйся!

— Іване, зайдемо разом!

— Та чого?

— Ти розкажеш, як урятував мене від епікаредиста...

— А хіба тобі Катря не повірить? Ну, ходім уже.

Зустріч, проти сподівань була зворушливою. Катруся (ангел!) обхопила побиту Ількову піку й заголосила:

— Та їй де ж тебе так розписали бідини ти мій? Та їй бодай же їм добра не було, проклятим!

У Ілька щиро виступили сльози. Він по черзі пригортає до себе дружину й дітей, а Іван розповідав, як те все було. Потім метнувся до свого бараку, приніс пару білизни й пляшку самогону, захопив також і свою бездітну жінку.

І так вони, всі разом, відсвяткували Ількове «воскресіння».

СТАРИЙ ПРАЦІВНИК

— Куди ти, приятелю, так поспішаєш?

— На похорон свого шефа.

— А чого ж так біжиш?

— Бо він дуже не любить, як спізняються.

••

ВЕЛИКІ АРТИСТИ ...

Репортер має інтерв'ю з фільмовою дівою.

— І ще на закінчення скажіть мені, пані, чи ви любите Шекспіра? — запитав.

— Пробачте, на це запитання не можливо мені в прямій мові відповісти, але можете дискретно написати, що ми з ним у великий приязні...

••

ЗАСАДНИЧА РІЗНИЦЯ

Під час німецької окупації в Україні розказували такий дотеп:

- Яка різниця між союзами а німцями?
- Така, що союзи найперше дають рай, а німці потім.
- Так? Як це розуміти?
- В союзів є «райспоживспілка», а в німців «мольке-рай», в союзів «райзаготзерно», а в німців «броварай», в союзів «райзаготскот», а в німців — «фляйшерай».

— ** —

- Чому клієнт не купив нічого? Що він шукав?
- Продавчині!

ОБІЦЯНКИ — ЦЯЦЯНКИ

За справу Леніна — Хрущова
Готове все — хоч на той світ.
Уже стахановки-корови
Удої збільшили на літр*)

А на всекурячій нараді
Ухвалу прийняли таку:
"Яєчка нести дуже раді
Величиною по горшку". . .

Не відстають від птиць і свині.
Вони, на честь нових ідей.
Заприсяглись родить віднині
Самих годованих свиней.

З цього виходячи, "папаша"
Пообіцяв, що простий люд
За двадцять літ дістане країцій,
Аж небувалий добробут.

І кожен матиме в державі
(Дивись, примірой і носи!)
Ознаку гідності і слави:
Штани, калоші і "часи".

Гратулювати б вожденятам
За цю турботу, тільки ж їм
Уже не перший раз брехати
Маштабом більшим і малим.

Хоч обіцяете не зле ви.
Та дійсність лишиться тяжка,
Аж доки цілому Кремлеві
Дадуть під спину копняка.

---

*) Звичайно, за рік часу.

Іван Евентуальний

СУБОТНЯ БАЙКА

Кожної суботи приходив чоловік пізно вночі з важливих засідань «Тризуба». Жінка сварила, але це все не помагало.

Якось однієї суботи вночі, збудилась донечка «тризубника» й каже:

— Мамусю, мамусю, розкажі мені байку!

Мама, очевидно, була в поганому настрої й каже:

— Почекай ще трохи, дитинко, то прийде наш татко з «Тризуба» і розкаже нам обидвом байку...

— ** —

— Татку, чи ти також був такий маленький як я?

— Певне, синочку, що так.

— Ха-ха! Але ж ти мусів тоді смішно виглядати з твоїми вусами і бородою!

РОДИННЕ НЕПОРОЗУМІННЯ

Після півночі Іван Подешва, пробудившись, каже тихцем до своєї дружини:

— Чуєш? Здається якийсь чоловік є в хаті.

Жінка, пробудившись, каже з просоминя:

— Нарешті є чоловік у хаті!

— ** —

ОРИГІНАЛЬНА ЖІНКА

— Тепер, прошу панів, побачите найбільшу оригінальну жінку на світі! — каже конферансє на одній ревії в театрі.

На сцену входить пара: чоловік і жінка. І жінка починає щось говорити. Говорить, говорить... І враз чоловік каже:

— Перестань говорити!

І жінка — перестала.

— А це, чоловічку, наша нова сусідка з горішнього поверху, що зійшла до мене на кілька хвилин на балачку...

ДЕ ЗГОДА В СЕМЕЙСТВІ

(Ця гумореска, хоч і написана ще в Галичині на «старокрайові відносини», не втратила своєї актуальності і для українців на еміграції. — Ред.)

Трапився був перед літами такий випадок:

Під час одної ясної літньої ночі впав з місяця на землю чоловік. Відома річ, що коли падаєш на землю з місяця, то важко по дорозі змінити напрям, і коли — наприклад — летиш на Африку, скрутити до Америки. Так і той чоловік. Не міг бідолаха скрутити і впав на Україну. Як летів і як упав — не знаю, але це мені відоме, що не забився він хоч і врізав головою в український чорнозем, аж луна по околиці пішла. Викинуло було його трохи з пам'яті, але за якийсь час прочуяв, устав, пощупав тім'я і пішов хитаючись, куди очі повели.

Зайшов він у якесь село. Бачить, хати рялочком собі стоять та до місяця зуби шкірять. Довкола хат садочки по-присідали, а в садочках і паҳощі, і солов'ї, і де-не-де Марусі з Грицьками на любій розмові без слів. Підійшов чоловік під одну хату, надслухує — тиша, підійшов під другу — те саме, підкрався до третьої — спокій.

От якісь згідливі та мирні люди в цім благословенном краю! — подумав чоловік і серце його почало рости, як великоління паска. — Зложу я для цих людей пісню відповідну — постановив собі твердо

А що був на свою біду поет, то без великого труду взяв і зложив пісню:

«Де згода в семействі,
Де мир і тишина»...

Зложивши це, взяв та й заспівав.

Голос мав добрий, груди як ковалський міх, то як затягнув, аж листя з дерев посыпалось. Солов'ї зі страху притихли, паҳощі опали, Марусі від Грицьків повідскакували. Стали всі надслухувати...

Де згода в семействі.
Де мир і тишина?!

Невже ж це про їхній край таке співається?! Мир?..
Тишина?.. Виходить щось не те!.. Але співак у їх рідній
мові співає — значить таки про їхній край! І небагато роз-
бираючи, повірили чоловікові, що впав з місяця. З того ча-
су всі переконані, що нема більше згідливого народу як ук-
раїнці, а як є де який мир і тишина, то хіба в Україні.

Не минуло багато часу, а поет доробив ще два рядки:

«Щасливі там люди,
Блаженна сторона»...

І в це повірили, легковірні, українці та стали себе вва-
жати за щасливих, а свій край за блаженну сторону

Кажуть, що як тільки розвиднілось, а баби вийшли воду
брести, — пізнав поет свою помилку, але не міг її напра-
вити, бо в якісь вуличці дістав колом по голові й переніс-
ся на той світ, що й добре зробив, бо не мав при собі нія-
ких документів.

Поет згинув — твір його залишився. А разом з твором
остала й віра в мир і тишину, в щасливість і блаженну сто-
рону на нашій славній Україні.

Придивімось тепер скільки правди є в поетових словах,
коли прикладти їх до нашого життя.

Зачнемо з кінця. З одиниць складається родина, з ро-
дини село чи місто, з сіл і міст — весь народ.

Одиниця...

Чи хто бачив уже українця, який був сам зі собою
в мирі й тишині? Признаюся, я це не бачив. Вічна їде свар-
ка в його душі, куди не ступить, що не подумає. Свариться
там комуніст з монархістом, а обидва з демократом, лається
скупар з розтратником, безбожник з боговгодним, хрунь з
патріотом, лінюх з роботящим, злодій з поліцянтом...

— — — — —

— А я тобі кажу, що большевики захоплять весь світ.

— Тю-тю, дурню! Вони не тільки не захоплять, але й
самі луснуть як вош на морозі! А по них прийде гетьман
в Україні, а цар в Росії.

— Ви обидва ліпші соломони... І комунізму не буде,
ні монархія не вернеться. Прийде демократичний лад, і тоді
настане мир і тишина.

— Який може бути лад, коли всі хочуть правити, —
кепкує большевик.

— Який може бути лад, коли всі хочуть їсти! — від-
гризається демократ.

— Треба такого ладу, щоб не всі правили, а всі мали
що їсти. — заявляє монархіст.

— Сховайся зі своїм монархізмом!

— А ти зі своїм комунізмом!

— Дурень!

— Ти сам дурень!

— Ви обидва!

— І ти також!

І вже пішло між ними аж бризки летять.

— Як я ті гроші видаю! Нині цілого золотого розтратив.

— Ніби то золотий такі гроші! На те їй чоловік живе
на світі.. От че маєш трохи грошей: заскоч до корчми.
Свіже пиво. Піна як сметана.

— Недочекання твоє!

— Ей а може таки вступиш?

— Не вступлю!

— Дурний сам собі жалуєш?!

— Вступ'ю але тільки на одну склянку.

— Випий дрів не пошкодить.

— Ні не вип'ю!

— Вип'єш!

— Не вип'ю!

— Вип'єш!

— Не хочеться мені!

— То не пий.

— А, власне, на злість тобі вип'ю.

При п'ятій склянці йде сварка за шосту, при десятій за
одинадцяту. Скупар з розтратником ніяк не можуть пого-
дитися.

— Як би був Бог, то не дивився б добродушно на мою
кривду. Десять людям як по маслі, а мені, як з Петрового дня.

— Не хули Бога. Свята Його воля. Видко кара за гріхи.

— І які, до біса, мої гріхи?

— А пиятика, а карти, а дівчата, а бійки на весіллю,
а процес за ґрунт з рідним братом...

— Говорила-їхала... що то мені за гріхи!..

— Я на політній сліпий. Все одно хто вийде послом. А фіра дров таки щось значить.

— А сумління, а встид?

— Не зачіпай мене. Сумлінням не напалю, а стидом не наїмся.

— Чекай, буде тебе ще палити сумління і стиду наїшся.

— Ніби то я один буду.

— А як один?

— Я твердий чоловік — витримаю. Хто зна, може ще й війтом зроблять.

— О, я не допущу, щоб ти продавав голос.

— Я не продаю, я позичаю.

— Ти хрунь!

— А ти дурень!

— Чому дурень, що свого тримаюся?

— Тому, що не хочеш собі добра.

— Не мав Юда добра зі своїх срібняків!..

— І нашо ти цю гілячку з воза стягнув?!

— Як нашо? В господарстві все придається.

— Але вона чужа!

— Яка там чужа? Сусідова!

— Ех, злодію, злодію!

— Що вже то, то брешеш. В нашій родині злодія не було.

— Далі скажеш, що і в селі не було?

— А таки ні!

— А чому ж коні пропадають?

— Люди самі крадуть.

Оттак то йде люта сварка в душі одиниці то за те, то за це, а мир і тишина такі рідкі гості, що майже ніколи там навіть і не заходять.

А в родині!. Чи рідко так буває, що дочка стає з язиком до матері, а син з дрючиком до батька.

Дочка каже:

— Ви мене, мамо, не будете розуму вчити. Я вже таких розумних виділа!

А син (коли вже тато переписав на нього ґрунт!):

— Ей, тату, не доводіть мене до злости, а то як возьму гралі!..

Це так на селі. В місті родини менше щиро говорять, але все таки язика в роті не занедбують.

Там дочка каже:

— Було мене на світ не приводити. як не маєте в що врати. Стид між людей показатися!..

— Покарав мене Ган-Біг такою відміною. Десять у других дочки до людей подібні, а в мене!..

Вона ніби трохи навагад про інших дочок. бо й інші не подарують своїм матерям.

Син у місті то вже таки куди не брати, а делікатніше до батька говорить. Про гралі — ні згадки. Трохи воно й тому, що гралів у місті не вживають.

Син каже:

— Не люблю, тату, як хто дурниці говорить. Але я вам не дивуюся, бо ви старі. Смішно вимагати від мене, щоб я оглядався на те, що тяжко за гроші. Прошу раз на все зрозуміти, що потребую і вратиця, і між людей піти.

Коли чоловік прийде з корчми до хати, то і в місті, і на селі тікає мир і тишина куди очі понесуть. Тільки причини тієї втечі тут і там дещо відмінні.

В місті чоловік скилає черевики ще на сходах, щоб ти-хіше закрастися до ліжка. Але рідко коли йому це вдається. Нема більш чуйного сотворіння, як розлучена жінка. Ледве переступить чоловік поріг, а вже на нього валиться буря з громами. Бурю роблять слова, а за громи служить домашній посуд, до тарелів включно.

На селі поворот на лону родини відбувається дещо інакше. Чоловік грюкає дверима і вже від порога кричить:

— Жінко, хто в хаті господар, я чи ти?

— Хто?! Та ти, чоловіче!

— Ану скажи, що ні!?

— Коли таки ти.

А спробуй сказати, що ні. На мою думку жінка могла б безпечно сказати, що ні, бо сяк чи так своє лістati мусить. Як не за одне, то за друге, як не за щонебудь, то за дурно. Так воно з давен-давна водиться і не швидко переведеться, бо народ консервативний. Любимо пошанувати традицію і предківські звичаї.

А тепер пригляньмось як виглядає «згода в семействі», але в громаді.

— А яка ваша думка, Петре?

— Я гадаю, що так не повинно бути.

— Що не повинно?

— Та то, що ви говорили!

— Що ж я говорив?

— Я там добре не чув, але... гадаю, що воно не так.

Або:

— Він?!. . Він мав би бути війтом?

— Чому ж ні? Розумний.

— Таких розумних є досить у громаді, також війтами можуть бути.

— Хто ж такий?

— Чи один! — (і вдає, що не про себе думає). — Я на нього голосу не дам, щоб він ще так раз розумний був.

— Зле кажете, куме. Треба нам триматися, бо може вийти хрунь.

— Як біда, то ви тепер до мене. А чому мене не радилися, як ставили його? Нехай собі що хоче буде, я за ним не піду.

Так само воно є при виборі виділу читальні, кооперативи чи «Сільського Господаря». Свариться наше село аж любо, аж хати трясуться, аж вороги сміються. Коли приайде за щонебудь одностайною лавовою стати, то все в тій лаві знайдеться щілина, крізь яку можна пролізти, знайдуться добре люди, що ще й поможуть пролазити. І лізе крізь ту щілину всяка дрань у наше село. шораз то більше розколює лаву, так що лекуди з лави тільки тріски валяться.

Місто наше виросло зі села, тому і в ньому така сама «любов» до згоди в семействі, як і на селі. А що воно більше живе ширшим життям, то й має частішу нагоду об'являти це. Тут і надзвірні ради, і виділи, і комітети, і депутатії, і делегації, збори, наради і конференції, президенти, голови і директори, відпоручники, заступники і референти... Всюди, на всім і на всіх можна язик погостріти, щоби тільки Господь милосердий давав здоров'я і час. Видко, що Бог дає одне і друге, бо острять собі язики нації міщухи, аж серце радується. Є в нашій благословенній країні міста, в яких уже не партії, не групи скачуть собі до очей, а поодиноко, хто кого захопить. Старий, шляхетний клич «Один за всіх, всі за одного», змінили на «Один на всіх, а всі на одного», і тримаються цього твердо.

Був я недавно в одному нашому місті. Рідко коли заїжджаю туди, хоч маю багато знайомих. Приїхав, зайдов до одного і вийшов з ним на вулицю. Зустрів мене інший знайомий і кличе мене на бік.

— Бійся Бога! І ти з таким чоловіком не стидаєшся по місті ходити!?

— Або що? Вкрав що, схрунив?!

— Вкрасти не вкрав і пібі не схрунив, але... знаєш... то непевний тип.

А коли я вернув до першого, він і собі визвірився на мене:

— Чому ти з таким дурнем балакаєш? Раджу тобі з ним не сходиться!

Думаю собі: посварилося двоє людей... Буває.

Але пополудні зустрів я третього знайомого і він зразу хочав давати мені поради:

— Ти тут рідко буваєш і не визнаєшся в наших відносинах. Я нині рано бачив тебе з одним, а потім ти балакав ще з одним. Добре зробиш, як з обидвома перестанеш говорити. Нема з ким.

Вже вертаючи з того міста, зустрівсь я на залізниці з четвертим, який на трьох попередніх «вішав пси», негірше як вони на себе. Думаю, що п'ятий говорив би на всіх чотирьох, шостий на п'ятьох, а останній українець на ціле місто.

Нема правди на світі, тільки в мене і в Бога трішки! — Стара приповідка, але вічно жива і вічно свіжа.

З громадян міст і сіл складається народ. Якже ж інакше може виглядати наше національне життя, коли і родинне, і громадське так представляється.

Водиться за чуби наше плем'я він непам'ятних часів, і диво, що ще досі не всі українці лисі.

Сварилися наші князі, як ішли на половців — не дивниця, що потім Ярославна очі виплакувала на мурах Путівля, бо її ясне сонечко — Ігор — заскочив у таку халепу, що ледве выбрався з неї, і то в темну ніч, та ще й мусів різні штуки продумувати. Сварилися потім, як ішли бити на Калку татарів і договорилися до того, що татари на їх плечах конячу печеню їли, кумисом попиваючи. Після того вийшла сварка за те, хто перший почав сваритися, а перестали сварку аж тоді, коли вже не було кому її продовжати.

По князях прийшли гетьмани, а по гетьманах таки ми

самі й досварилися до того, що маємо. А маємо, як знаєте, дуже багато.

Здавалося, по нещасливій Визвольній Війні, що люди трохи забули язика в роті. Але це тільки так здавалося. Нема страху, щоби слова старої пісні хоч на короткий час сповнилися.

Скаже хтось: «Що партії сваряться, то це не дивота. Всюди таке буває!»

Правда — буває, але в світі знають люди якусь міру, а ми, то вже широко як степ, безмежно як синє море...

Гуде наша країна, як сади в маєвий вечір. Сваряться люди за спосіб, за форму, за зміст, а коли таки зовсім нема за що, то так — на хвалу Божу. Не дивляться, що за той час тягне чужий з нашого подвір'я що може, а щоб легше було тягнути, ще й додає нам охоти до сварки.

Коли знайдеться якесь лихо, то ми його не усуваем, а передаємо на сусідів, сусіди ще на сусідів, і так далі, і так далі. Зовсім так, як з тим каменем на полі.

Кажуть, що коли наш чоловік оре, а знайде камінь на своїй нивці, він не викине його на дорогу, тільки на поле сусіда. А сусід зробить також те саме, і так той камінь має друє з нивки на нивку, аж за якийсь час знов опиниться на своєму давнім місці. Тут він трохи відпіче й наново зачинає свою мандрівку.

Так воно є в нас на кожній ниві нашого життя, від коли списана наша історія, а думаю, що й передтим було негірше.

Чоловік, що впав з місяця, за пізно пізнав свою хибу. Пісня, яку склав утиху ніч, розійшлась швидко по всій Україні й не можна було її вже завернути. А то напевно був би змінив її, щоби була більш підхожа до нашого життя, вдачі та звичаїв.

Думаю, що вона виглядала б так:

«Де сварка в семействі.

Де втікла тишина.

Нешансні там люди.

Проклята сторона.

Йм Бог не помагає.

І лиха посилає.

І з ними не живе!»

ЖІНОЧІ КЛОПОТИ

— Раніш ніж піду спати, завжди думаю про всі злі слова, які я сказала протягом дня, — каже Галина Роз'їхана своїй приятельці Серафімі Заплетеній.

— Невжеж? — відповіла Серафіма. — То як ти живеш, коли так мало спиш?!

— ** —

СУЧАСНИЙ ВНУК

— Бабцю, чим ти приїхала до нас? Автом?

— Ні, внученьку.

— То може кіньми?

— Також ні.

— О, то я тепер знаю: ти певне прилетіла спутніком!

— Якіщо тобі кажу накрохмалити сорочку, то значить накрохмалити лишень ковнірець!

Г А Р Б У З

Десь колись дебатували
Москалисько і француз,
А за тему собі взяли
Звичайнісінький гарбуз.

Від напруги кожен синій
І гнуцкіший від лози.
Лиш в моїй, мовляв, країні
Є найбільші гарбузи.

Москалисько каже: — Годі!
Справжній дурень ти, француз.
В тебе росте на городі
Мала блошка, не гарбуз...

Тут француз віддячивсь сміло,
Засміявся: — Ха-ха-ха!
— А в тебе на шнії сіла
Як гарбуз, твоя блоха!

Панько Незабудъко

ЗНАВЕЦЬ ТЕОРІЇ

На вулиці стоїть п'янний з витягнутою вперед рукою і тримає в руці ключ, тикаючи ним в повітрі. Надходить поліцай.
«Якийсь божевільний, чи що?» — подумав та й питав:
— Що це ви робите?
— Скажіть, будь ласка, чи земля крутиться?
— Певно, що крутиться.
— То й добре, бо я чекаю, що до мене присунеться моя хата.

••

З КНИГИ ЖИТТЯ

Чоловік є як вино: кваси злої продукції перетворюють літа у злоу якість, доброї — в добру.

Людина, яка паде сама у безодню, хай не нарікає на інших.

ІСТОРІЯ З "ПРЯНИКОМ"

Є в «суворенній» колонії таке диво, що звється «Поліський райхарчокомбінат». «Поконсультувавшись» із «Радянською енциклопедією», можна довідатись, що ця шанована установа має дещо спільногого із харчуванням. Але тільки дещо. себто дуже небагато, а на практиці майже нічого.

Між іншими «соціалістичними досягненнями» ця шанована установа «виробляє», себто пече «пряники».

Колись були медівники, а тепер суворенні «пряники». Між «пряником» і «праником» існує не тільки ідеологічна різниця, але й практична подібність. Обох їх істи не можна.

Колись за часів похмурого февдалізму та капіталізму, коли робітники пухли із голоду, а їх діти помирали на сухоті, медівник був паучий, солодкий очевидно, як мед, і пухкий. Іні медівники тільки експлуататори, себто українські буржуазні націоналісти. Потім вони зрадили інтереси українського народу і по другій світовій війні продали секрет печення медівників американським фашистам.

З того часу в Україні, себто в «суворенній» УССР втрачено знання як пекти пряники, або медівники. Замість них тепер «комбінати» якось комбінують та виробляють ерзаци.

Одного дня таки на Поліссі совєтська суворенна громадянка Тамара Задорожна купила в сільському «універмагу» такий пряник. По якомусь часі принесла його та поклава перед чоловіком і грізно запитала:

— Може скажеш мені що це таке?

— А я звідки знаю, — підозріло відповів чоловік, сподіваючись якоїсь нової ідеологічної дискусії. — Ти ж купувала...

— Ти мусиш знати, — настоювала дружина. — Не дурно у героях ходиш. До Москви хто їздив? Ти, чи я?

Щоб оминути неприємну дискусію, чоловік Тамари обережно одним пальцем присунув до себе пряник. Потім узяв двома пальцями і понюхав. Запахло машиновою олією. Спробував лизнути язицом. Іржава бляха.

— Візьми до рота! — загрозливо наказала дружина.
Чоловік слухняно взяв.

— Кусай!

Спробував, але не пішло. Тоді чоловік виніс прянік на подвір'я, поклав на колоду і вдарив сокирою. Сокира відскочила, але прянік залишився цілий. Спробував пильником. Ковзає, але не бере.

Другого дня поніс бідний чоловік пряніка на завод. Зібралися ціла слюсарна бригада. Прийшли і «новатори». Чоловік оповів сумлінно із всіма подробицями історію з пряніком та жінкою. Поспівчували. Бригадир навіть сказав:

— І у мене така ж... та закашлявся і не докінчив.

Спробували пряніка на витривалість матеріалу. Знайшли залишку так кілограмів із сто. Поклали на прянік і навіть не дуже обережно поклали. Ані тобі тріщинки. Спасли все таки «новатори». Порадили спробувати електричного свідерка. Пішло. Трохи запахло димом, але дірку проверчено.

А чи можна нарікати? Міцна продукція, хоч і харчова!

Після того Тамара Задорожна почала «ділитися досвідом» із усіма знайомими села.

— Коли купите пряніка, то до дому не йдіть, сокирою не рубайте, пильником не пилуйте. Відразу біжіть на завод у слюсарний цех. Коли там не помогуть, то пропало.

А як де нема заводу?..

— Як вийду заміж,
то тільки з любови!
— З любови до чого?

НОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

До безкінечного числа наших, на еміграції сущих організацій, товариств і братств добавилася ще одна організація, впливи якої серед іншого громадянства — особливо на північноамериканському суходолі — незрівняно більші від впливів таких популярних організацій як УНСоюзу, УНРСоюзу, ЛІВУ, ООЧСУ, СУМА та інших. Характеристична ота організація тим, що вона не відбула і не вілбуде ні одного свого з'їзду чи конференції, не має і не матиме своїх керівних органів, не має організованих клітин, не має писаної програми, не бореться за місця в УККА чи КУК-у, не видає часописів, журналів і книжок... Мимо цього вона користується величезною популярністю серед усіх прошарків нашого зірничкованого громадянства, бо наша молодь, ба й старші громадяни з Адамового й Євіного коліна липнуть до неї, як мухи до меду, і то без жодної агітації.

Організація ця у скороченні називається БУТ. Чи можете розшифрувати її? Ні? Так, от, пострівайте, ми вам і розшифруємо. Вона називається: **Братство Українських Телевізійників**.

Ніде неписана програма БУТ-у дуже спрощена. Вона зводиться тільки до однієї тільки як палець точки: сидіти безконечно напроти телевізійного апарату і, як кажуть наші люди українсько-англійським жаргоном, «вачувати ті-ві». Оце ѹ «вачують» сердешні, масово «вачують» цілими вечорами, суботами, неділями і святами, а також і в будні, коли є тільки якась свободніша хвилинка. Бувають однак часті випадки, що ѹ важлива робота мусить поступатись перед телебаченням. Самозрозуміло, робота не заєць — не втече. А от телепрограма таки може показати хвоста, якщо спізнишся і вчас не зайдеш місця напроти телевізора.

Популярність і впливи БУТ-у такі великі, що вже часто по домах наших бідних ділістів зустрінете по два, ато й по три телевізори. Це тому, що у підході до телевізійних програм помітне велике зірничкування серед родини, наслідком

чого практично один апарат уже не вистачає. Ось.. напр., синок хоче оглядати бейзбол чи щось там, або газардну боротьбу — бокс чи «врестлінг», а батько завзява і не хоче поступитись, бо ж йде цікавий ковбойський фільм із грандіозним мордобиттям, стріляниною та іншими карколомними штуками. В той саме час доня не може собі знайти місця, бо ось-ось на іншій станції висвітлюватимуть фільм як знайти собі жениха-мільйонера. За пару хвилин на станції ч. 6 розпічнеться фільм «Розводова справа у суді». Мама що-хвилини споглядає на годинник. Вже стрілка доходить... Ще кілька хвилин... Ще хвилина...

— Тату! Перестав «ті-ві» на «ченелекс»!

Батька ніби хтось шпигонув шпилькою.

— Та підожди ще півгодини! Дай «довачувати» ковбоїв!

— Пішов ти під чотири вітри з твоїми ковбоями! Реп'яком уже сидиш над ними, ось, годин три! Перелути мені зараз...

Батько знемогає підводиться із засидженого місця. Хай би лиш не підвівся...

Ніяк не обійтися одним телевізором...

Таке саме явище ви зустрінете у кожній сливі українсько-американсько-канадській хаті.

Телевізіонізм, як рух, найшов собі місце не тільки серед українців. Він є масовим інтернаціональним рухом, більшим і соліднішим як, напр., Другий Інтернаціонал чи міжнародний комунізм.

БУТ, чи телевізіонізм в цілому має також і своїх критиків. Але їхня критика є, покищо, «голосом воліючого в пустині». Критикують його люди переважно консервативного наставлення, і то критика їх зводиться лише до «телевачування» поганих ковбойсько-кримінальних афер. І покищо така критика безуспішна. Більше щастя у цьому випадку мають жінки, але й вони не так то критикують телевізіонізм, як лише своїх засиджених фанатичних телевізійників-чоловіків.

Підходячи однак до цієї справи практично, переконаємось, що навіть і ті фанатичні приклонники телевізіонізму — засиджені перед телевізорами чоловіки — можуть принести велику користь під час своїх безконечних телебачень. Тому ми рекомендуємо всім критично наставленим жінкам нашу пораду: Якщо ви живете в такій околиці де можна розводити

кури чи качки, підсипте під свою подружню половину з ту-
зінь-півтора яєць. Напевно висидить вам курчата чи качата.
і не матимете мороки з квочкою. Живете у практичній Аме-
риці. тож використовуйте час практично!

— Чи правда, що твій новий наречений є дуже багатий?
— Правда. Уяви собі, що за шість місяців моого зна-
йомства з ним, я ще не потрапила його зруйнувати.

Ц Е Г Л И Н О Ч К И

Дні за днями йшли,
А завод гудів,
Сенька жив на заводі, як цар.
Він консерви їв,
Він «столичну» пив,
Був товстий, наче гумовий шар.
Б центрі города
В гранд-готель ходив,
Слухав музику, співи любив,
І по гвинтику,
По цеглиночці,
Все, що можна було, перевів.
Тут надшербилась
Згода подругів,
Бже ненавидить Сеньку жона.
— Я не хочу бути
За директоршу! —
З пересердя кричала вона.
— Та ж засідання
Кожен тиждень я
Зрозумій, мушу там відбуватъ.
Між партійними,
Між надійними
Виробничі програми складать..
І дружили всі
З добрим Сенькою,
Без ревізії йшов сьомий рік.
Тільки якось раз
З ревізорами
На заводі лишивсь чоловік.
Стали тут шукатъ,

Стали тут звірять,
Не минули найменших машин,
А у наслідку
Десь поділися
Сімсот тисяч державних цеглин...
То ж не шумить завод,
Не гуде гудок,
І не чутно навколо пісень.
На сім років сів
Відпочинути
У тюрагу товариш Семен.

Записав: Іван Евентуальний

— Мій чоловік дуже патріотично вихований. Яку тільки почует музику, зараз танцює козачка!

НАЙЦІКАВІША АНЕКДОТА

В Нью-Йорку, в найвищому в світі будинку, що зветься Емпайр Стейт Білдінг і нараховує сто два поверхні, дістав працю колишній діліст Галатюк.

Одного разу зимою Галатюк зустрів на вулиці Квача — приятеля ще з табору.

— Я бачу, — каже Галатюк, — що ти добре змерз. Ходім до мене то загрієшся.

— А де твоя хата? — питає Квач.

— А он ця! — показує на хмародер. — Там працюю і маю окрему кімнату.

Увійшли до середини. Так сталося, що на ту пору щось зіпсувалася електрика в ліфтах.

— Нема ради, — каже Галатюк. — Підемо сходами.

— А це високо?

— На 98-ому поверсі.

— Ой-ой-ой! — почухав Квач потиличко. — Ну, що ж, ходім!

— Знаєш що? Щоб легше було йти, ми залишимо плащі у порт'єра, — предложив Галатюк. — а подорожі оповідати мемо собі по черзі анекdotи.

Так вони йшли, оповідали, сміялись, аж дійшли до 97-го поверху.

— А тепер, — каже Галатюк. — я розкажу тобі найцікавішу анекдоту. В плащі, внизу у порт'єра, я забув ключ від моєї кімнати...

— ** —

БЕЗ ДОВІР'Я

Після довгих літ розлуки зустрічаються в Філадельфії двох колишніх акторів українського театру.

— Що тут робиш?! — питає один одного.

— Правду сказати, то миу в цьому ресторані тарелі.

— Невже ж?! Аktor з такою славою як ти, і в такому ресторані?..

— Бачиш. Але мушу тобі сказати, що в цьому ресторані не харчуюся!

— ** —

З НОВИХ ПРИКАЗОК

- Найбільші патріоти це ті, хто робить патріотичну роботу за громадські гроші.

ЗНЕВАЖЕНИЙ СКАРБ

Та нікому ж то не таємниця, що я рідний театр люблю. А їй же боженьку люблю. Вірте чи не вірте, а присягаюся чим хочете на світі, що я за ним вмираю. Для мене сцена, різно-кольоровий блиск світел, завіса з прерізними крючками та иотуззями і навіть отої стоосоружній порох, від якого ми частенько відмахуємося, та безперестанку апчихаємо і кахикаємо — навіть той порох, що при швидких кроках зі сцени хмаринкою здіймається — все це для мене таке близьке, та-ке аж-аж своє та рідне, як материнська пісня «Люлі-люлі», як «Ой чого ти, дубе, на яр похилився» чи вишита хрестиком сорочка з куцісінкою стяжкою під шину.

Присяйбі, правда. Немає де гріха тайти, яка то для мене незрівнянна насолода, яка то небуденна розкіш на сцену стати... Або сидіти в залі й дивитися, і слухати-впиватися, і зачаруватися... А люди на підвищенні такими королями походжають та так чітко, так хороше, та такою барвінковою мовою, аж дмухняною, прашурною мовою до мене промовляють...

І тоді серце мое приємно-приємно потъохкує, так гарно щось у нім щимить — щимить-тілікає, що просто ох і ах! Просто краса на серці, яку не передати. Здається, наче хтось узяв золоте кропило, вмочив його у росу рідну і щедро покропив мені усередині.

Чи ви мене бодай тіль-тіль вже розумієте? Ну що ж, розповім вам тепер більше.

Була звичайнісінка субота чи неділя. Я включив радіо (попливла не музика, а скрипкова колисанка), взяв товстесеньку газету і, поклавши ноги на подушки, вмостиився на тапчані.

Ви напевно здогадалися, що я збирався культурно задрімати. І що ж — тільки скрипкове сольо і світові події із

часопису стали мене солодкою дрімотливою знемогою окутuvati та огортати, як у двері хтось злегенька затарабаваниv. Мені вже лінъки не лише підводитися, а й словом відгукнутися. От хтось, думаю, прителіпався не в свій час

Мовчу. Може, гадаю, побарабанить — і піде під три вітри від мене. Коли ж бо ні! Вже чую — кулаком усим пече у двері.

— Заходьте! — гукаю перезлоблено. А сам про себе думаю: «І яка це вреднюща і непосидюча личина до мене без попередження пришвендяла. От кара Божа, не дадуть годинку-дві, куняючи, і скрипкою налюбуватися».

— Штовхайте міцно двері. Заходьте!

До мене в кімнату навшпиньки прокрадаються два юнаки. Розчертонілись, розпашілись, видко, від п'ятіповерхових східців, які їм прийшлося перерахувати, добираючись до моєї халабуди.

— Добриден! А ви за нами, мабуть, скучаєте й скучите. — пожартував один.

Скучаю, думаю собі, як собака за здоровим києм. Пospати мені, вражі хлопці, не дають.

— Ми до вас недовго. Раз-два — і крапка. Ви... ви Микола Отой-о?

— А що я на когось іншого скидаюся? Я якраз Микола Отой-о.

— Ну й добре. А ви... ми вам перешкодили... Ви збиралися, мабуть, працювати?

— Та, — досадливо я буркнув і кинув оком на тапчан, — правда ваша, збирався трішки над собою попрацювати... Але нічого. А що таке?

— Ми хотіли б знати... Ну... Ви отак вечером куди?

— Як куди?

— Куди ви сьогодні надумали чимчикувати?

— О, — кажу, — рішився опера відвідати. «Аїду» подивлюся.

Юнаків моя «Аїда», бачу, зовсім приголомшила. Вони переглядаються (один кидає другому: «А бач, казав тобі, що стрінє нас невдача») і, як по змові, на моє ліжко разом присідають.

— А ви, — після малої мовчанки розпочинає старшенький, густо вищуканий ластовинням, у якого вже то й блі-

дорижуватий проріст замість вусів де-не-де над губою про-
сіявся. — ви не можете оту «Аїду» отак собі — круть-верть!
— і легесенько набік.

— Як то — круть-верть! — і легенько набік?

— Отак собі її відкинути. Ми оце прибилися аж з міс-
течка Н. Сьогодні о сьомій годині у нас вистава. І нам на
думку спало попросити вас. Завітайте до нас, як гість ба-
жаний. Подивитесь. Вистава цікава, з перчиком.

— Вистава?! — відразу запалився я. — Українська ви-
ставка?

— Аякже, вона.

— «Гриця» може прихорошуєте?

— Ні. Інсценізація під назвою «Мово рідна, слово рідне». То поїдете?

О, де моя сонливість і запропастилася! Я розбадьюрівся,
розворушився — і хоч зараз ладен до їхнього містечка пі-
шака подрібцювати.

— Поїдете?

— Аж зафурчу я, хлопці, так поїду. Із радістю уволю
вашу волю.

Юнаки завешталися від моєї раптової такої згоди.

— А ми думали, що ви відмовите. Справді будете? Не
обманюєте?

— А нехай мене жаба брикне лівою ногою у коліно,
коли збрешу. О сьомій буду там.

Чи міг би я відмовитися від такого всеваблючого чару.
Вистава «Мово рідна»! Та я ніколи в світі таку рідку нагоду
не проміняю на всі «Аїди», «Богеми» чи «Лебедині океани
чи озера»!

Їду в містечко Н. Хочу ще раз і ще і без кінця вслуха-
тися і любуватися жаданним словом, що із сцени барвами
веселки заіскриться, що сопілкою журу-нудьгу переливає,
а срібним дзвоником нестримну радість виявляє. Їду! Бо я
тужу, бо я жадаю слова... Я хочу, щоб воно, як пісня чиста,
піднебесна, кружляло наді мною, щоб я його, слівце прерід-
не, очима невловиме, руками невідчути, кожною частинкою
серця свого сприймав і у кутку душі, як скарб нерукотвор-
ний, зберігав. Ой нетерпеливиться мені. Рушаю зразу. Їду!
Ні-ні, не їду, женуся, поспішаю!

Крізь вікна в залі проривається духмяйним осіннім зів'ялим листям вечір...

Сцена заклетьчана дубовими листками... А збоку — навнув свою золоту голову, як пишну паляницю, чорноземний козарлюга — соняшник. А неподалік нього поставлено моладесеньку, аж засоромлену, вербичку... А на вербичці паперовий соловейко хвацько, по-парубочому, розпір'ївся, розпушився, наче ось-ось лясне своїм серцеворушливим тъюхканням...

Ще завіса не встигла розійтися, а я по вінця вже розчулений, схвильований, настроений... Дубовий лист, і соняшник — такий кріслатий, що під ним у спеку можна аж вільготно закуняти. І стидлива вербичка... І залавака-соловейко... І ще... І ще...

А що вже казати, як завіса на всю широчину розсунулась?! Ой, щастячко мое нежданне! Я прикилів на місці. Чи вірити своїм очам? Я вмощаюся на стільні, протираю очі, щоб краще придивитися...

Вгорі поколихується чіткий напис: «Мово — мати наша рідна», а внизу виструнчилися, як купані росою огірочки, чепурненькі та на вигляд аж-аж які здоровенькі виконавці. У стрічках, вишиваних сорочках, у шараварах, плахтах та свитках — і личенька у всіх біленькі-блі — лише одне посередині кирпате і риженьке урізноманітнює ансамбль акторський. І як почали вони прославляти та величати нашу мову — хай би їм лиха ніколи не було! — прямо мило слухати. Деклямують-славословлять, а в мене спочатку від утіхи крижинки по спині залоскотали, а опістя сльозинка з очей — тільки бліссь-крап, бліссь-крап! Я знаю, що наша мова розкішна, м'яка, хороша, але що вона така прекрасна — я лише того вечора довідався.

А із сцени перлинка за перлінкою — та ще й під віршик! — як поспіляться!

Наша мова і така, і сяка, і аж он-он яка!

Вона і свіжа, як травиця, і чепурненька, як молодиця; вона і гожа, як найкраща рожа, і невмируща, і цілюща... Ой-ой-ой!

Вона і кругла, і барвиста, і широка, й промениста...

А яка вона лагідносінька...

А яка мужня, хай би йому грець!

І, ніде правди діти, і... сварлива...

І співосолов'їна мила...

Наша мова, буває, міцна, як криця, і леген'ка, як птиця.
О, мово, барвінковим рястом-цвітом гаптovanа ї мéré-
жана! Яка ж ти ловка, і гнучка, яка струнка... І яка глибин-
на... І яка плинна... Цією мовою можна і говорити, і казати,
і оповідати, можна також і лебедіти, і воркотіти, а коли хо-
чете — то ї буркотіти; нею будете і бесідувати, і жалі вич-
ливати, і жартувати, і баляндраси розпускати...

А як нею дзвінко можна сміхом сипати...

А джеркотіти, а сичати, а цокотати...

А як нею незвичайно розглагольствувати можна...

І непогано нею голубити, а, інколи і grimнути, і зага-
ласувати, і навідмах відрубати.

Ух, у мене повні груди гордощів за рідну мову вже зіб-
ралося, а актори ще далі її красу розмальовують.

Яке наше слово незрівнянне та багате для молодих та
для закоханих. Ніхто на світі таким пестливим та голубинним
слівцем не розкриває серден'ка свого, як ми, причорноморці.

Ой, як мені приемно таке чути! Ой, у мене голова від
щаствия хмелиться.

І тут зі сцени двійко — козак з дебелою чуприною і дів-
чина з косою русою та ще ї з калиною — ну бо приклада-
ми, як Євшан-зіллям, сіяти, ось. мовляв, як чисто та велично
наша молодь серця свої розкриває...

— Любисточку, — це він до неї, — всерозквітаючий!

— Лицарю, — вона до нього, — лицарю із вусом чор-
ним та із зором сяючим.

— Я твою доріженку. орле мій, затрушу зірками...

— А я твої злoto-коси, перепеличенко моя, покрию
тряндними пелюстками...

— Я тебе, ясен дубе мій, до серця пригортатиму.

— А я тебе, голубонько, як найкращу рожеву мрію,
любитиму-кохатиму.

А потім вже скоромовкою як заспішили, як із кулемета:

— Царівно сизоока, засумована моя!

— Мій ладо!

— Лілея!

— Князю мій!

— Голубонько, кицюненько, золотце...

— Вродливцю, соколе...

— Серден'ко, зозулечко і кралечко...

— Іване мій!

І тут обнялися — і вже не деклямують, а тільки від радості у залю раз-по-раз підморгують.

Ой, думаю, які скарби посипалися тільки ці зі сцени. Та і я був молодий, і знат ласкавих слів немало — але такої повені кришталевої сердечності, далебі, не чував. Коли б мене не то що «ладом» яка покликала — та де бо! — коли б мене бодай єдиний раз дубком — нехай вже не міценським, а поганенським — котра назвала — і то я був би радий. От мову маємо! От маємо ми багатство! Та коли б зібрati оті всі зідхання, виглядання, зустрічання — зібрati в книгу! — вийшла б зачарована вишнево-місячно-соло-вейкова енциклопедія томів на п'ятнадцять. Ой і наша мова! Зараз вона із сцени запахтіла краще від французької парфуми. Запахтіла достоменно розквітлій сад. коли на ньому зірки простелють хмаринки, щоб на ніч заснути...

Не мова, а леління-дзюркотіння води джерельночистої...

А актори далі слово прославляють...

А у мене, повірте, гордістю серце вже до краю переповнилось... Вже ось-ось через вінця переллеться... Хочеться із стільця зіскочити, вибігти на вулицю і закричати аж до зір: «Слухайте всі, всі, всі — дерева, хмари, поля, моря і люди — всі! А я маю скарб, скарб більший за мільйони мільйонів! Він, скарб, не вміщається у всіх банках, у всіх сейфах на світі сущих — він міститься тільки отут, у моїй душі, у моєму серці!»

Ось і скінчилася інсценізація....

У мене руки ледве не потріскалися від оплесків. Б'ю долонею об долоню, як дошками, як навіжений, і не відчуваю болю. Б'ю та ще й «браво» на всю горлянку вигукую.

А сусіди мої поміж собою ззираються-зглядаються, — а п'ятім з страхом на мене скоса очима кидають.

— Чи ви, — обережно пробує притишити мій буйний настрій один вже сивуватий дядько. — Чи ви... чи вас, бува, якийсь гедзь часом не вкусив?

— Ні, — кажу, — гедзь мене ще не кусав. Я при своєму розумі. А вам, дядьку, не завадило б також у долоні вдарити.

— Нащо? — він глипає на мене. — Чому? Нащо?

— Бо золото он там блистіло. Хіба ви скарбу не почули?

— Що ти, чоловіче, верзеш? Я хочу скарб не чути, а бачити. Хочу його в руках тримати і в банк складати. Зродувіку не чув, щоб скарб можна почути.

— Та ви мене не зрозуміли. — кажу йому. — Тільки що перли сипались із сцени...

— Сипались. А чого ж ти. — і дядько з подивом вглядається у мене, — чого ж ти ті перли не хватав?

— Я їх, — кажу. — хватав.

— Справді?

— Ага, хватав і в серці на купочку складав

— О-о. — і дядько вже бісом дивиться на мене, аж так відступає. — о-о, бачу, що ти без жартів щось чудернацького у голову собі упхав. І таке, дивись, буває. Поганувато.

— Дядьку... та я про мову... Та то ж цінність незбагненна...

— Мова. Смішний ти. Золотий п'ятак — то факт — ціна. А з мови — солом'яна, дрантива шінність.

І він, очима стрибнувши з моого лиця на мої розчерно-нілі руки, відходить, оглядаючись, від мене.

А я не можу вгамуватися. Б'ю ще в долоні. Я був на сьомому небі від захвату. Я підстрибую на місці... Я кручуся — не знаючи, що кому приємненьке сказати, кого обняти, кого поздоровляти... Коротко, мене охопив, як кажуть на Полтавщині, козячий настрій — стрибаеш і не знаєш — чи ще тобі стрибати, чи співати, чи танцювати, чи на радощах сісти і гірко заридати.

Нарешті я трохи охолонув. І спохватився... Біжу з розкиненими руками за сцену... Закортіло мені усіх артистів у жменю взяти і під вигук «Хай би вам здоров'я!» до стелі підкидати.

Вбігаю...

— Дякую, кажу... Спасибі! Доземно вам вклоняюся... Я хочу...

Але... тут раптом мене мов хто відром холодної води жахнув! Ні, ні, не води — та де! — мене неначе в лиці хто кулаком заюшив!

Чи це можливо?! О, не раньте мою душу! Навколо моїх артистів зтовпився гамірливий гурток чималий. І всі, артисти, публіка, заливаючись сміхом лунким, рэзкотистим, жваво перекидаються російським, польським та англійським суржиком...

— Чому? — дивуюся і торопію я. — Чому ж... Адже...

Аktor дає мені, жартуючи, дружнього стусана під боки...

— Чому що? Чому всі ми не користуємося нашою...

— Атож, ви ж її тільки-но так славили...

— О, приятелю. Чого ти дивишся так, наче кислицю з'їв?
Глянь правді в очі. Ми б раді говорити нашою, але...

— Що, стонадцять тобі кольок під боки, що «але»?

— Та ти не гарячися. Ми говоримо зараз про співачку, що вийшла заміж за старого. Знаєш сам — цікава тема. Її по-російському можна розписати — зомліеш від вдоволення. А по-польському її можна розповісти соковито! А по-англійському як гарно — прямо жах! А наша мова, признаймося, та ти сам знаєш — не мова — пшик та й годі. Небагата, обмежена... Може тобі чайку?

— Ні, — зубами скрегочу вже я. — ні, я зараз з горя потребую три чарки найміцнішої горілки.

— Та ти не сердься. Ну, простигни. Ну, ну... А грали ми добре, га? А он та акторка, що по-англійському так хвацько жарить. Як вона недавно чітко Шевченка леклямувала. Ой і акторка. Її ціни нема.

— Ні, — кажу, — ти помиляєшся. Її є ціна Її, як і усім вам, гріш надщерблений ціна.

О, думаю, коли б мені оце зараз гарапник отут попався — я б вас усіх до нестями обшмагав-обперезав.

О, як ви всі наповнену радістю і гордістю душу мою у один помах розпанахали навпіл!

О, болю мій... О, слово ти моє...

І я із скарбом обезціненим, зневаженим своїм попрямував додому...

ЛІТАЮЧІ ТАРІЛКИ

Сваривсь Явтух із Вірою,
Назвав її «мортирою».
Назвав би хоч «мортирочка»,
А так — збісилась Вірочка
І доброю прицілкою
Розбила ніс тарілкою.
Маленька доня Ірочка
Це бачила крізь дірочку
І так казала, граючись:
— Тарілки в нас літаючі...

Панько Незабудько

ДОСЯГНЕННЯ

Одному українцеві пощастило здобути премію у змаганнях трактористів і він вирішив поїхати в Москву, щоб там купити черевики, бо в «щасливій» своїй батьківщині не міг придбати такого добра. В Москві йому показали один магазин, де можна купити бажане взуття.

Тракторист підійшов до магазину й побачив аж двоє дверей, на яких були написи: на одних — «Чоловіче взуття», а на других — «Жіноче взуття». Він відчинив перші двері й опинився в довгому коридорі, на кінці якого знову було двоє дверей. Він прочитав написи: «Літнє взуття» і «Зимове взуття». Очевидно, наш земляк відчинив перші двері й знову мусів пройти довгий коридор, на кінці якого побачив двоє дверей з написами: «Для членів партії» і «Для беспартійних». Тому, що українець не був членом партії, він відчинив другі двері й... опинився на вулиці.

— Ваш пес укусив мою дружину.

— Виглядає на брехню, щоб такий малий песик був такий хоробрый.

КОЛГОСПНІ ТАЄМНИЦІ

— Чому ви, Микито, не переконаєте своєї жінки, щоб виходила до роботи в колгоспі? — питав начальник колгоспу.

— Тоді, як ви товаришу начальник переконаєте свою жінку, щоб ходила до колгоспу працювати, то я переконаю і свою. і вони обидві працюватимуть разом. — відповів колгоспник¹ Микита.

— ** —

НЕРОЗВ'ЯЗАНА ПРОБЛЕМА

Мама йде на вакації з донечкою, тато з малим хлопчиком залишається дома. Перед від'їздом мама дає кінцеві розпорядження:

— А ти, Михасю, де хочеш спати: сам у своїй кімнатці, чи в кімнатці разом з покоївкою?

Малий, подумавши хвилинку, звертається до батька:

— Татку, що ти зробив би на моєму місці?

— ** —

ЛЮБОВ БЛИЖНЬОГО

Під час депресії 1930 року, в однім містечку в ЗДА злізли з тягарового потягу ірляндець і жид. Обидва вони були закурені димом і голодні. Ірляндець пішов до містечка розвідти де можна дістати щонебудь з'їсти. Він натрапив на римо-католицький монастир, в якому сестри-законнице завідували кухнею та давали їсти всім безробітним римо-католикам. Ірляндець там вимився, добре наївся, ще й «лонч» дістав на дальшу подорож.

— Скажи, що ти ірляндець і римо-католик, то й тебе потрактують так само, як мене. — сказав ірляндець своєму товаришеві жидові, як повернувся назад.

Жид пішов. Як повернувся назад, ірляндець запитав:

— А що ти їм казав?

— Я сказав, що я є ірляндець, римо-католик, що мій батько був римо-католицьким єпископом і був одружений з сестрою-законницею.

— І дали тобі їсти?

— Всі сміялися, але їсти дали.

— Бачиш, вони мають християнське почуття навіть до дурнів, — сказав ірляндець.

— ** —

МАТЕРИНЕ СЕРЦЕ

(За листом з Краю)

Шульженко виткнув у віконце журавлину шию і ніс увесь у ластовинні.

— Ну, давайте, давайте! Хто на черзі?.. Підходь!

— Я на черзі, товариш, — зашурхали по давно неміттій підлозі босі ноги і баба Павличка сперла бороду на підвіконня. — Беріть мене, товариш, на чергу, а то мені ще треба в церкву, на Всеношне... А у вас робота кипить, як мокре горіть.

— Нічого. Ще вспієте навкучитись Пану Богу. А що вам Бог послав?.. П о с и л о ч к у получаєте від дядька Сема?

— Ой, де ж там получаю, — зідхнула баба й добула з-за пазухи супличок з грішми, на три гудзи зав'язаний. — Не получаю, товариш начальнику, а посилаю. Кажуть, страшна біда в тій Америці, народ мре з голоду, як мухи!

— Шо це ви, бабо, теревені гнете! В А м е р и ц і г о л о д — витріщив очі Щульженко, та, глипнувши зізом на Ольгу Михайлівну (вона с т у к а л а на «щотах»), прикусив язика.

— Так, так, синочку, — зажурено помахала баба головою в чорній хустці. — Оце, вчора були в клубі товариші з району, кінокартинку таку показали. — як той їхній капіталістичний рай виглядає... Господи заступи і помилуй! В Нью-Йорку люди лежать на вулиці спухлі від голоду, гей колоди! А там же моя дочка, Олена, з чоловіком та її троє онучат... Болить же материне серце за рідною дитиною!

Ластовиняче обличчя завідуючого поштою почервоніло й посиніло.

— Замовкніть, громадянко! Не читайте мені лекції по агітації і пропаганді! Давайте посилку.

Помічалось — це було не все, що він намірився сказати бабі, але ж скулена над рахівницєю постать Ольги Ми-

хайлівни тримала на ув'язі його козацький темперамент... Дай серцю волю -- заведе в неволю.. Тим часом баба Павлина порозкладала на прилавку продукти — в мішечках, вузликах і вроздріб.

— Отут шматочок вудженого сала, зашитий в полотенце, тут сушня, тут гриби, три віночки, тут житні сухарі...

— Каравул! — вхопився за голову Шульженко. — Чи вам, бабо, зайшов ум за розум, що ви таке барахло в Америку посилаєте?! Та ж ви компромітуєте такою посилкою наш Радянський Союз!

— Не кажи, синку, барахло. — зідхнула баба. — бо як тебе голод притисне, тоді й житній сухар смакує, як коржики з медом. З'їси, ще й оближешся! Самі голод пережили в сталінські часи, знаємо, чим то пахне. А тепер, славити Бога, зажили заможніше, то й другим, біднішим за нас, можемо пособити.

Шульженко косо глянув на Ольгу Михайлівну... Вона скоцюбрилася над рахівницєю, заткавши уста хусточкою — здається, тихо хихотала... Шульженко збісився, чув, що леда-хвиля експлодує!

— А що там у вас, в цій дрантивій шматці?

— Мило.

— Мило?!

— Саморобне. — пояснила баба й розгорнула шматинку з грудкою глинчастої мазі.

— І це «мило» ви хочете посилати в Сполучені Штати?..

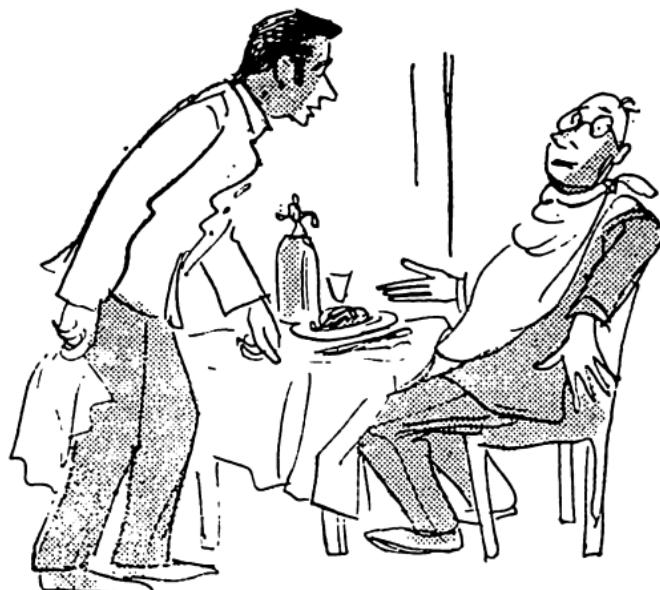
— Еге. Та же, виходить, товаришу начальнику, мила там немає! Товариші з району показували кінокартину, як на вулицях Нью-Йорку валяються люди, чорні від сажі і болота, по півроку невмивані! Знаємо, синочку, і те горе, і нас колись воші їли...

— В оди! — скрикнув раптом Шульженко, зблід, пополотнів і вхопився рукою за серце. — Ольго Михайлівна, там, у ящику, мої таблетки... Подайте, будь ласка, прошу... — застогнав і обсунувся мішком на крісло.

Баба Павлина побожно перехрестилась...

I к е р

- Це м'ясо їсти не можна, воно зіпсуте!
— Чи замінити вам на бефштик?
— А чи бефштик кращий?
— Так, кращий, але їсти його також не можна! ..

ВИТІВКИ ПІДПІЛЛЯ

Перед відмаршом на Панахиду на гробі сл. п. Ольги Басарабової ми дістали наказ: не співати «Не пора», чи інших патріотичних пісень, щоб не дати змоги польській поліції атакувати нас.

Закінчилась Панахіда, понеслось «Вічна пам'ять», і настав такий момент, що люди стоять ще, ніби чогось ждуть. Ми ж знаємо, що співати не можна. Але не всі присутні про це знають, а тим більше поліція та їхні вислужники. І коли така напруга вичікування трівала хвилину-дві, один з поліційних агентів первово не витримав і для провокації почав співати фальшивим тоном «Не пора».

Група боєвиків кинулась на невдаху з криком:

— Що?! Ти будеш тут співати антидержавні пісні?!

Прискочили поліцай, нібто арештували «співака» і випровадили за браму. Словом, пошились в дурні.

— ** —

Це діялось в часі після пасифікації. В катедрі св. Юра у Львові закінчилась якраз Листопадова Панахида. Люди вийшли на святоюрське подвір'я і стоять у згущеній масі, мов чогось очікують. Нараз зауважую серед товни осібняка, що обережно просовується з місця на місце та обкидає присутніх поглядом. Ба, не тільки я помітив його; інші теж зиркають у сторону незнайомого, дехто чомусь і посміхається. Врешті він якось обернувся плечима до мене. І я на превелику радість читаю на плечах осібняка карточку, яку хтось із присутніх, впізнавши його, припняв йому булавкою до сурдути. На папірчику було написано: «УВАГА! ШПИЦЕЛЬ!»

— ** —

Польська поліція пошукувала за відомим різьбарем зі Сколього, Івасем Норичкою. В дорозі на Маківку ми задержались у Тухлі. Нашу групу, серед якої був якраз Норичка, затримала поліція і почала провірку документів. На щастя, поліція не була із Скільщини, бо на той час, коли було свято на Маківці, завжди спроваджували поліцію з інших районів.

Коли прийшла черга на Норичку, він замість урядової виказки (якої не мав) показав виказку скільського «Сокола», на якій було чітко написане по-українському «Норичка». Поляк подивився на знимку і тоді сказав:

— То пан називає сен Гопурка?

— Так! — відповів Норичка на наше велике здивування.

Скінчилася перевірка і ми пішли далі. І щолини тоді узнали, що поліціянт, не знаючи української мови, прізвище Норичка, писане вручну по-українському, прочитав з-польська, як «Гопурка».

— ** —

Два дні тому, як вибухла війна. Одного з наших отців парохів прийшли енкавудисти арештувати. Священик жив сам, а що мав корову, тож у робочому вбранні пішов до стодоли нарізати січки. І так за працею застукало його НКВД.

— Где поп? — запитав старший, думаючи, що це наймит.

— Не знаю, пішов куда-то, — відповів священик, зорієнтувавшись у помилці ворога.

Енкавудисти відійшли з нічим, а священик, після їх відходу, чкурнув у поле, і в житах пересидів до приходу німців.

●●

Шлях кожного диктатора...

ПРЕСА УСС-ІВ

Присвячую у 50-річчя вимаршу перших сотень УСС-ів на бій з москалями.

Преса УСС-ів народилась у глухих карпатських селах, «підростала» на подільських долах у Коші УСС, і кріпала на боєвих фронтах у невеликих гуртках «Стрілецьких Муз», як дотепно назвали їх письменники Осип Маковей, Богдан Лепкий і незабутня Катря Гриневичева. А цікава ця преса тим, що є вірним дзеркалом стрілецької душі. їхніх думок, бажань, юнацьких невимушених поривів і природнього гумору під час воєнної мандрівки.

Перший, хто писав про стрілецьку пресу, каже справедливо, що вона без сумніву цікава тим, бо це дух і настрій самих стрільців, невимушений гумор у днях недолі, праця в невідрадних умовинах. УСС-и від перших днів свого «народження» робили записки з пережитого і після вправ перечитували їх у гуртках. Стрільці теж компонували пісні, оповідання, жарти, приповідки, вірші, що радували й цікавили всю стрілецьку братію.

Найбільшою популярністю втішалась між усім стрілецтвом «НОВІНЯДА» Романа Купчинського, яка в одному прирінку переходила з хати до хати, із землянки до землянки, поки не надруковано її з ілюстраціями Осипа Куриласа в збірнику «Червоної Калини» в 1917 році. На фронті Роман Купчинський «вигладжував» її та впроваджував у дію нові типи. Отже, першу редакцію «Новініяди» треба вважати початком стрілецької преси.

Героєм «Новініяди» є стрілець Лесь Новіна-Розлуцький, син-одинак пароха з Жовчева, рогатинського повіту, шляхетського роду, освічений і талановитий, юнак цікавих прикмет, тим небуденний серед тодішньої української молоді, бо студіював у краківських високих школах. Лесь відзначався великою фантазією, був знаменитим композитором моноло-

гів, любив пристрасно сцену й захоплювався визначними млярами. Героїнею «Новініяди» була молода інтелігентна донька змадяризованої української вчительської родини, яка радо гостила в себе стрільців і любувалась їхніми піснями та гумором. Всі постаті, що виступають у «Новініяді» є дійсні, не видумані, відомі всьому стрілецькому товариству. «Новініяд» спонукала «Пресову Квартиру» УСС-ів глибше призадуматись над реалізацією видавництва. На перешкоді стояла велика нестача паперу як і друкарського приладдя. Коли УСС-и завітали в 1915 році до Замкової Паланки коло Мукачева, то переживали великі моральні радощі. Однаке тут довго не були, а доля кинула їх в карпатське бідне село Камінка біля Сколього. Тут УСС-и переживали голодівку та велику нестачу квартир. Серед цих умов у стрільців діяла буйна фантазія, творився гумор і багата стрілецька усна сло-весність.

Мала горстка членів «Пресової Квартири» заняла трохи привітніший оборіг з паухучим сіном і вівсяною соломою. Ця мала горстка постановила почати своє видавництво майже з нічого. Стрілець Микола Угрин-Безгрішний роздобув трохи паперу — прямо «організаційним» способом потягнув його в білу линцу з Кошової канцелярії. Захоплений тим вістун Андрій Бабюк (Ірчан, замордований пізніше большевиками) радо взявся редактувати стрілецький часопис, хоча б у кількох примірниках. На пропозицію Миколи Угрин-Безгрішного прийнято назву часопису «САМОХОТНИК». Перше число «Самохотника», писане чорнилом, вийшло 21. липня 1915 р. в 8 примірниках, друге — за кілька днів пізніше — у 3 примірниках (бо не було паперу). Стр. Мрочко (з цапиною борідкою, прозваний стрільцями «Юдою»), що провадив кошову кантину, повіявся за товарами аж до Будапешту і мав купити також папір для редакції «Самохотника», але довго не вертався. Тим часом перші числа газетки шагали по рідних Карпатах, де було розкинене стрілецтво. Змістом перших чисел «Самохотника» були голодові жарти стрільців (мимоходом кажучи, наш славний артист Іван Рубчак — рядовик — дістав на «фасунку» такий малий шматок хліба, що оглядав його з-півгодини зі всіх боків, поки врешті сконсумував), далі були тут звіти із стрілецьких віч і промови в сатиричній формі, детині про гірські ягоди, обороги тощо. Первім ілюстратором «Самохотника» був маляр Старчук, який дав кіль-

ка дотепних ілюстрацій з Закарпатської України, як і рисунок на поворот Мрочка з Будапешту до Камінки на маленькому візочку з куцою шкапою та чарівними товарами для стрілецької кантини. «Самохотник» нікого й нічого не боїться, бо сам мов турецький святий, не боїться також банкрутства, але голоду таки бояється. Однак запевняє товариство, що й голод можна побороти, бо в лісі є малини, якими можна прийняти душу, а навіть дешо й заробити. По цій наочні програмовій статейці йдуть дрібні жарти, новинки, телеграми, легка карикатура українця, австрійського ополчення, який гірко нарікає на самохотників стрільців-добровольців, бо саме через них продовжується війна і голі дочекатися «гляйху».

Найкращі жарти й вірші давав головний редактор стр. Антін Лотоцький. До його кращих творів треба зачислити стрілецьку пісню на народній мотив під наголовком: «Гей у славних УСС-ів Козак Нитка жив» (так прозивали УСС-и Миколу Угриня-Безгрішного) і пісню в докір за заміну стрілецького однострою на віденський фрак у л-ра Лонгіна Цегельського:

«Тепер я посол не стрілець,
Здається навіть і не зчуваєшся
По днях трівоги, як вкінець
У посли знов вернувся.
В рядах борців за вітчину
Думав: прийдеться пропадати,
І в стрільці вписався тому,
Щоб душу й тіло рятувати.
Тоді кричав я: Нам стрільці
Конечні так, як сяйво Феба.
Бо... бо... бо... бо толі мені
Стрілецтва було треба.
Та знов з стрільця я депутат
То ж хай стрілецтво вибачає,
Стрілецтву я тепер не брат —
Вже «мазепинка» в кут манджає».

Мистець Курилас дав багато карикатур, з яких стрільцям і всьому громадянству найбільш подобалась карикатура проф. Івана Боберського в однострою стрільця з підписом: «Мое поважання панам!». Для пояснення треба подати, що проф. Боберський на кожний привіт стрілецтва відповідав «Мое поважання панам». Рівно ж в «Самохотнику» бачимо карикатуру

кошового огородника, ст. десятника д-ра Степана Чумака з палицею в руці, якої він ніколи не покидав і тримав її як жезл свого уряду, а під карикатурою підпис:

«Здоров батьку Чумчимахо.

Поклін з поля шлють стрільці,

Бери палицю у руки

І до нас махай мерцій».

З інших журналів слід згадати «БОМБУ», гумористично-сатиричний журнал, який виходив неперіодично в одному примірнику. Перше число майже в цілості було присвячене голові Бєсової Управи у Відні. д-рові Кирилові Трильовському, під наголовком: «Що то фама говорила про кровожадного Кирила» з дотепним змістом та ілюстраціями. З інших творів замітний вірш присвячений комендантові легіону УСС полковому отаманові Грицеві Коссакові:

«Північ, меркнуть ясні зорі.

Місяць скрився поза хмарі.

А на землю в сон сповиту

Злізли з неба духи-мари...

Кудись в Відень полетіли

Дух Мазепи й Дорошенка.

А в управу полку всунувсь

І промовив дух Шевченка:

— Дуже вас перепрашаю.

Пане полк... чи отамане.

Помилявсь я, як пророчив.

Що не встануть вже гетьмани».

Наступне число «Бомби» в цілості присвячене Лесеві Новіні-Розлуцькому. На обкладинці бачимо Леся Новіну, який все чванився своїм шляхетством, зі шляхетським гербом — конем Катиліною, а внизу підпис:

«Як побачив Катиліна Новіну, то заіржав радісно
і закликав: «Познаць пана по холявах».

Часопис «САМОПАЛ» появлявся тоді, коли вже призначалось багато «вибухового» матеріялу й «вибухав», тобто появлявся на «повну пару». Між іншим, бачимо там карикатуру кошового отамана Никифора Гірняка з великим кошем з двома вухами, які він тримає, і так двигає перед собою всіх кошових маркиантів.

«ТИФУСНА ОДНОДНІВКА» — пам'яткова збірка каран-

теників в Коші УСС. Часопис писаний вручну, і подає в жартівливій формі переживання УСС-ів в карантені, коли то появився тиф в постою Коша УСС. У квартирах, де появився тиф, стрільці були ізольовані, і могли порозуміватися тільки через відхилене вікно. Ось як питався «прокажений» стр. Юра Шкрумеляк з карантини ч. 1:

«Гей, преславна карантено!
Пані тифа ясна панно,
Донеси якстій мені,
Як живеться там тобі?..

На те відповідає карантена ч. 3:

«Нас тут ось така громада:
Є Льонтрична Ковбаса¹⁾
Чижик Гриць і Скоропада,
І Коритце²⁾ її Башкалар.
І «той з Риму» (богослов) і Чубатий.
Ще Когут, і я, віршар,
Сам себе я не назву...
А над вечір і освіти
Тут міністер³⁾ ще прибув».

Врешті появився поважний гумористичний стрілецький орган — «ЧЕРВОНА КАЛИНА». Його видавала Пресова Квартира УСС за редакцією Миколи Угриня-Безгрішного.

Всі видання, як бачимо, свідчать про здоровий гумор і бадьорий дух Українського Січового Стрілецтва, що в жорстоких часах не заломалось, але клало міцні основи в боротьбі за волю нашій Батьківщині.

---

¹⁾ — В. Отоновський, ²⁾ — Коритко, ³⁾ — Гол. редактор «Пресової Квартири».

З М І С Т

стор.

Іван Евентуальний: З Новим Роком!	3
Календарна частина	6 — 29
О. Шпилька: Радіофікація	30
М. Понеділок: Галло, говорить «Культурна година!»	33
Панько Незабудько: Мученик пера	43
Ганна Черінь: Українська вишита сорочка	47
Остап Вишня: Говорила, балакала...	50
Михайло Кучер: Праві ухили «деяких» товаришів	53
Онисько Терпуг: Муха-Зеленуха і Pavuk	58
О. Шпилька: «Свобода руху»	62
Щоденник Селепка Лавочки	65
Д-р Юрій Модерний: Українська Муза на еміграції	71
А. Галан: Пригода з коровами	81
Іван Евентуальний: Обіцянки-цяцянки	86
Галактіон Чіпка: Де згода в семействі	89
Михайло Кучер: Історія з «прянником»	99
Панько Незабудько: Нова організація	101
Іван Евентуальний: Цеглиночки	104
Микола Понеділок: Зневажений скарб	107
Ікер: Материне серце	117
Евген Рудий: Преса УСС-ів	122

У в а г а !

На стор. 65 і 68 через неувагу коректора трапились похибки: в датах надруковано 1946, а має бути 1945.

ВИДАВНИЦТВО ЮЛІЯНА СЕРЕДЯКА
БУЕНОС-АЙРЕС — АРГЕНТИНА
поручає такі власні видання:

- Юрій Тис: «Рейд у невідоме», історично-пригодницька повість з XVI в., стор. 264, ілюстр.
- Микола Понеділок: «А ми тую Червону Калину...», п'еса
- Оксана Керч: «Альбатроси», роман про мистецьке життя Львова перед II-ю світ. війною, стор. 312, ілюстр.
- Степан Вусатий: «Еміграція в поході», збірка гуморесок із сучасного нашого життя, стор. 192.
- «БАБАЙ» — вірші комічні, стор. 112, ілюстр.
- Ф. Одрач: «Півстанок за селом», оповідання, ст. 292
- Іван Смолій: «Зрада», збірка оповідань, стор. 152.
- Гриць Мотика: «Плямки на піднебінні», пешоденні історії із щоденного життя, стор. 208.
- Микола Понеділок: «Соборний борщ», збірка гумористичних творів, ілюстр., стор. 400.
- Пилип Ясновський: «Під рідним і під чужим небом», спогади піонера про Канаду і ЗДА, ілюстр., стор. 320.
- «СОНЧКО», збірка віршів і казок для дітей, ілюстрації Віктора Цимбала, стор. 32.
- Юрій Тис: «Звідун з Чигирина», іст. оповідання, ілюстр. сторін 232 (можна набути теж і в твердій оправі).
- Іван Евентуальний «Проти шерсти», збірка гумористичних творів, стор. 208.
- Василь Гайдарівський: «А світ такий гарний...», оповідання з під советського життя, ілюстр., стор. 244.
- М. Струтинська: «Помилка доктора Варецького», збірка оповідань, стор. 146.
- «Мітла» — журнал гумору і сатири, виходить щомісяця від 1949 р., кожне число багато ілюстроване.
- Календар-Альманах «Мітла» — виходить щороку, почавши від 1952 р. Кожний річиник має 128 стор.
- В 1964-ому році вийдуть друком чергові твори
українських і чужих авторів.**
- НАШІ ВИДАННЯ МОЖЕТЕ НАБУТИ В КОЖНІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ КНИГАРНІ НА ЕМІГРАЦІЇ**

ВИДАВНИЦТВО

БУЕНОС-АЙРЕС

ЄДИНА ДУМКА

В американському Конгресі переслухують летуна, який брав участь в операціях проти партизанів в Ляосі, і був зістрілений. Предсідник питає:

- Що ви думали собі, як падали вниз?
- Щоб не полетіти вгору!.. — відповів летун.

— ** —

ЛЕГКИЙ ВИХІД

— Моя дружина хоче, щоб на ім'янини купити їй круглий столик.

— Друже! Не витрачай надармо грошей! Запиши її до двійкарів, то матиме безплатно «Круглий стіл»!

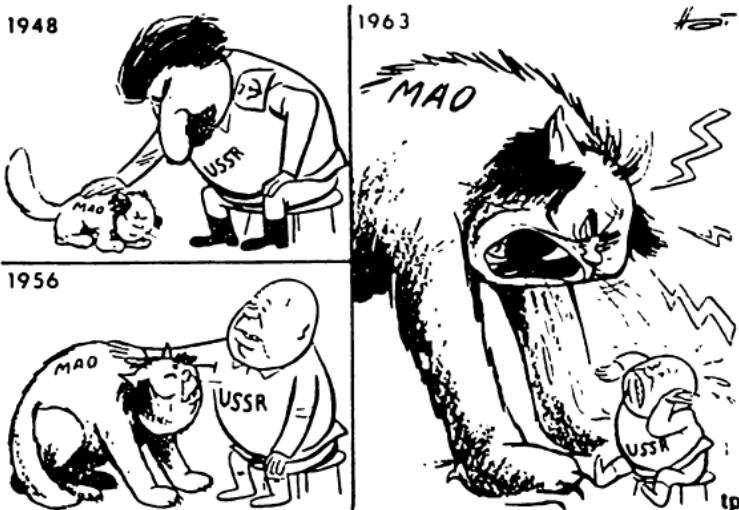
— ** —

СУЧАСНА КАЗКА

Бабуся розказує внучці казку:

— Колись, давно, жила-була гарна княгиня.
— Бабусю, — перериває внук — це ви хочете говорити про Грейс Келлі?

— ** —

Еволюція маленького котика...